

Urząd Statystyczny w Opolu

Statistical Office in Opole

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
W 2014 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF OPOLSKIE VOIVODSHIP
IN 2014**

Maj 2015 May

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Janina Kuźmicka

Opracowanie merytoryczne *Editors supervisions*
Zespół pracowników Opolskiego Ośrodka *Team of the Opolski Centre*
Badań Regionalnych: *for Regional Surveys:*

Joanna Biernacka, Beata Dzierżanowska, Brygida Grzesiak, Małgorzata Kania,
Elwira Kunicka, Sylwia Lew, Maria Mołodowicz, Joanna Sobiech, Izabela Wieszczyk

Redakcja techniczna, skład *Technical supervision, typesetting*
i grafika komputerowa *and computer graphics*

Jolanta Bardoń, Izabela Wieszczyk

Projekt okładki: *Cover design:*

Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

ISSN 2084-672X

Publikacja dostępna w Internecie *Publication available on the Internet*
opole.stat.gov.pl

Druk: *Printing:*
Zakład Wydawnictw Statystycznych *Statistical Publishing Establishment*
Warszawa *Warsaw*
Nakład 25 egz. *Edition 25 copies*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2014 r.” prezentującego warunki społeczno-gospodarcze regionu na tle kraju i w porównaniu z innymi województwami. Zachowany zakres tematyczny oraz układ publikacji umożliwiają obserwację ogólnych tendencji rozwojowych i kierunków zmian.

Opracowanie zawiera bogaty zestaw informacji m.in. z zakresu demografii, rynku pracy, wynagrodzeń i świadczeń społecznych, cen, rolnictwa, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, mieszkań, rynku wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw oraz nakładów inwestycyjnych. W celu zobrazowania skali zjawisk i podstawowych tendencji rozwojowych w województwie, prezentowane kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym.

Publikacja składa się z uwag ogólnych, podstawowych tendencji oraz części analitycznej podzielonej na działy tematyczne, uzupełnione wyjaśnieniami metodycznymi. Na końcu każdego działu zamieszczono wskazówki dla czytelników o wydawnictwach Urzędu, w których można znaleźć więcej informacji na temat danego zagadnienia.

Opracowanie wzbogacają ilustracje graficzne, w postaci wykresów i map, przedstawiające wybrane zjawiska w wieloletniej retrospekcji czasowej, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz w odniesieniu do innych województw. Uzupełnienie publikacji stanowi aneks tabelaryczny, w którym zawarto wybrane dane o województwie opolskim w latach 2005-2014.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z treścią opracowania, które dostępne jest w formie książkowej w Urzędzie oraz na stronie internetowej US Opole <http://opole.stat.gov.pl>

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się cennym źródłem informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego dla licznego grona Czytelników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

PREFACE

The Statistical Office in Opole hereby presents you with the next edition of the "Report on the socio-economic situation of Opolskie voivodship in 2014" describing the socio-economic conditions of the region in comparison with the country and other voivodships. Preserved both, the range of topics and the publishing system enable the observation of general development trends and directions of changes.

The study contains a rich set of information concerning, among others, demography, labour market, wages and salaries, social benefits, prices, agriculture, sold production of industry and construction, dwellings, internal market, financial results of enterprises as well as investment outlays. In order to illustrate the scale of the phenomena and basic development tendencies in the voivodship, featured categories are presented in dynamic terms.

The publication consists of general notes, basic trends as well as of the analytical part divided into thematic sections, supplemented by methodological explanations. A guidance to readers on other publications of the Office, where one can find more information on the topic in question, is placed at the end of each section.

The study has been enriched with graphic illustrations, in the form of graphs and maps, representing selected phenomena in several years' retrospection as well as in relation to the average values for the country and compared to other voivodships. A tabular appendix, which contains selected data on Opolskie voivodship for the years 2005–2014, constitutes a supplement to the publication.

We invite you to familiarize yourself with the contents of the report which is available in book form in our Office and on the website of SO Opole <http://opole.stat.gov.pl>

I cherish the hope that this publication will become a valuable source of information on the socio-economic situation of Opolskie voivodship for the large group of Readers.

*Director
Of the Statistical Office in Opole*

Janina Kuźmicka

SPIS TREŚCI

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
Przedmowa	3
Uwagi ogólne	9
Podstawowe tendencje	13
Województwo na tle kraju	19
Województwo na tle pozostałych województw	20
Podział i powierzchnia województwa	23
Ludność	24
Rynek pracy	29
Wynagrodzenia	42
Świadczenia społeczne	45
Ceny	49
Rolnictwo	55
Przemysł	65
Budownictwo	70
Budownictwo mieszkaniowe	73
Rynek wewnętrzny	78
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	81
Nakłady inwestycyjne	84

SPIS TABLIC

	<u>Nr</u> <u>No.</u>	<u>Str.</u> <u>Page</u>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.	1	19
Ludność na podstawie bilansów	2	24
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	4	29
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim	5	30
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	6	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie opolskim	7	34
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	8	36
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	9	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim	10	43
Świadczenia społeczne	11	45
Świadczenia społeczne w województwie opolskim	12	46
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	13	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim	14	51
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	15	53

CONTENTS

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	9
<i>Basic trends</i>	13
<i>Voivodship in comparison with the country</i>	19
<i>Voivodship in comparison with other voivodships</i>	20
<i>Division and area of voivodship</i>	23
<i>Population</i>	24
<i>Labour market</i>	29
<i>Wages and salaries</i>	42
<i>Social benefits</i>	45
<i>Prices</i>	49
<i>Agriculture</i>	55
<i>Industry</i>	65
<i>Construction</i>	70
<i>Residential construction</i>	73
<i>Internal market</i>	78
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	81
<i>Investment outlays</i>	84

LIST OF TABLES

	<u>Nr</u> <u>No.</u>	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Selected data on voivodship and Poland in 2014</i>	1	19
<i>Population based on balances</i>	2	24
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	29
<i>Average paid employment in the enterprise sector in Opolskie voivodship</i>	5	30
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	6	31
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in Opolskie voivodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	36
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Opolskie voivodship</i>	10	43
<i>Social benefits</i>	11	45
<i>Social benefits in Opolskie voivodship</i>	12	46
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	49
<i>Price indices of consumer goods and services in Opolskie voivodship</i>	14	51
<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	53

		Nr No.	Str. Page
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	56
Przemysł	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie opolskim (ceny bieżące) ...	<i>Indices of construction and assembly produc- tion in Opolskie voivodship (current prices)</i>	20	71
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	73
Mieszkania oddane do użytkowania w woje- wództwie opolskim	<i>Dwellings completed in Opolskie voivodship</i>	22	75
Mieszkania, na realizację których wydano po- zwolenia w województwie opolskim	<i>Dwelling permissions granted in Opolskie voivodship</i>	23	77
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżą- ce)	<i>Indices of retail sales (current prices)</i>	24	78
Dynamika sprzedaży detalicznej w wojewódz- twie opolskim (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sales in Opolskie voivodship (current prices)</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinan- sowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	83
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices)</i>	27	84

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r.
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL w 2014 r.
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL w 2014 r.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.
Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r. w porównaniu z 2013 r.
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.
Mieszkania oddane do użytkowania w 2014 r.
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przed- siębiorstwach niefinansowych w 2014 r.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2014 r.
Przyrost naturalny na 1000 ludności
Przyrost naturalny na 1000 ludności w woje- wództwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w woje- wództwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sekto- rze przedsiębiorstw
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2014</i>	1	20
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2014</i>	2	20
<i>Employment rate on the basis of LFS in 2014</i>	3	20
<i>Unemployment rate on the basis of LFS in 2014</i>	4	21
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2014</i>	5	21
<i>Changes in prices of consumer goods and services in 2014 compared to 2013</i>	6	21
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2014</i>	7	21
<i>Dwellings completed in 2014</i>	8	22
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2014</i>	9	22
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2014</i>	10	22
<i>Natural increase per 1000 population</i>	11	26
<i>Natural increase per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	12	26
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	27
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	14	28
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	29
<i>Structure of average paid employment by PKD sections</i>	16	30
<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	32
<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	33

	Nr No.	Str. Page
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	19	33
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	20	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	21	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.	21	35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	22	37
Współczynnik aktywności zawodowej	23	38
Struktura pracujących według wieku w IV kwartale w województwie opolskim	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	25	39
Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2014 r.	26	40
Stopa bezrobocia	27	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	28	41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	29	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w 2014 r.	30	43
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	31	47
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	32	47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	33	50
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2014 r.	34	52
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	35	58
Plony ziemniaków z 1 ha	36	58
Plony buraków cukrowych z 1 ha	37	59
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	38	60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	39	60
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	40	61
Dynamika skupu mleka krowiego	41	61
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	42	62
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	43	63
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	44	66
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2014 r. (ceny bieżące) ..	45	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	46	68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2014 r.	47	69
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)	48	71
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	49	71

		Nr No.	Str. Page
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by PKD divisions (current prices) ...</i>	50	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	51	72
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	52	74
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	53	74
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	54	74
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Dwellings completed in Opolskie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	55	75
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average useful floor area per dwelling completed</i>	56	76
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	57	76
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	58	77
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sales (current prices)</i>	59	79
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	60	81
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całości kształtu działalności	<i>Share of revenues of enterprises showing net profit in the revenues from total activity</i>	61	81
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	62	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	63	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	<i>Indices of total investment outlays (current prices)</i>	64	84
ANEKS	ANNEX		
Wybrane dane o województwie opolskim	<i>Selected data on Opolskie voivodship</i>	I	86
Wybrane dane o województwie opolskim według miesięcy	<i>Selected data on Opolskie voivodship by months</i>	II	90

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2014 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2014 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of the voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 XII 2014.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

In this publication “Report on Socio-economic Situation of Opolskie Voivodship in 2014”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **solid production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the PKD 2007/NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalność związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu użytkowania gruntów, jak również powierzchni zasiewów, plonów ziemiopłodów oraz pogłowia zwierząt gospodarskich zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

12. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2013 r. – z lat 2012 i 2013;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds); therefore the data for 2010 within the scope of : land use, sown area, yields as well as livestock have been corrected in relation to the data published in the previous edition of the Report.

12. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2013 – the prices from 2012 and 2013, are assumed;
- 2) sold production of industry
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Za lata 2005–2009 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki NSP'2002, od 2010 r. – NSP'2011.

15. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
	sekcje <i>sections</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy <i>divisions</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

14. *When computing per capita data (1000 population etc.) as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.*

Note. Calculations for 2005–2009 use adjusted population data balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

15. *Selected information is given on the basis of preliminary data and may change in subsequent editions of the publication.*

16. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

17. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated; abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

18. *Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.*

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.</i>
	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, pkt 17. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17.</i>
W tym Of which		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak	*	- dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Comma	(,)	- <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	r.	=	rok
<i>thous.</i>	=	<i>thousand</i>			
mln	=	milion	cd.	=	ciąg dalszy
		<i>million</i>	<i>cont.</i>	=	<i>continued</i>
zł	=	złoty	dok.	=	dokończenie
<i>zl</i>	=	<i>zloty</i>	<i>cont.</i>	=	<i>continued</i>
szt.	=	sztuka	nr (Nr)	=	numer
<i>pcs</i>	=	<i>piece</i>	<i>No.</i>	=	<i>number</i>
kpl.	=	komplet	ok.	=	około
g	=	gram	poz.	=	pozycja
		<i>gram</i>			
kg	=	kilogram	p. proc.	=	punkt procentowy
		<i>kilogram</i>			
dt	=	decytona (kwintal)	tabl.	=	tablica
		<i>deciton (quintal)</i>			<i>table</i>
t	=	tona	wyk.	=	wykres
		<i>tonne</i>			
m ²	=	metr kwadratowy	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
		<i>square metre</i>			
ha	=	hektar	tj.	=	to jest
		<i>hectare</i>	<i>i.e.</i>	=	<i>that is</i>
km ²	=	kilometr kwadratowy	ww.	=	wyżej wymienione
		<i>square kilometre</i>			
l	=	litr	PKD	=	Polska Klasyfikacja
		<i>litre</i>			Działalności
m ³	=	metr sześcienny			<i>NACE classification</i>
		<i>cubic metre</i>			

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie opolskim w latach 2010–2014 obserwowano systematyczny spadek liczby **mieszkańców** i na koniec 2014 r. wyniosła ona 1000,9 tys., tj. o 0,4% mniej niż przed rokiem. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat utrzymywała się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń, czego efektem był ujemny przyrost naturalny. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w analizowanym okresie również przyjmowało wartości ujemne.

W latach 2010–2014 wystąpiły znaczne zmiany w zakresie **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**. Po odnotowanym spadku w 2010 r., w kolejnym roku przeciętne zatrudnienie zwiększyło się. W latach 2012–2013 odnotowano ponownie spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, a w 2014 r. nastąpił wzrost o 0,8%. Udział przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym w 2014 r. stanowił 52,0% ogólnej liczby przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

Lata 2010–2014 charakteryzowały się znacznymi zmianami poziomu **bezrobocia rejestrowanego**. Po odnotowanym wzroście w 2010 r. (o 3,5%), w kolejnym roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się (o 1,5%). W 2012 r. odnotowano ponownie ich wzrost (o 7,8%) w skali roku, a od 2013 r. nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2014 r. ich liczba ukształtowała się na poziomie niższym (o 18,0%) niż przed rokiem.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** zrealizowanego w IV kwartale w latach 2010–2014 wykazały, że wzrastał udział pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej (z 48,2% w 2010 r. do 50,7% w 2014 r.). Odnotowano spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W 2014 r. w porównaniu z 2010 r. wzrósł zarówno współczynnik aktywności zawodowej, jak i wskaźnik zatrudnienia przy równoczesnym spadku stopy bezrobocia. Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku 15 lat i więcej zmalał z 4,7% w 2010 r. do 3,4% w 2014 r. Zmniejszył się również odsetek biernych zawodowo (z 47,1% w 2010 r. do 45,9% w 2014 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w latach 2010–2014 rosło systematycznie i w 2014 r. ukształtowało się na poziomie wyższym o 5,5% w skali roku. Wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw. W porównaniu z 2013 r. zwiększył się czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz wzrosło przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto.

W latach 2010–2014 odnotowano systematyczny spadek przeciętnej liczby **emerytów i rencistów** pobierających świadczenia wypłacane zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) jak i z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS). W 2014 r. liczba świadczeniobiorców ZUS zmniejszyła się w skali roku o 0,9%, a liczba osób pobierających świadczenia z KRUS – o 4,2%. W latach 2010–2014 odnotowano wzrost przeciętnych świadczeń wypłacanych zarówno przez ZUS jak i KRUS. W 2014 r. w porównaniu z ub. rokiem wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty wypłacanej przez ZUS był wyższy (o 1,3 p. proc.) niż wzrost tego świadczenia wypłacanego rolnikom indywidualnym.

Na przestrzeni lat 2010–2014 obserwowano zmiany wartości **wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych**. W latach 2010–2013 notowany był wzrost cen w skali roku, a największy (o 4,4%) wystąpił w 2011 r. Po raz pierwszy w 2014 r. wskaźnik cen towarów i usług ukształtował się na poziomie 99,7%, oznaczającym spadek cen (o 0,3%) w porównaniu z poprzednim rokiem. Główny wpływ na jego wartość miały obniżki cen w grupach towarów i usług: odzież i obuwie, edukacja oraz transport.

W latach 2010–2012 plony **zbóż podstawowych** z mieszankami zbożowymi wykazywały tendencję wzrostową w porównaniu z rokiem poprzednim, po czym w 2013 r. uległy zmniejszeniu. W 2014 r. odnotowano ponownie ich wzrost do poziomu 57,9 dt/ha i jednocześnie były najwyższe w kraju. Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r. zmniejszyła się o 9,1%, a zbiory tych ziemiopłodów były wyższe o 8,3% w skali roku (przed rokiem niższe o 3,1%).

Badania przeprowadzone w 2014 r. wskazują na wzrost **pogłowia bydła, trzody chlewnej i drobiu kurzego** w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyła się również obsada tych zwierząt na 100 ha użytków rolnych. W 2014 r. w porównaniu z ub. rokiem spadła natomiast liczebność owiec oraz ich obsada na 100 ha użytków rolnych.

W województwie opolskim na **rynku rolnym** w latach 2010–2013 (z wyjątkiem 2012 r.) zaobserwowano spadek dynamiki skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2014 r. nastąpił wzrost wielkości skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych o 45,6% w skali roku. Spadek natomiast odnotowano w skupie żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego – odpowiednio: o 26,8%, o 0,1% i o 8,9%. W latach 2011–2014 obserwowano w ujęciu rocznym wzrost skupu mleka.

W latach 2010–2012 **ceny skupu** pszenicy i żyta wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim, po czym od 2013 r. zaczęły spadać i w 2014 r. wyniosły za 1 dt odpowiednio: 65,42 zł i 53,30 zł. Cena skupu żywca wieprzowego zwiększyła się w 2011 r. i 2012 r., natomiast w 2010 r. oraz w latach 2013–2014 wykazała spadek w stosunku do roku poprzedniego. W skupie żywca wołowego wzrost cen odnotowano w latach 2011–2012, a w latach 2010 i 2013–2014 ceny te obniżyły się w skali roku. Tendencję wzrostową zaobserwowano w latach 2012–2013 w cenie ziemniaków jadalnych, natomiast w 2014 r. nastąpił spadek ich ceny do poziomu 57,60 zł. Ponadto systematycznie od 2010 r. rosła cena skupu mleka.

Ceny pszenicy i żyta uzyskiwane przez rolników **na targowiskach** w latach 2011–2012 wykazywały wzrost, natomiast w 2013 r. i 2014 r. obniżyły się wobec roku poprzedniego. W latach 2012–2014, z wyjątkiem 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwowano spadek targowiskowej ceny ziemniaków jadalnych.

Po utrzymującym się w skali roku wzroście **produkcji sprzedanej przemysłu** w latach 2011 i 2012 (w cenach stałych), w 2013 r. nastąpił jej spadek. W 2014 r. produkcja była wyższa o 3,8% (w 2013 r. niższa o 2,2%). Uzyskany wzrost produkcji był głównie wynikiem zwiększenia się o 3,9% produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (w cenach stałych), która stanowiła 95,0% wartości ogółem (w cenach bieżących). Wyższej produkcji sprzedanej przemysłu w 2014 r. towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 0,8% oraz zwiększenie wydajności pracy o 2,9% (w cenach stałych).

W latach 2010–2011 notowano wzrost **produkcji sprzedanej budownictwa** w ujęciu rocznym, natomiast w latach 2012–2013 nastąpił jej spadek. W 2014 r. produkcja zwiększyła się o 21,4% w stosunku do 2013 r. (w roku poprzednim zmniejszyła się o 5,6%).

Produkcja budowlano-montażowa po znacznym wzroście w 2010 r., w okresie 2011–2013 wykazywała tendencję spadkową. W 2014 r. produkcja zwiększyła się o 21,7% w stosunku do 2013 r. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. Największy wystąpił w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Lata 2010–2014 charakteryzowały się znacznymi zmianami w zakresie liczby **mieszkań oddanych do użytkowania**. Po odnotowanym wzroście w 2010 r., w kolejnym roku liczba oddanych do użytkowania mieszkań zmniejszyła się. W 2012 r. odnotowano poprawę w zakresie oddanych do użytkowania mieszkań, natomiast w 2013 r. ponownie spadek. W 2014 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 10,8%. Sytuacja dotycząca mieszkań na realizację, których wydano pozwolenia w latach 2010–2013 kształtowała się podobnie, w 2014 r. ich liczba spadła. W przypadku mieszkań, których budowę rozpoczęto w latach 2010–2011 ich liczba zwiększyła się w skali roku, w 2012 r. odnotowywano spadek, po czym w 2013 r. ich liczba wzrosła, natomiast w 2014 r. ponownie spadła.

Z analizy danych za lata 2010–2014 wynika, że następowały zmiany w zakresie **sprzedaży detalicznej**. Do 2011 r. odnotowywano jej wzrost w skali roku, natomiast w 2012 r. nastąpił spadek. W 2013 r. i 2014 r. sprzedaż detaliczna towarów nieznacznie zwiększyła się w skali roku odpowiednio: o 1,2% i o 2,2%.

Wyniki finansowe uzyskane w 2014 r. przez przedsiębiorstwa niefinansowe województwa opolskiego były lepsze niż uzyskane w 2013 r., ale gorsze w odniesieniu do 2010 r. W grupie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w relacji do 2013 r. odnotowano wzrost wskaźnika płynności finansowej II stopnia (o 1,7 p. proc.) oraz wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,4 p. proc.). Nastąpiła również poprawa wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności (o 0,4 p. proc.) oraz wzrost wskaźników rentowności obrotu brutto i netto (odpowiednio: o 0,4 p. proc. i o 0,3 p. proc.).

W latach 2010–2013, za wyjątkiem 2011 r. **wartość nakładów inwestycyjnych** (w cenach bieżących) zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego wykazywała tendencję rosnącą. W 2014 r. ponownie nastąpił spadek wartości nakładów inwestycyjnych. W relacji do 2013 r. rozpoczęto więcej inwestycji. Wyższa była również ich wartość kosztorysowa.

BASIC TRENDS

*In Opolskie voivodship in the years 2010–2014 a consistent decrease in the number of **inhabitants** was observed and at the end of 2014 it amounted to 1000.9 thous., i.e. by 0.4% less than in the previous year. Over the last five years a predominance of deaths over births maintained, which resulted in a negative natural increase of the population. A net internal and international migration for permanent residence, in the period under review, also presented negative values.*

*In the years 2010–2014 significant changes occurred in the **average paid employment in the enterprise sector**. After the decrease recorded in 2010, in the successive year the average paid employment increased. In the years 2012–2013 again a decline in average paid employment in the enterprise sector per year was reported, and in 2014 an increase of 0.8% occurred. A share of average paid employment in manufacturing in 2014 accounted for 52.0% of the total average paid employment in the enterprise sector.*

*The years 2010–2014 were characterized by significant changes in the level of the **registered unemployment**. After the recorded increase in 2010 (by 3.5%), in the following year the number of registered unemployed persons decreased (by 1.5%). In 2012 their growth was recorded again (by 7.8%) per year, and since 2013 a decrease was reported in the number of registered unemployed. At the end of 2014 their number was at a lower level (by 18.0%) than in the previous year.*

*The results of the **Labour Force Survey** realized in the fourth quarter in the years 2010–2014 show that the share of employed in the total number of population aged 15 and more increased (from 48.2% in 2010 to 50.7% in 2014). A decrease in the burden of employed persons with non-working persons was registered. In 2014 compared to 2010 increased both, the activity and the employment rates with a simultaneous decrease in the unemployment rate. The share of the unemployed in the total number of population aged 15 and more declined from 4.7% in 2010 to 3.4% in 2014. The proportion of economically inactive persons also decreased (from 47.1% in 2010 to 45.9% in 2014).*

*The **average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector** grew steadily in the years 2010–2014 and in 2014 amounted to the level higher by 5.5% in annual terms. The increase in average monthly wages and salaries was reported in almost all sections of the enterprise sector. In comparison with 2013 both, the time worked in the enterprise sector and the average gross hourly wages and salaries increased.*

*In 2010–2014, a consistent decrease was reported in average number of **retirees and pensioners** receiving retirement pay and pension benefits paid by both, the Social Insurance Institution (ZUS) and the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS). In 2014 the number of beneficiaries of ZUS decreased annually by 0.9% and the number of persons receiving benefits from KRUS – by 4.2%. In the years 2010–2014 there was an increase in average benefits paid by ZUS and KRUS. In 2014, compared with the previous year, the increase in average monthly retirement pay and pension paid by ZUS was higher (by 1.3 percentage point) than the increase in this benefit paid to individual farmers.*

Over the years 2010–2014 changes were observed in the **price index of consumer goods and services**. In the years 2010–2013 a price increase, in annual terms, was recorded, and the largest one (by 4.4%) occurred in 2011. For the first time in 2014 price index of goods and services amounted to 99.7%, meaning the price decrease (by 0.3%) compared with the previous year. On its value price reductions in groups of goods and services: clothing and footwear, education and transportation had a major impact.

In the years 2010–2012 there was an upward trend of yields of **basic cereals** with cereal mixed compared to the previous year, and in 2013 they decreased. In 2014 they increased again to the level of 57.9 dt/ha and at the same time were the highest in the country. The area for growing basic cereals with cereal mixed in 2014 decreased by 9.1% and the yields of these crops were higher by 8.3% in annual terms (the year before lower by 3.1%).

Surveys conducted in 2014 indicate an increase in **livestock of cattle, pigs and hen poultry** compared to the previous year. A stocking density of these animals per 100 ha of agricultural land also increased, whereas in 2014, compared to the previous year, the number of sheep and their density per 100 ha of agricultural land decreased.

In Opolskie voivodship on the **agricultural market** in the years 2010–2013 (excluding 2012), a decline in the procurement dynamics of basic consumer and feed cereal grains, compared with the previous year, was observed. In 2014, the size of the procurement of grains of basic consumer and for feed cereals increased by 45.6% per year, while a decline was recorded in procurement of cattle, pork and poultry for slaughter – respectively: by 26.8%, by 0.1% and by 8.9%. In the years 2011–2014 a growth in procurement of cows' milk, in annual terms, was observed.

In the years 2010–2012 **procurement prices** of wheat and rye increased in comparison with the previous year. As of 2013 they began to fall and in 2014 amounted for 1 dt respectively: 65.42 zł and 53.30 zł. The procurement price of pigs for slaughter increased in 2011 and in 2012, while in 2010 as well as in 2013–2014 showed a decline compared to the previous year. The price increase in procurement of cattle for slaughter was recorded in 2011–2012, but in the years 2010 and 2013–2014 these prices declined in annual terms. An upward trend was observed in 2012–2013 in the price of edible potatoes, whereas in 2014 there was a decline in their prices to the level of 57.60 zł. Moreover, from 2010 the price of procurement of cows' milk increased steadily.

Prices of wheat and rye received by farmers on **marketplace** in the years 2011–2012 showed an increase, while in 2013 and 2014 they decreased compared to the previous year. In the years 2012–2014, with exception of 2013, in comparison with the previous year, a decrease in the marketplace price of edible potatoes was observed.

After a sustained annual growth of the **sold production of industry** in the years 2011 and 2012 (in constant prices), in 2013 there was its decrease. In 2014 the production was higher by 3.8% (in 2013 lower by 2.2%). The achieved growth of production was mainly due to an increase by 3.9% in sold production of manufacturing (in constant prices), which accounted for 95.0% of total value (in current prices). Higher sold production of industry in 2014 was accompanied by a growth of the average paid employment in industry by 0.8% and an increase in the work output by 2.9% (in constant prices).

In the years 2010–2011 an increase in **sold production of construction**, on an annual basis, was recorded while in the years 2012–2013 its decline occurred. In 2014 the production increased by 21.4% compared to 2013 (in the previous year it decreased by 5.6%).

Construction and assembly production after a significant increase in 2010, in the period 2011–2013 showed a downward trend. In 2014 the production increased by 21.7% compared to 2013. The increase in construction and assembly production was recorded in all divisions of construction. The largest one occurred in entities specializing in the construction of the objects of civil and water engineering.

The years 2010–2014 were distinguished by significant changes in the number of **completed dwellings**. After the recorded increase in 2010, in the following year the number of completed dwellings decreased. In 2012 there was an improvement in the scope of completed dwellings and in 2013 again a decrease was reported. In 2014 the number of completed dwellings increased by 10.8%. The situation with regard to dwelling permissions granted in the years 2010–2013 followed a similar pattern, in 2014 their number declined. In the case of dwellings started in the years 2010–2011 their number increased in annual terms, in 2012 there was a decline, and then in 2013 their number rose, whereas in 2014 it fell again.

The analysis of the data for the period 2010–2014 shows that changes in **retail sales** occurred. Until 2011 their growth in a year was reported, while in 2012 there was a decline. In 2013 and 2014 retail sales of goods increased slightly, in annual terms, respectively: by 1.2% and by 2.2%.

The **financial results** achieved in 2014 by non-financial enterprises of Opolskie voivodship were better than those obtained in 2013, but worse with respect to 2010. In the group of the main economic and financial indicators in relation to 2013, there was an increase in financial liquidity ratio of second degree (by 1.7 percentage point) as well as in profitability rate from sales of products, goods and materials (by 0.4 percentage point). There was also an improvement in the cost level indicator from total activity (by 0.4 percentage point) and an increase in the profitability rate of gross and net turnover (respectively: by 0.4 percentage point and by 0.3 percentage point).

In the years 2010–2013, with the exception of 2011, the **value of investment outlays** (in current prices) implemented by enterprises having their abode in Opolskie voivodship showed a rising trend. In 2014, once more, there was a decrease in the value of investment outlays. In relation to 2013 more investments were started. Their estimated value also was higher.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

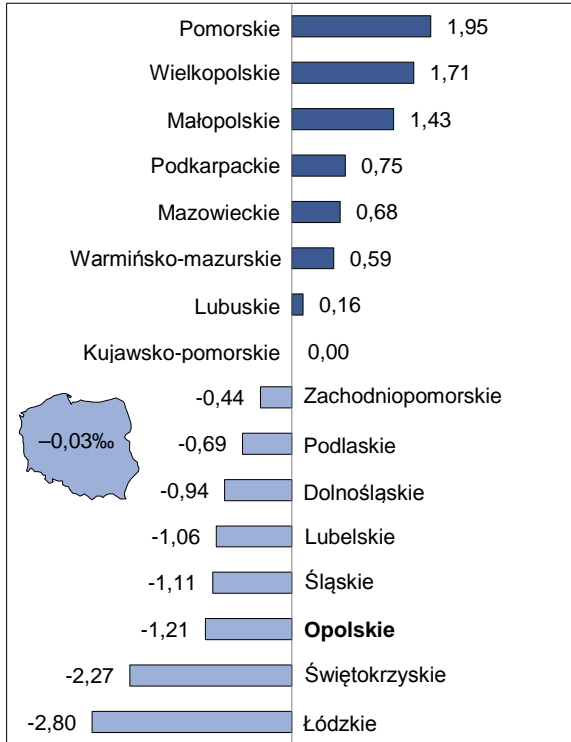
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.

Wyszczególnienie	Polska	Opolskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	106
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,03	-1,21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	-2,25
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^a w %	56,2	54,0
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^a w %	51,2	49,8
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^a w %	9,0	7,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	3980,24	3533,89
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1922,92 ^c	1887,91
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1144,73	1210,39
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,0	99,7
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^{bd} w ha	10,22	19,55
Obsada bydła ^e na 100 ha użytków rolnych w szt.	40,7	23,6
Obsada trzody chlewnej ^e na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,5	86,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	471749	415538
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	438049	388821
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	1,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^f na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1071	1000
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	15
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	81,8	78,0
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	96,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące)	115,3	96,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2012 r. w zł	41934	33888

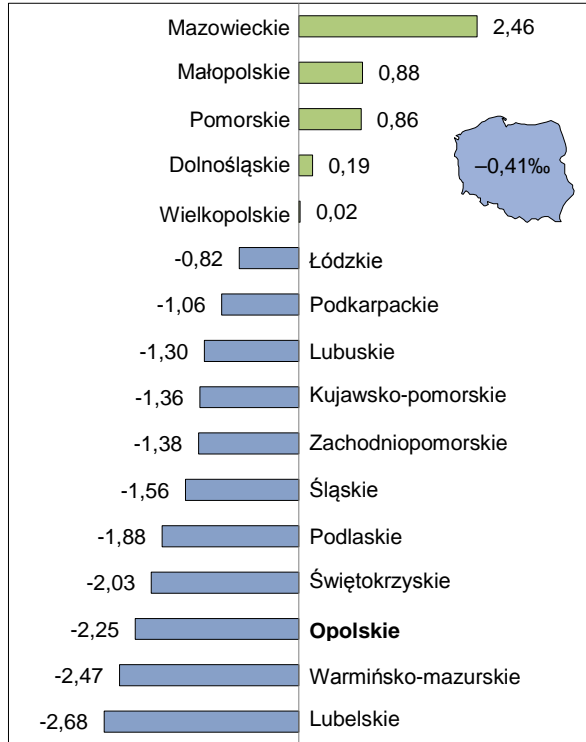
a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie. d Dane za 2013 r. e Stan w czerwcu. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

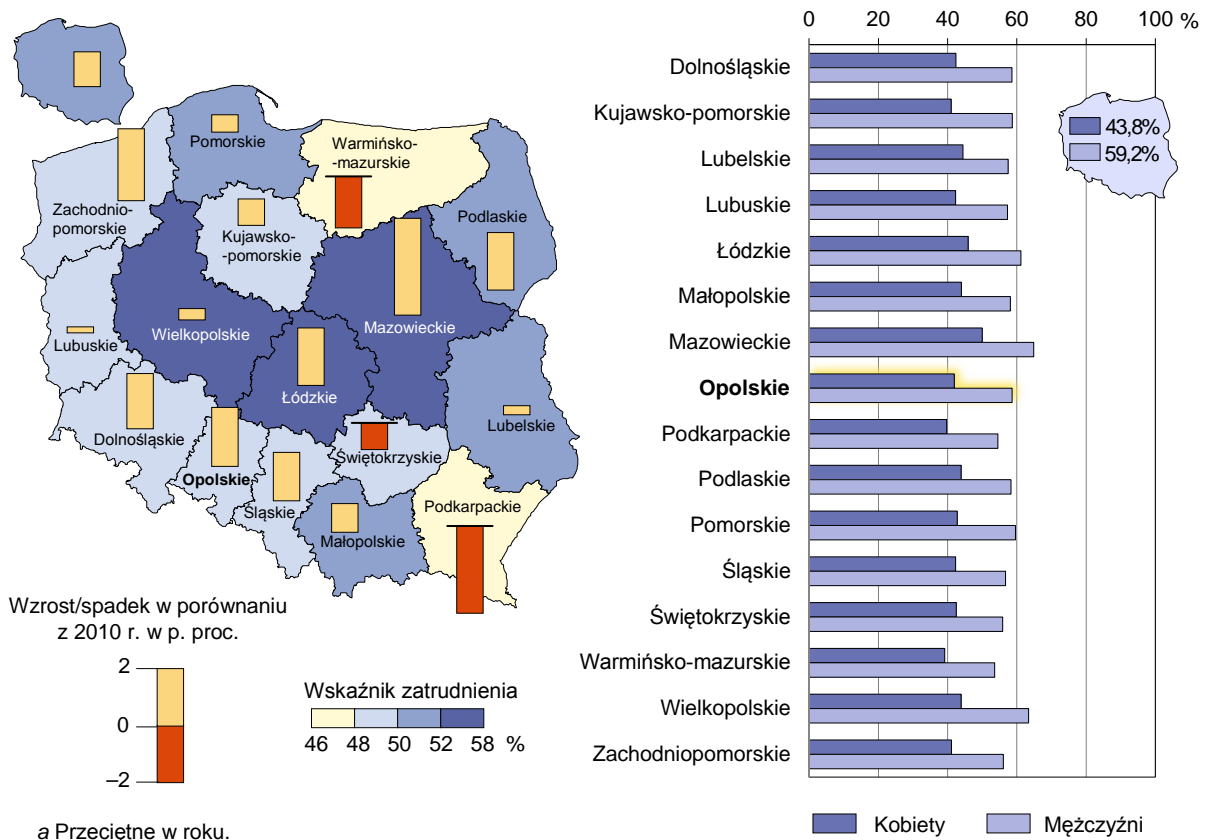
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.

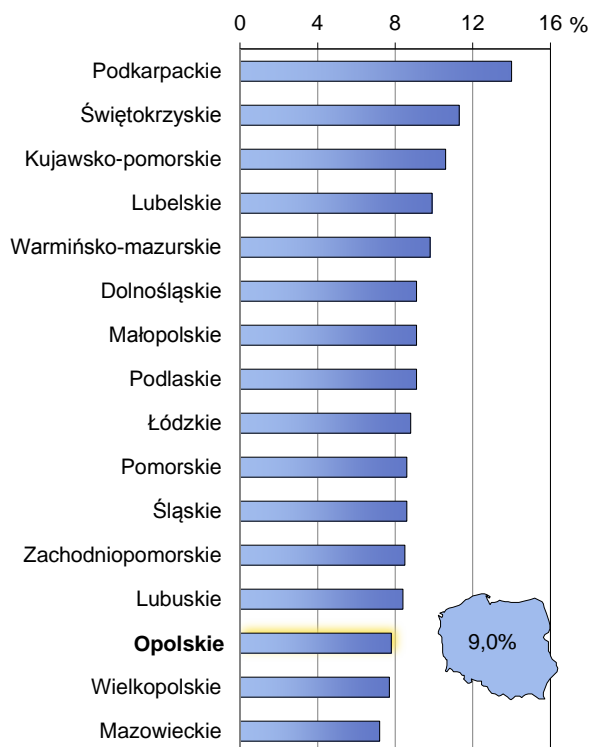
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL^a w 2014 r.

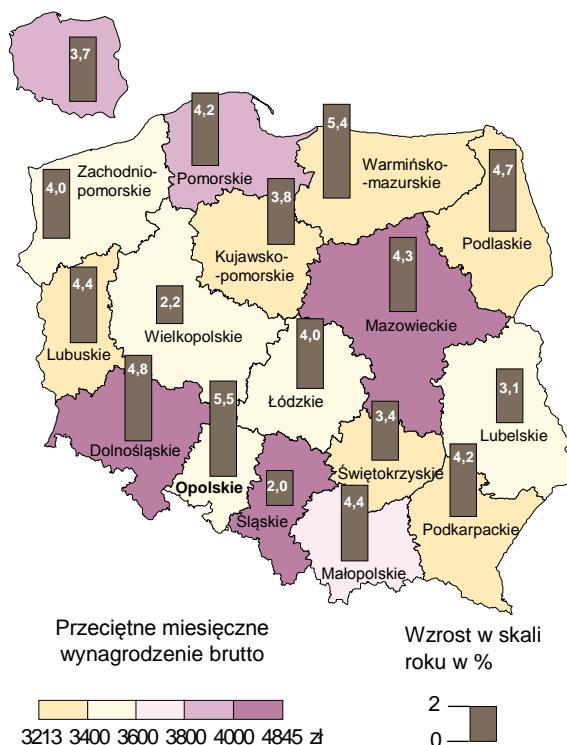

Wyk. 4. Stopa bezrobocia na podstawie BAEL^a w 2014 r.

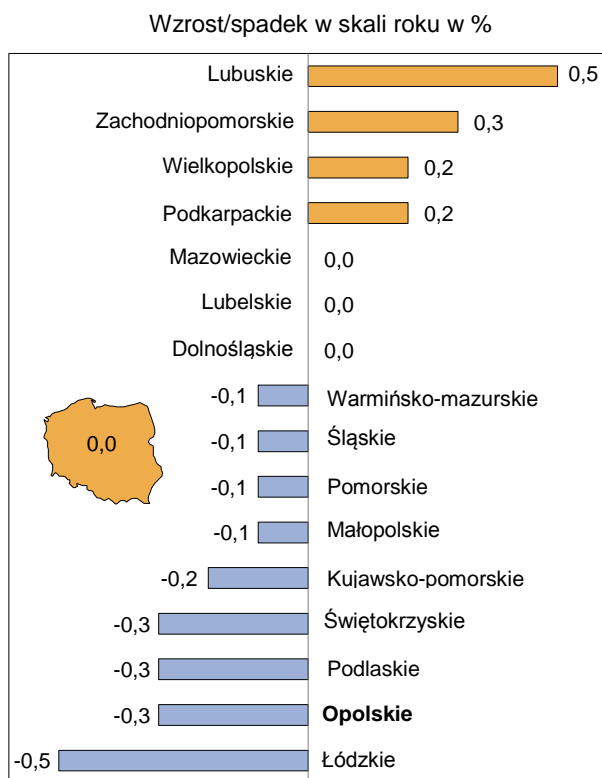

a Przeciętne w roku.

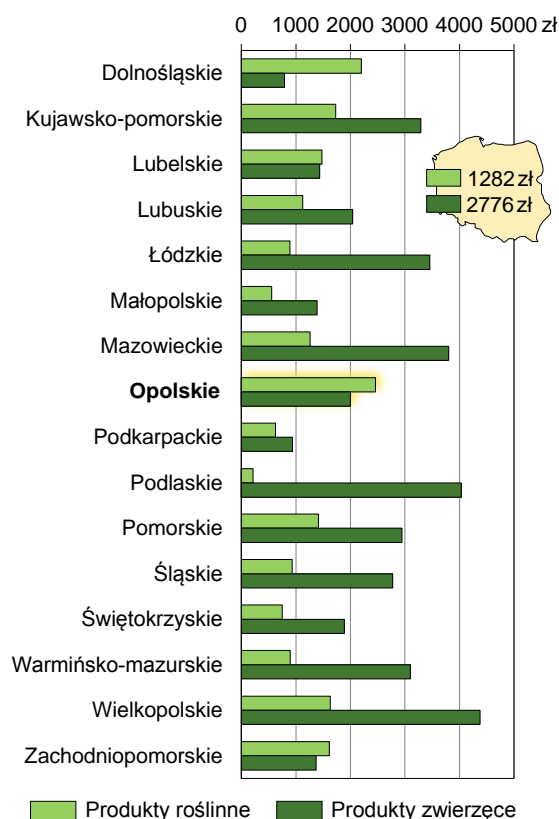
Wyk. 5. Przewiętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.

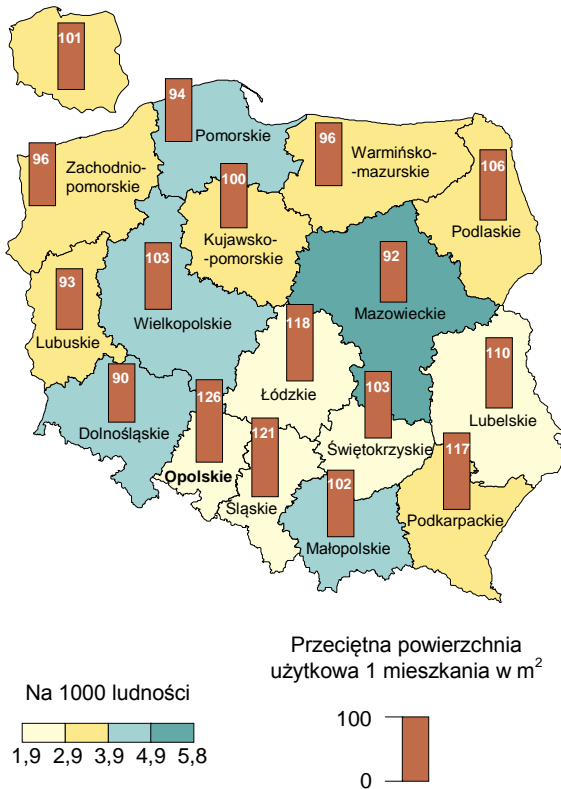
Wyk. 6. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r. w porównaniu z 2013 r.

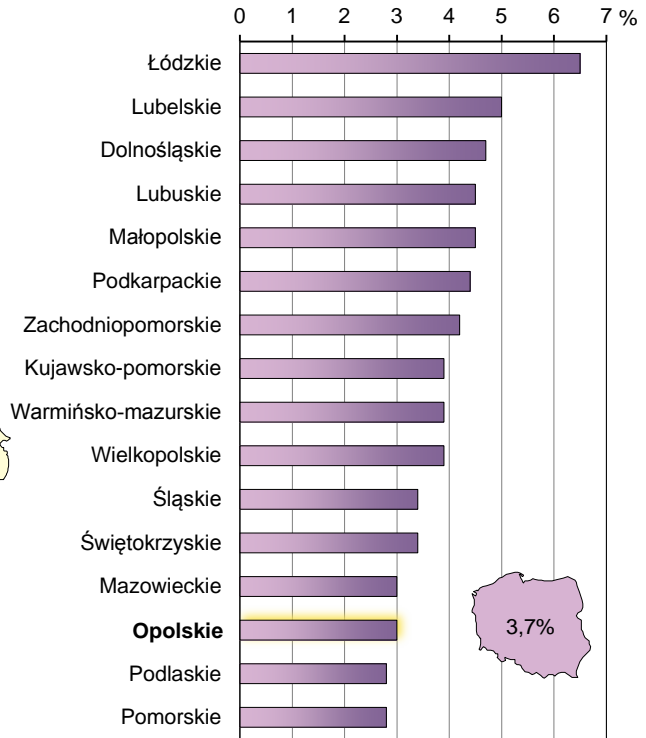
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.

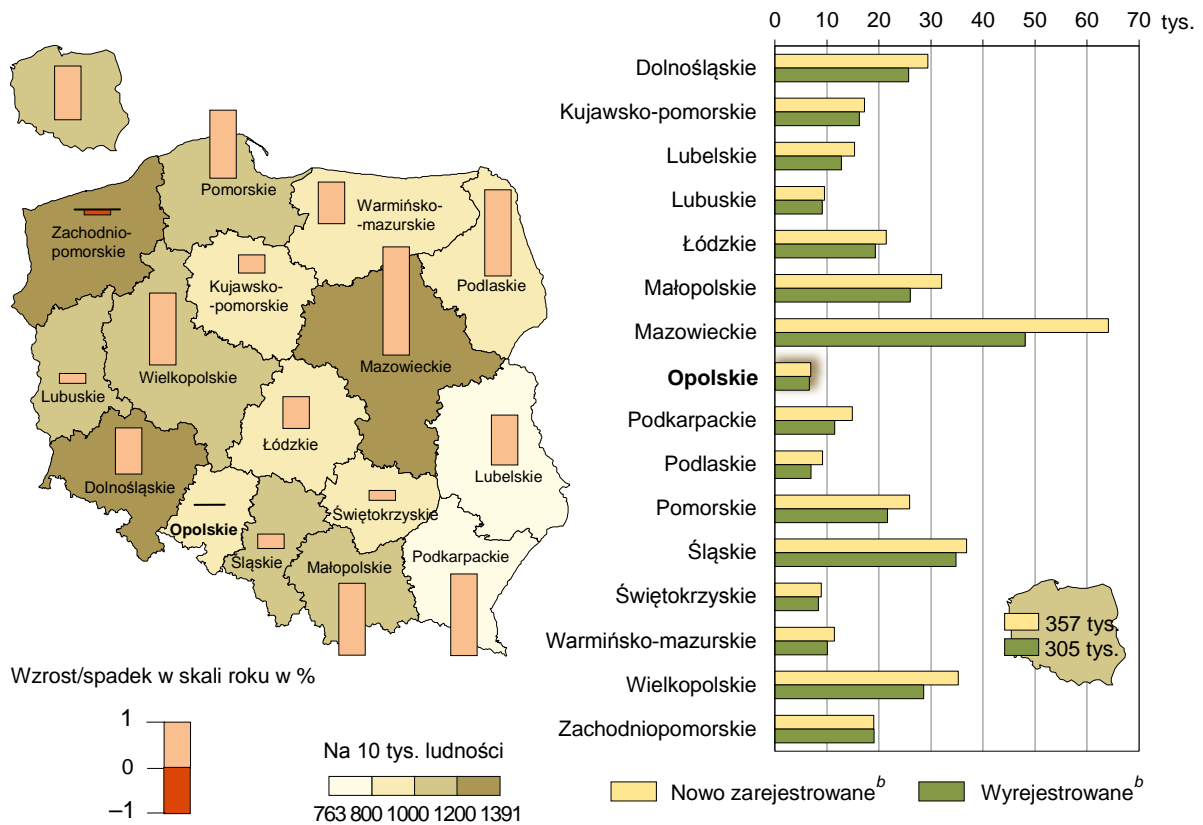
Wyk. 8. **Mieszkania oddane do użytkowania w 2014 r.**

Wyk. 9. **Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2014 r.**

Wyk. 10. **Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2014 r. Stan w dniu 31 XII**

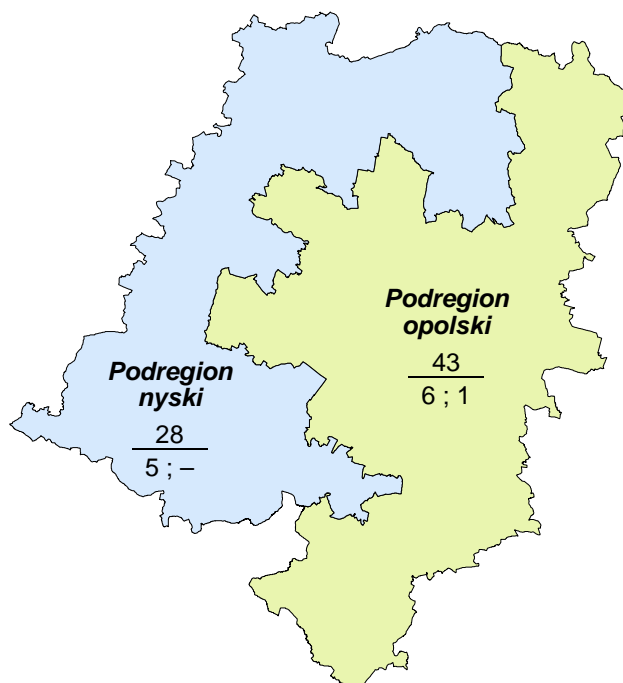
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

	liczba gmin	
	<u>71</u>	
liczba powiatów	11 ; 1	liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha
O P O L S K I E	941187
podregiony:	
Nyski	427148
Opolski	514039

Podregion nyski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
brzeski	–
kluczborski	
namysłowski	
nyski	
prudnicki	

Podregion opolski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
głubczycki	Opole
kędzierzyńsko-kozielski	
krapkowicki	
oleski	
opolski	
strzelecki	

Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. województwo opolskie zajmowało powierzchnię 9412 km² (941187 ha), co stanowiło 3,0% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 106 osób (6 lokata w kraju).

^a NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W 2014 r. w województwie opolskim odnotowano spadek liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Utrzymała się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, co przełożyło się na ujemny przyrost naturalny. Podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku zarówno ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak i saldo migracji zagranicznych przyjmowało wartości ujemne.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2014 r. ludność województwa opolskiego liczyła 1000,9 tys. osób, tj. mniej o 3,6 tys. niż przed rokiem i o 16,4 tys. w porównaniu z 2010 r. Populacja województwa, podobnie jak przed rokiem, stanowiła 2,6% ogólnej liczby ludności kraju. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2014 r. wyniosła w województwie 106, a w kraju – 123. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa i kształtował się w granicach od 57 w powiecie namysłowskim do 1238 w m. Opolu.

Dane o liczbie i strukturze ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Struktura ludności według płci w województwie opolskim w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważały kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2014 r., podobnie jak przed rokiem wyniósł 51,6% (w 2010 r. – 51,7%). W kraju tendencja jest podobna i kobiety w 2014 r. stanowiły również 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) zarówno w województwie opolskim jak i w kraju ukształtował się na analogicznym poziomie jak w latach poprzednich i wyniósł po 107.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA – stan w dniu 30 VI			
Ogółem w tys.	38516,7	38502,4	38484,0
w tym kobiety	19869,1	19868,0	19860,9
Miasta	23448,5	23291,5	23244,5
Wieś	15068,2	15210,9	15239,4

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
OPOLSKIE – stan w dniu 30 VI			
Razem w tys.	1018,6	1007,0	1002,6
w tym kobiety	526,3	520,0	517,6
Miasta	534,0	525,5	522,0
Wieś	484,5	481,5	480,5
POLSKA – stan w dniu 31 XII			
Ogółem w tys.	38529,9	38495,7	38478,6
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19876,7	19866,1	19858,8
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429,1	23257,9	23216,4
w %	60,8	60,4	60,3
Wieś: w tysiącach	15100,8	15237,8	15262,3
w %	39,2	39,6	39,7
OPOLSKIE – stan w dniu 31 XII			
Razem w tys.	1017,2	1004,4	1000,9
na 1 km ²	108	107	106
w tym kobiety:			
w tysiącach	525,4	518,5	516,7
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	532,9	523,5	520,6
w %	52,4	52,1	52,0
Wieś: w tysiącach	484,3	481,0	480,2
w %	47,6	47,9	48,0

W województwie opolskim w 2014 r. zarejestrowano 8593 urodzeń żywych, tj. o 366 więcej niż przed rokiem, ale o 570 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wynosił 8,57‰ i był wyższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (8,17‰), ale niższy niż w 2010 r. (9,00‰).

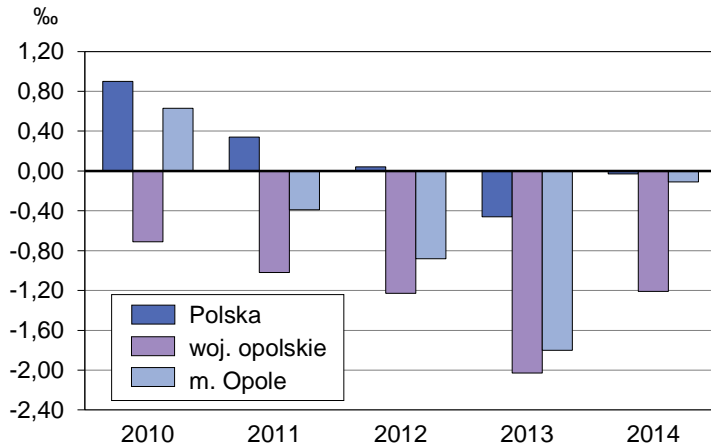
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Od stycznia do grudnia 2014 r. w województwie zmarło 9808 osób, tj. mniej o 459 osób niż przed rokiem i o 74 niż w analogicznym okresie 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wynosił 9,78‰, podczas gdy rok wcześniej – 10,20‰, a w 2010 r. – 9,70‰.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

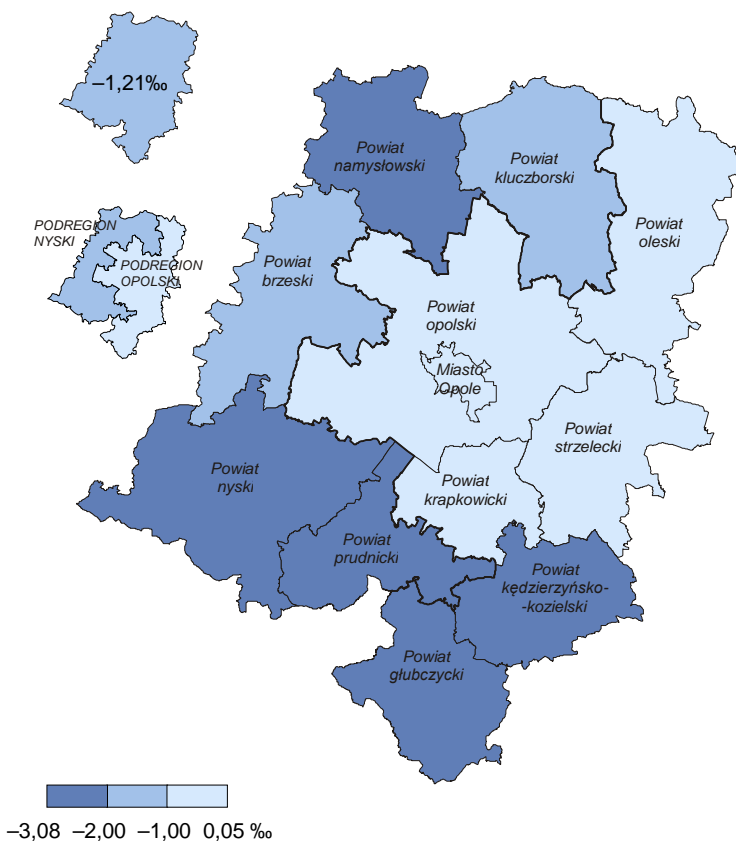
Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,65‰ wobec 4,25‰ w 2013 r. i 5,24‰ w 2010 r.

Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W województwie opolskim w 2014 r. podobnie jak w ub. roku zanotowano ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów ukształtowała się na poziomie minus 1215, podczas gdy rok wcześniej wynosiła minus 2040, a w 2010 r. minus 719. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 1,21‰ (wobec minus 2,03‰ w 2013 r. i minus 0,71‰ w 2010 r.). Ujemny współczynnik odnotowano w 8 województwach i najniższą wartość osiągnął w województwie łódzkim (minus 2,80‰). W pozostałych województwach współczynnik przyrostu naturalnego był dodatni i najwyższy odnotowano w województwie pomorskim (1,95‰). Omawiany współczynnik dla kraju w 2014 r. i 2013 r. przyjął wartości ujemne, tj. odpowiednio: minus 0,03‰ i minus 0,46‰, natomiast w 2010 r. osiągnął wartość dodatnią – 0,90‰.

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.

W 2014 r. w województwie opolskim współczynnik przyrostu naturalnego w 11 powiatach przyjmował wartości ujemne. Najniższy przyrost odnotowano w powiecie głubczyckim (minus 3,08‰), nyskim (minus 2,55‰) oraz namysłowskim (minus 2,36‰). Dodatni współczynnik przyrostu naturalnego wystąpił jedynie w powiecie opolskim (0,05‰).

W opolskich urządach stanu cywilnego w ciągu 2014 r. zarejestrowano 4822 zawartych małżeństw, tj. o 82 więcej niż przed rokiem, ale o 871 małżeństw mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Współczynnik małżeństw w 2014 r. w województwie opolskim wynosił 4,81‰ (wobec 4,71‰ w 2013 r. i 5,59‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie w 2014 r. i w 2010 r. była niższa niż

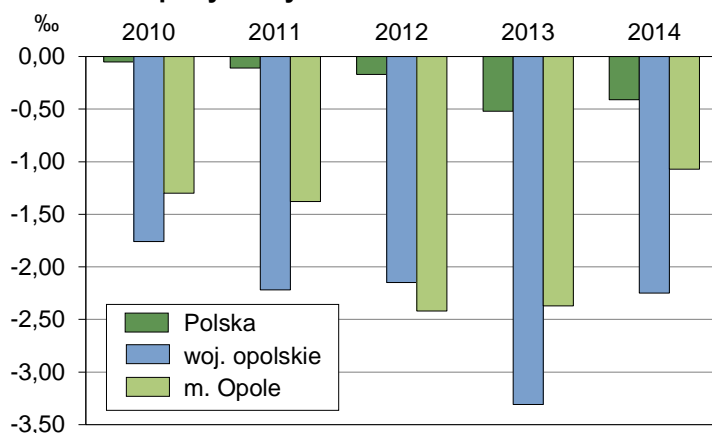
średnio w kraju, a w 2013 r. ukształtowała się powyżej poziomu ogólnokrajowego.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,69	4,90
Urodzenia żywe	10,73	9,60	9,75
Zgony	9,83	10,06	9,78
w tym niemowląt ^a	4,98	4,56	4,22
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,46	-0,03
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,05	-0,52	-0,41
w tym zagranicznych	-0,05	-0,52	-0,41
OPOLSKIE			
Małżeństwa	5,59	4,71	4,81
Urodzenia żywe	9,00	8,17	8,57
Zgony	9,70	10,20	9,78
w tym niemowląt ^a	5,24	4,25	4,65
Przyrost naturalny ^b	-0,71	-2,03	-1,21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,76	-3,31	-2,25
w tym zagranicznych	-1,10	-2,42	-1,56
M. OPOLE			
Małżeństwa	5,33	4,70	4,26
Urodzenia żywe	9,28	8,06	8,94
Zgony	8,65	9,85	9,05
w tym niemowląt ^a	5,27	4,09	4,66
Przyrost naturalny ^b	0,63	-1,80	-0,11
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,30	-2,37	-1,07
w tym zagranicznych	-0,51	-0,98	-0,86

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

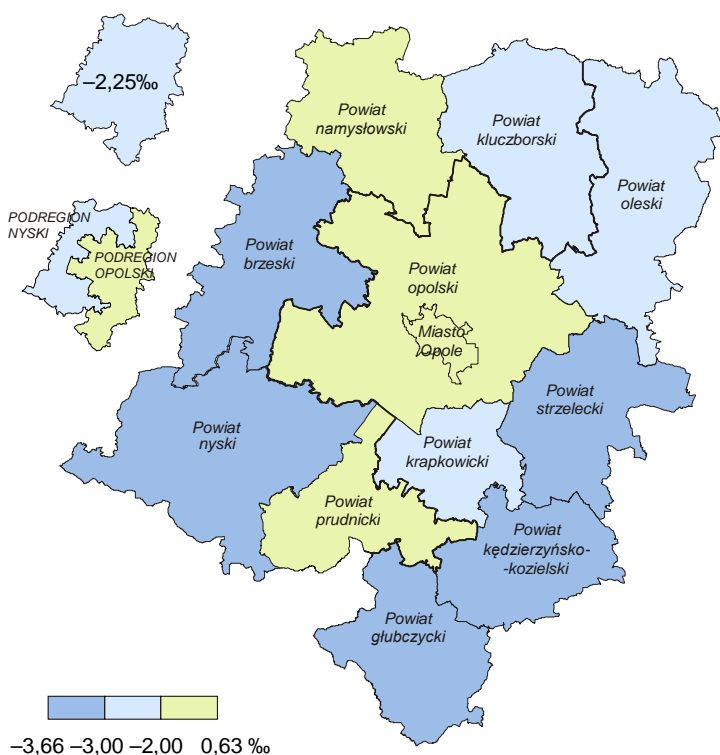

W 2014 r., podobnie jak przed rokiem, jak i w 2010 r., saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2014 r. – o 2260, w 2013 r. – o 3331, a w 2010 r. – o 1793).

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie wynosiło minus 2,25‰ (wobec minus 3,31‰ w 2013 r. i minus 1,76‰ w 2010 r.). W kraju omawiany

współczynnik w analizowanych latach również przyjmował wartości ujemne, tj. w 2014 r. minus 0,41‰, w 2013 r. – minus 0,52‰ i w 2010 r. – minus 0,05‰. W 2014 r. ujemną wartość współczynnika odnotowano w 11 województwach, w granicach od minus 2,68‰ w lubelskim do minus 0,82‰ w łódzkim. W pozostałych województwach saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności przyjmowało wartości dodatnie i najwyższe odnotowano w województwie mazowieckim (2,46‰).

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.

Z analizy zjawiska migracji zagranicznych w 2014 r. wynika, że w stosunku do 2013 r. zmniejszyła się liczba mieszkańców województwa opolskiego wyjeżdżających za granicę na pobyt stały o 774 osoby, podczas gdy w analogicznym okresie 2013 r. odnotowano wzrost o 637 osób. W latach 2013–2014 jak i w 2010 r. liczba osób emigrujących za granicę była większa od liczby osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w województwie opolskim.

W 2014 r. saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie opolskim w przekroju według powiatów, wartości dodatnie osiągnęło jedynie w powiecie opolskim.

Dane prezentujące informacje o stanie i strukturze ludności oraz ruchu naturalnym ludności w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie opolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2014 r. w województwie opolskim odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Dynamika przeciętnego zatrudnienia kształtowała się korzystniej niż w kraju, gdzie wystąpił mniejszy wzrost.

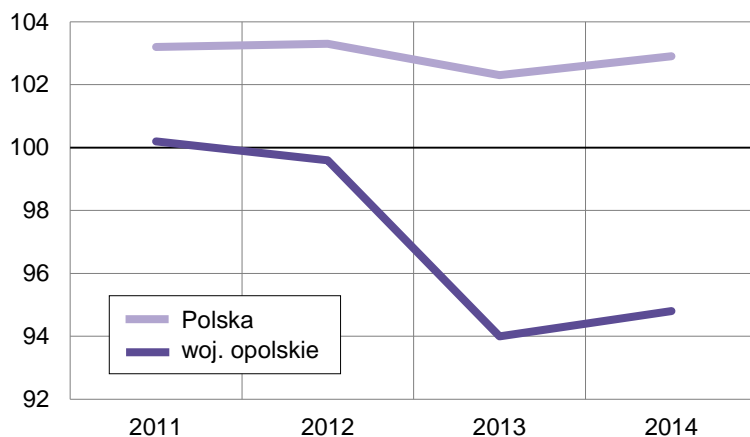
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim w 2014 r. ukształtowało się na poziomie 91,6 tys. osób, tj. o 0,8% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec spadku o 5,6% w 2013 r.). W skali kraju odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,6% (po spadku o 1,0% przed rokiem). Poza województwem opolskim, wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił jeszcze w 8 województwach w granicach: od 4,8% w wielkopolskim do 0,3% w lubelskim i podkarpackim. Spadek odnotowano w 6 województwach i największy wystąpił w świętokrzyskim i śląskim (odpowiednio: o 2,4% i o 1,0%). W województwie łódzkim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

*Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.*

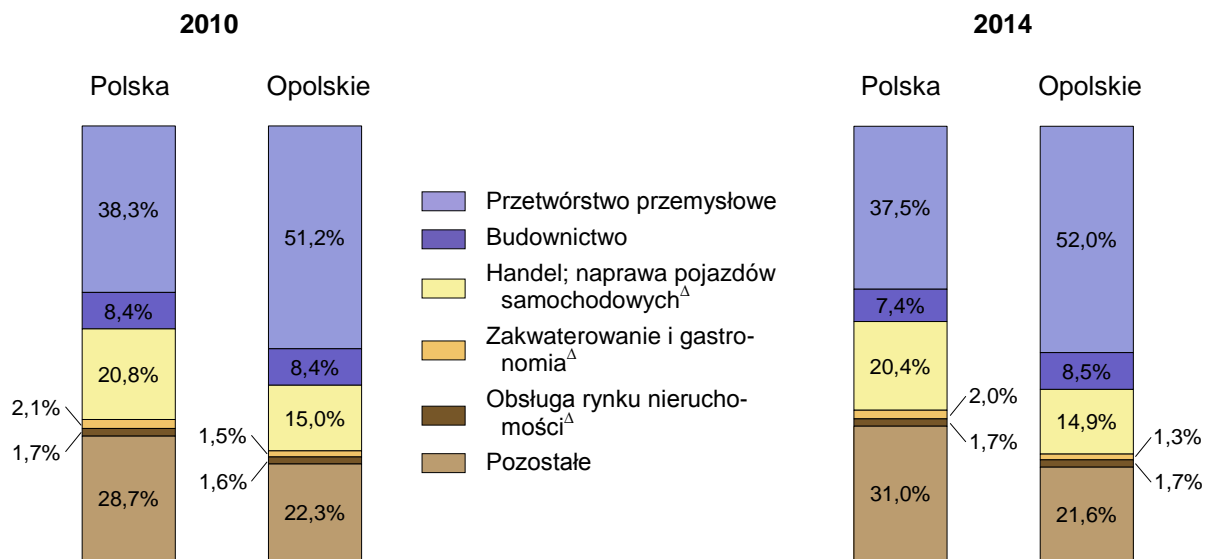
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w tysiącach		2010=100	2013=100	
Polska	5372,6*	5494,5	5529,5	102,9	100,6
Opolskie	96,6	90,9	91,6	94,8	100,8
M. Opole	22,5	20,9	20,9	93,0	100,2

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Udział przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym stanowił 52,0% ogólnej liczby przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 0,1 p. proc. w stosunku do 2013 r.), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 14,9% (spadek o 0,6 p. proc.) oraz w budownictwie – 8,5% (wzrost o 0,7 p. proc.). Najmniejszy udział przeciętnego zatrudnienia, tak jak przed rokiem odnotowano w działalności związanej z informacją i komunikacją – 0,5%.

Wyk. 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD**

W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w sekcjach o największym udziale w zatrudnieniu zwiększyło się w budownictwie (o 9,8%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,9%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,0%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,9%).

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim**

Sekcje	2013				2014				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
Ogółem	95,4	95,3	94,9	94,4	99,4	99,6	100,1	100,8	91,6
w tym:									
Przemysł	95,6	95,2	95,1	94,8	98,9	99,0	99,8	100,8	52,2
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	95,4	94,9	94,8	94,6	99,2	99,2	100,0	101,0	47,6
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ	100,0	99,7	99,4	98,2	97,7	98,7	99,6	100,9	2,7
Budownictwo	86,5	87,9	90,4	85,0	111,2	112,6	109,3	109,8	7,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	97,2	98,6	96,3	96,6	95,8	95,3	96,6	97,1	13,6
Transport i gospodarka magazy- nowa	101,3	100,0	100,8	100,2	101,3	103,7	104,0	103,9	6,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	88,3	84,1	81,9	88,5	92,6	92,8	96,9	95,6	1,2
Informacja i komunikacja	97,9	103,3	108,9	112,4	107,1	101,6	97,4	97,5	0,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	95,0	98,4	97,4	98,7	115,4	112,2	110,8	105,7	1,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	92,2	91,8	87,4	86,7	94,4	95,0	94,8	96,0	3,5

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2014 r. w województwie opolskim sytuacja na rynku pracy pod względem zjawiska bezrobocia uległa poprawie. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Korzystnie również kształtowała się liczba zgłaszanych ofert zatrudnienia, która w porównaniu z 2013 r. zwiększyła się.

W końcu grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego wyniosła 42,4 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 9,3 tys. osób, tj. o 18,0%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 6,4 tys. osób, tj. o 13,2%). W skali kraju na koniec 2014 r. liczba bezrobotnych była niższa o 15,4% niż rok wcześniej, a o 6,6% w stosunku do 2010 r. W odniesieniu do roku poprzedniego we wszystkich województwach nastąpił spadek liczby bezrobotnych, w granicach od 21,2% w lubuskim do 10,6% w podkarpackim.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późniejszymi zmianami). Informacje o bezrobociu rejestrowanym pochodzą z rejestrów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2157,9	1825,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2709,4	2452,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2688,2	2786,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	83	70	46
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	11,5
OPOLSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	48,8	51,6	42,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	91,7	76,1	69,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	90,0	76,2	79,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	46	67	39
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,6	14,2*	11,9
M. OPOLE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	4,5	4,9	4,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	8,5	7,4	7,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	8,2	7,5	7,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	7	22	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	6,4	6,9	6,0

a W ciągu roku.

W województwie opolskim w końcu 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach, przy czym największy w powiecie brzeskim (o 26,8%), a najmniejszy w krapkowickim (o 9,7%).

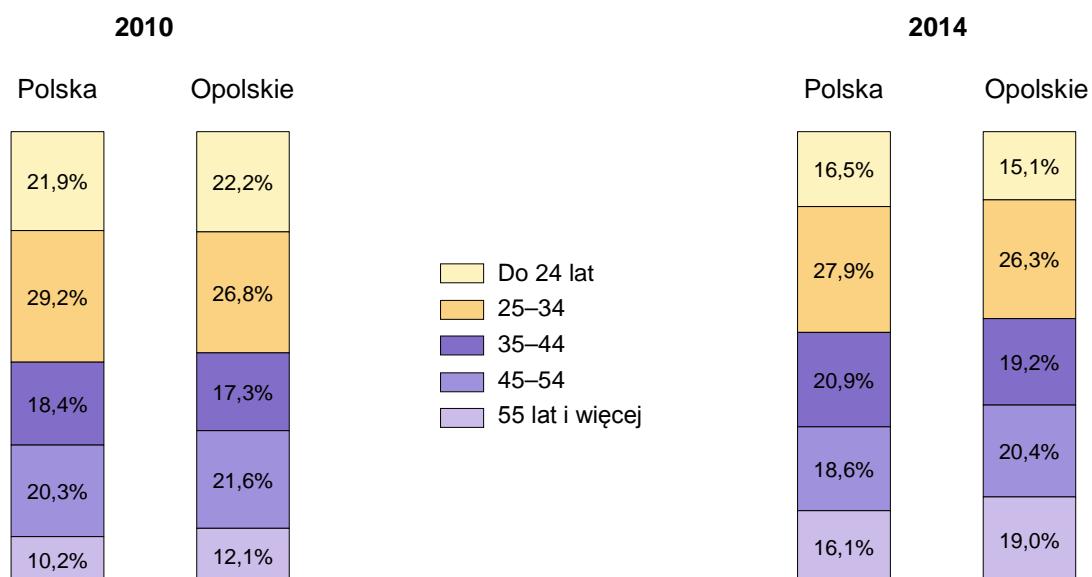
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 86,1% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2013 r. – 85,4%), osoby wcześniej pracujące stanowiły 87,3% (w poprzednim roku – 85,6%), a 46,4% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 45,6%).

W końcu grudnia 2014 r. w województwie opolskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Stanowiły one 52,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy, ale ich liczba była o 17,6% niższa niż rok wcześniej. Populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się (o 18,3%) i ich odsetek spadł w ciągu roku o 0,2 p. proc., do poziomu 47,4%.

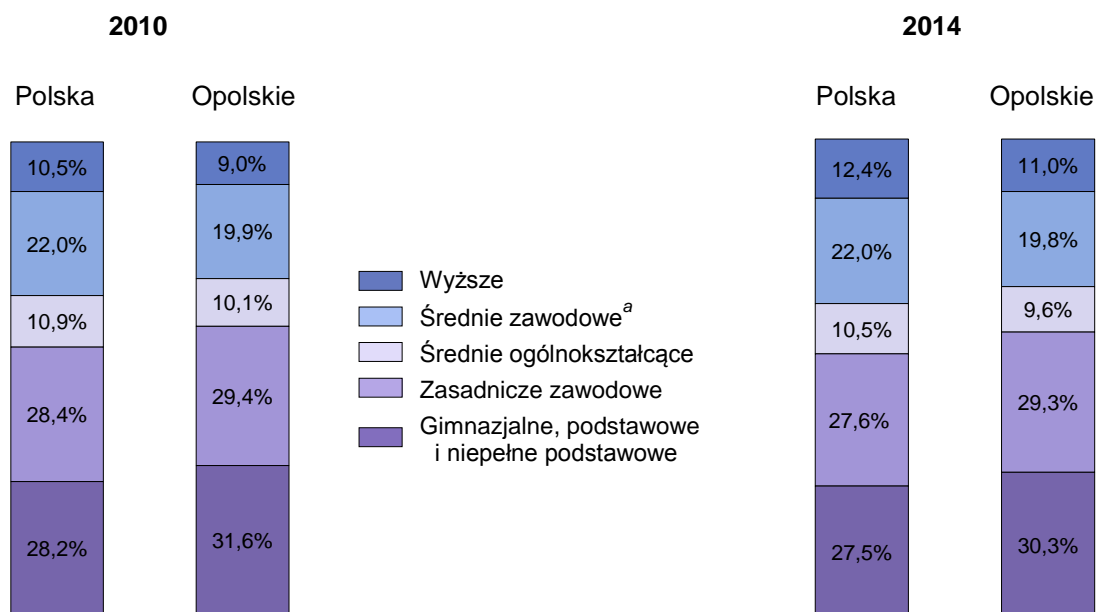
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2014 r. najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby w wieku 25–34 lata (11,1 tys.), ale ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,4 p. proc. do 26,3%).

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio: 30,3% i 29,3% ogólnej liczby bezrobotnych). W porównaniu z 2013 r. udział osób z najniższym poziomem wykształcenia zwiększył się o 0,7 p. proc., a odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym utrzymał się na poziomie ub. roku. W skali roku najbardziej zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem ogólnokształcącym, tj. o 20,3%, a ich udział zmalał o 0,3 p. proc. do 9,6%.

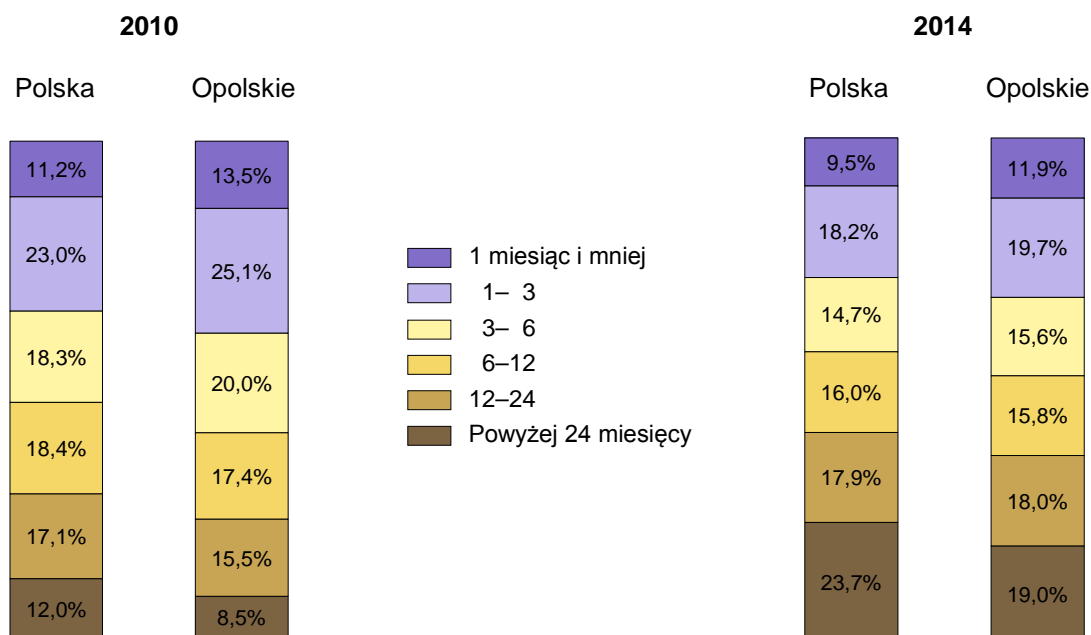
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, największy spadek (o 33,0%) w ujęciu rocznym, odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy (ich udział zmalał do 15,8%, tj. o 3,5 p. proc.). Spadek udziału wystąpił również wśród osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy do 15,6%, tj. o 2,9 p. proc. oraz wśród osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy do 19,7%, tj. o 0,1 p. proc.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy, przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 miesięcy.

Największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia miały osoby ze stażem pracy (1–5, 10–20 lat oraz do 1 roku), które łącznie stanowiły ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio: 23,0%, 16,1% i 15,1%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem pracy do 1 roku, których odsetek wzrósł do poziomu 15,1%, tj. o 0,9 p. proc.

W województwie opolskim w końcu grudnia 2014 r. bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** stanowili 87,2% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z ub. rokiem zwiększył się udział osób długotrwale bezrobotnych (o 4,7 p. proc. do 55,7%), bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 3,1 p. proc. do 30,4%) oraz niepełnosprawnych (o 1,0 p. proc. do 6,6%). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,9 p. proc. do 15,1%). We wszystkich wymienionych kategoriach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano spadek w skali roku. Największy wystąpił wśród osób do 25 roku życia, tj. o 31,0%.

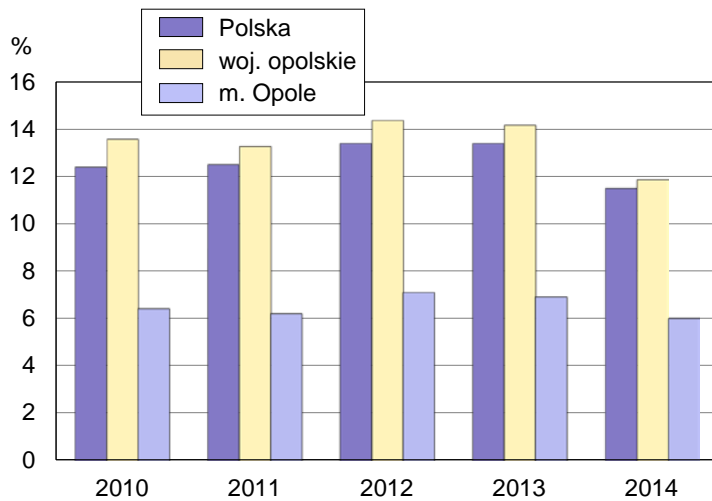
Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie opolskim**

Wyszczególnienie A – analogiczny okres roku poprzedniego = 100	2013				2014			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób	57,8	50,4	49,5	51,6	52,2	45,3	42,7	42,4
A	110,4	104,9	103,1	99,7	90,3	89,9	86,3	82,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): w tysiącach osób	21,5	15,2	19,7	19,7	18,0	14,2	18,6	19,0
A	112,6	107,3	104,0	96,2	84,0	93,3	94,7	96,4
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): w tysiącach osób	15,5	22,6	20,5	17,6	17,5	21,1	21,2	19,4
A	104,9	122,1	108,6	105,0	113,3	93,0	103,2	110,2
Płynność bezrobocia (napływ- odpływ) w tysiącach osób	6,0	-7,4	-0,8	2,1	0,5	-6,9	-2,6	-0,4
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	15,7	14,0	13,8	14,2*	14,3	12,7	12,0	11,9

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa w kolejnych miesiącach 2014 r. była niższa niż rok wcześniej. Stopa bezrobocia w kraju w końcu grudnia 2014 r. wyniosła 11,5% i zmalała o 1,9 p. proc. w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

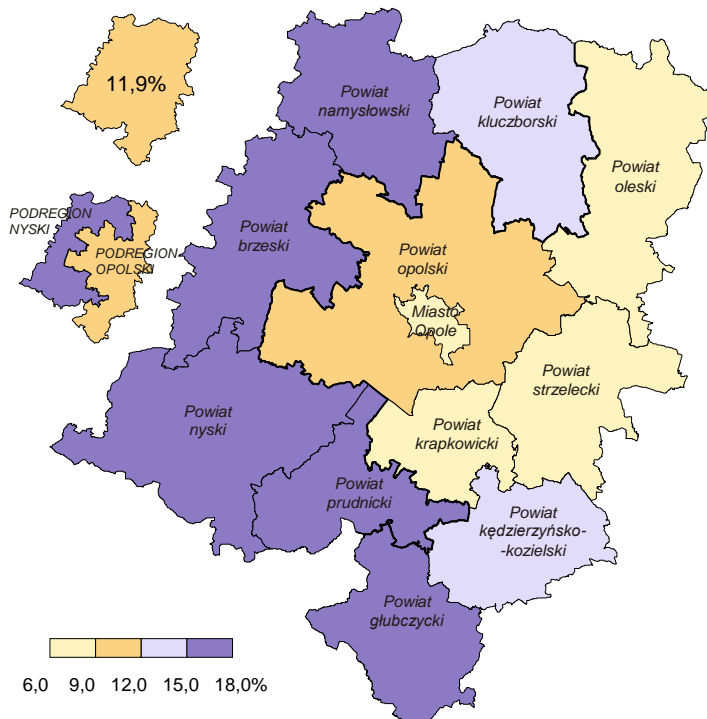
Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

W województwie opolskim w końcu 2014 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,9% i była o 2,3 p. proc. niższa niż przed rokiem. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie uplasowało się na 7 miejscu w kraju (obok województwa łódzkiego). Najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 7,8%. Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, największy w lubuskim (o 2,9 p. proc.), a najmniejszy w mazowieckim (o 1,4 p. proc.).

Spadek stopy bezrobocia w skali roku wystąpił we wszystkich powiatach województwa opolskiego. Największy odnotowano w powiecie brzeskim (o 5,1 p. proc.), a następnie w powiatach: nyskim (o 3,3 p. proc.) i namysłowskim (o 2,7 p. proc.). Najmniejszy spadek stopy bezrobocia wystąpił w powiecie krapkowickim i m. Opolu (po 0,9 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 12,0 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 3,8 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: prudnickim (18,0%), brzeskim (17,6%) oraz nyskim (16,9%), natomiast najniższą – w m. Opolu (6,0%) oraz w powiatach: strzeleckim (8,5%) i oleskim (8,6%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2014 r. w województwie opolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 69,8 tys. osób i była mniejsza zarówno niż przed rokiem (o 6,2 tys., tj. o 8,2%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 21,9 tys., tj. o 23,8%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny i ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2013 r. (o 1,4 p. proc.) i wyniósł 83,2%. W skali roku wzrósł również udział osób poprzednio pracujących (do 84,9%, tj. o 0,6 p. proc.). Zmniejszył się natomiast odsetek m.in. osób dotychczas niepracujących (do 15,1%, tj. o 0,6 p. proc.), absolwentów (do 10,0%, tj. o 0,7 p. proc.) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 5,2%, tj. o 1,1 p. proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie opolskim w ciągu 2014 r. skreślono 79,1 tys. osób, tj. więcej niż w 2013 r. (o 2,9 tys., tj. o 3,8%), ale mniej niż w 2010 r. (o 10,9 tys., tj. o 12,1%). Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 39,5 tys. osób (wobec 36,4 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,1 p. proc. do 49,9%. Zmniejszył się natomiast przede wszystkim udział osób, które rozpoczęły szkolenia (do 3,0%, tj. o 1,5 p. proc.).

W województwie opolskim w 2014 r. podobnie jak w roku poprzednim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 9,3 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 88,3% (w 2013 r. – 99,8%), podczas gdy w kraju wskaźnik ten wynosił 88,0% (przed rokiem – 100,8%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie opolskim w ciągu 2014 r. miały do dyspozycji 38,7 tys. ofert pracy, tj. o 31,9% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadło 39 bezrobotnych (wobec 67 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w m. Opolu (16 osób na 1 ofertę), a następnie w powiecie namysłowskim (18 osób).

BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)^a przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r. w województwie opolskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- wzrósł współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się stopa bezrobocia (zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn),
- obniżył się udział osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie opolskim liczyła 407 tys. osób, a biernych zawodowo – 346 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (382 tys. osób) i bezrobotni (26 tys.).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

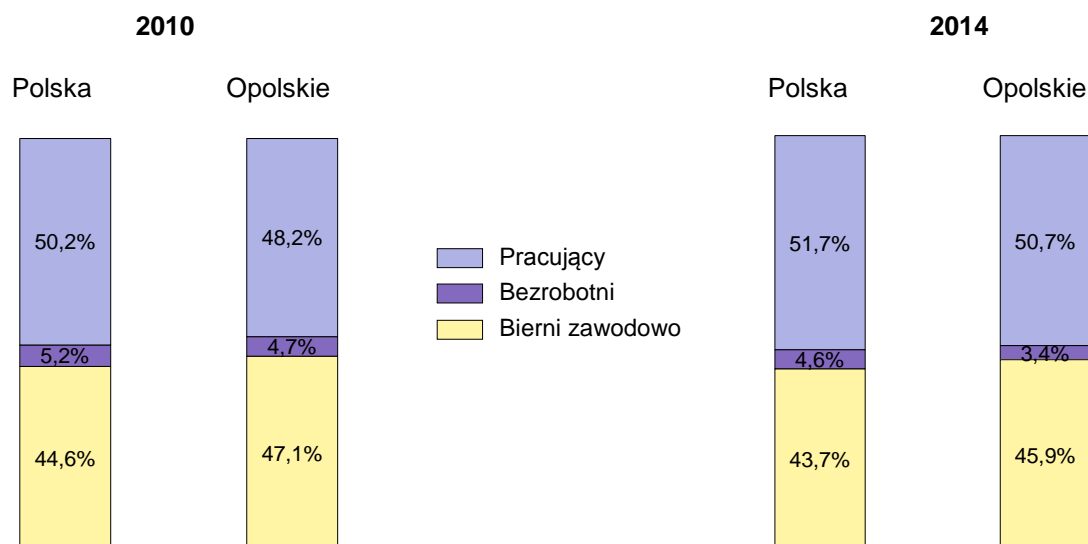
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17414	17427
pracujący	15557	15713	16018
bezrobotni	1597	1700	1410
Bierni zawodowo w tys.	13826	13621	13543
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,1	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,6	51,7
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,8	8,1

^a Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

Tabl. 8. **Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
OPOLSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	393	379	407
pracujący	358	351	382
bezrobotni	35	28	26
Bierni zawodowo w tys.	350	335	346
Współczynnik aktywności zawodowej w %	52,9	53,1	54,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	48,2	49,2	50,7
Stopa bezrobocia w %	8,9	7,4	6,4

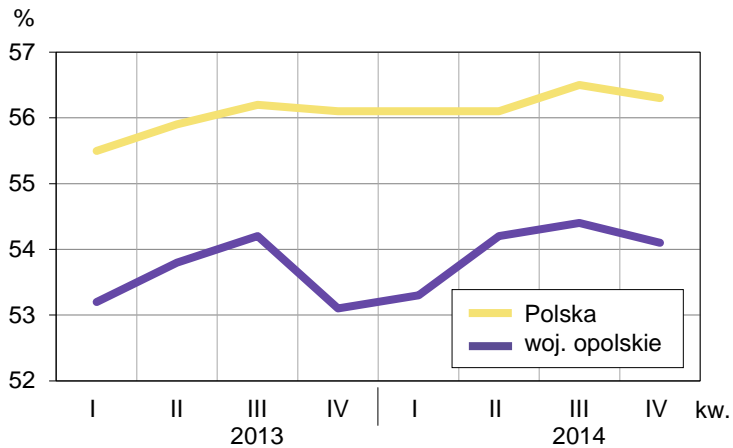
Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i w 2010 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2013 r. zwiększył się udział pracujących (o 1,5 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział bezrobotnych (o 0,5 p. proc.) w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. również zaobserwowano wzrost udziału pracujących (o 2,5 p. proc.), jak i spadek udziału bezrobotnych (o 1,3 p. proc.).

Wyk. 22. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2014 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 7,4%. Tendencję wzrostową zaobserwowano zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. W odniesieniu do sytuacji sprzed czterech lat liczba aktywnych zawodowo również wzrosła, tj. o 3,6%. Wzrost zaobserwowano wśród kobiet, jak i mężczyzn.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 23. **Współczynnik aktywności zawodowej**

w ujęciu rocznym zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej i opisujący ją współczynnik zwiększył się o 1,0 p. proc., a w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. wzrósł o 1,2 p. proc. (w skali kraju wzrost odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 0,9 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie opolskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (63,9% wobec 45,2%).

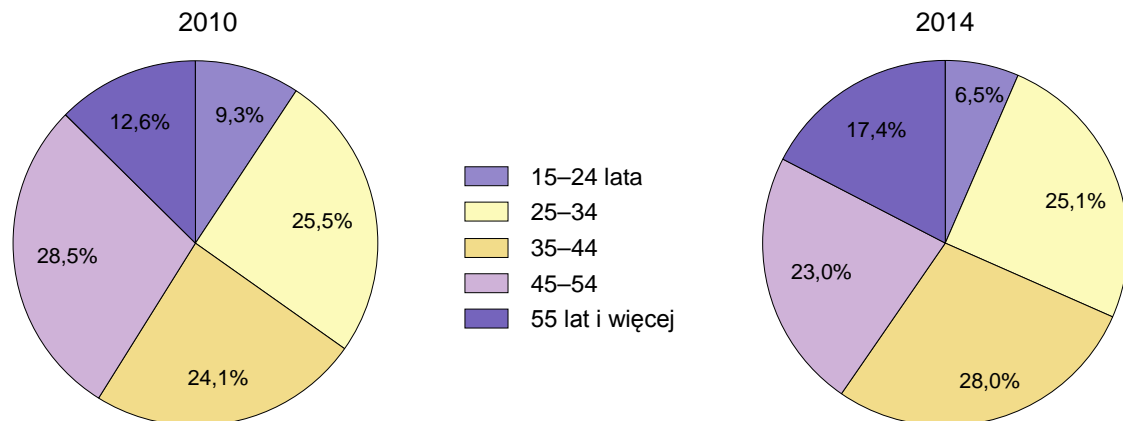
W omawianym okresie w województwie opolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,1% (jego wartość dla kraju wynosiła 56,3%). Pod względem wysokości współczynnika aktywności zawodowej województwo opolskie uplasowało się na 13 miejscu w kraju (obok województwa podkarpackiego). Najwyższą wartość analizowanego współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (61,8%), a najniższą w warmińsko-mazurskim (51,1%). W województwie opolskim

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

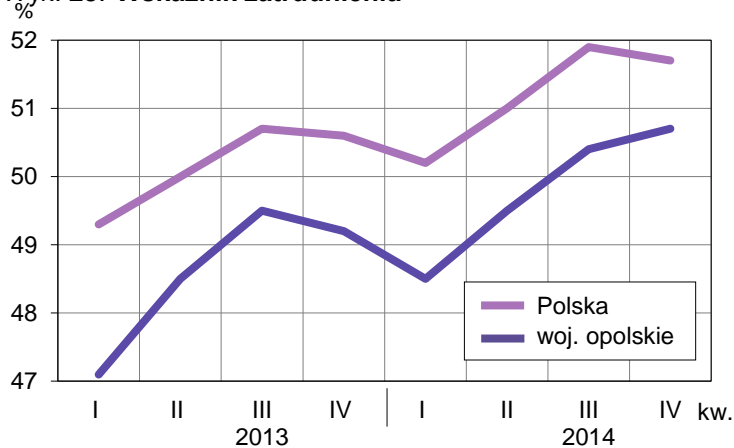
- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2014 r. liczyła 382 tys. i zwiększyła się o 31 tys. osób (tj. o 8,8%) w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Obserwowany wzrost dotyczył zarówno liczby pracujących kobiet, jak i mężczyzn (odpowiednio: o 9,9% i o 7,5%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana grupa zwiększyła się o 24 tys. osób (tj. o 6,7%). Było to wynikiem wzrostu zarówno liczby pracujących mężczyzn (o 6,9%) jak i kobiet (o 6,4%). W analizowanym okresie 2014 r. w populacji pracujących mniejszy udział (43,5%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2014 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (6,5%) oraz 55 lat i więcej (17,4%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były zbliżone i mieściły się w granicach 23,0%–28,0%.

Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w IV kwartale w województwie opolskim**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim wynosił 50,7% i był o 1,0 p. proc. niższy od średniego w kraju. Z tym poziomem analizowanego wskaźnika województwo opolskie uplasowało się na 8 miejscu w kraju. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (57,6%), a najniższy w podkarpackim (46,7%). W odniesieniu do analogicznego kwartału 2013 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie opolskim zwiększył się o 1,5 p. proc (w skali kraju również wzrósł o 1,1 p. proc.), a obserwowany w tym czasie wzrost dotyczył w większym stopniu kobiet (o 1,9 p. proc.), niż mężczyzn (o 0,8 p. proc.).

Wyk. 25. **Wskaźnik zatrudnienia**

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2014 r. liczba bezrobotnych w województwie opolskim wynosiła 26 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do IV kwartału ub. roku (o 7,1%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 9 tys. (o 25,7%).

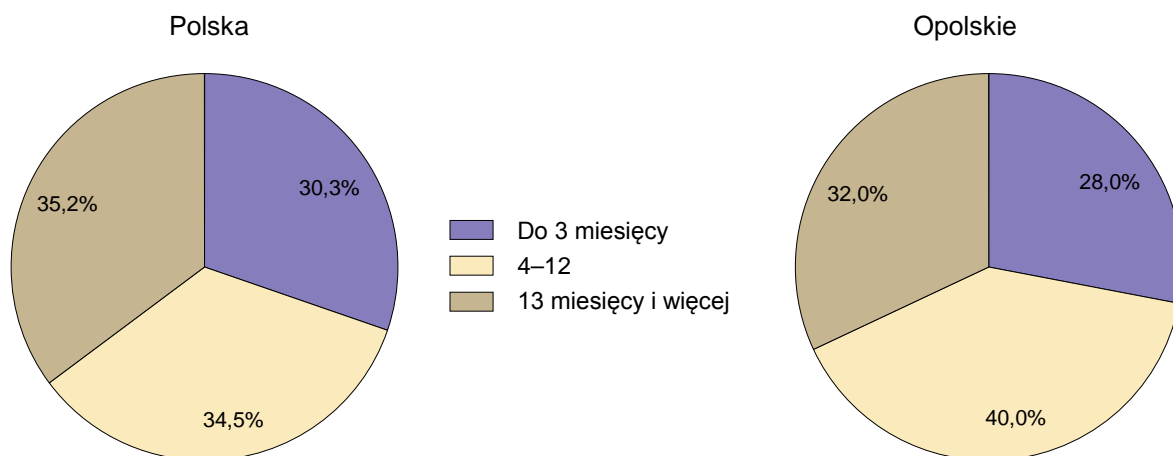
Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W IV kwartale 2014 r. wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych w województwie, 53,8% stanowili mieszkańcy miast. W analizowanym okresie w populacji bezrobotnych większy udział (53,8%) miały kobiety.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie opolskim w IV kwartale 2014 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25–34 lata (30,8% ogólnej liczby bezrobotnych).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2014 r. w województwie opolskim wynosił 11,0 miesięcy (w kraju – 12,0 miesięcy). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 1,6 miesiąca (w kraju – krótszy o 0,2 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie opolskim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (13 miesięcy i dłużej) wynosiła 8 tys. osób i stanowiła 32,0% ogólnej liczby bezrobotnych (wobec 25,0% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2014 r. odsetek osób poszukujących pracy powyżej 13 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 35,2% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 3,3 p. proc.

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2014 r.**

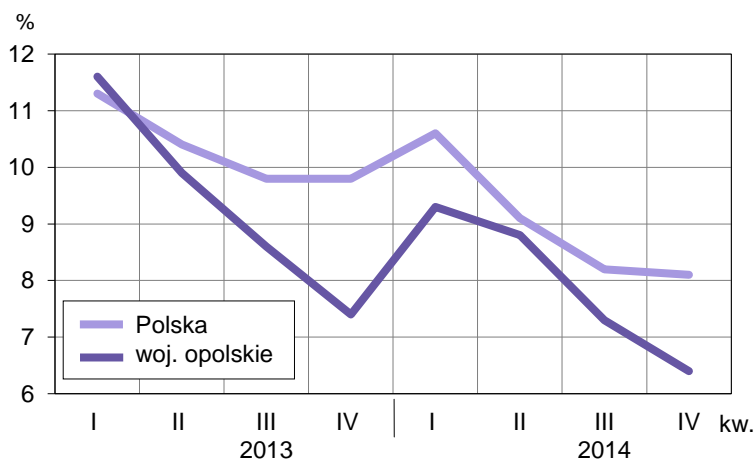

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2014 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 6,4% i była o 1,7 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo opolskie

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

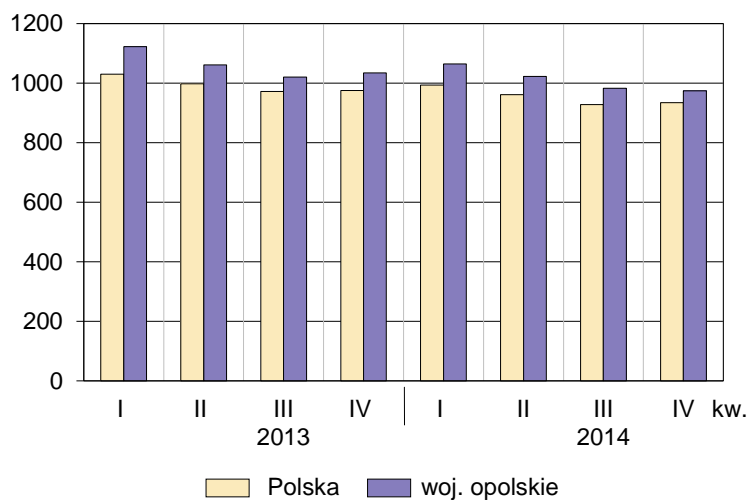
uplasowało się na 1 miejscu w kraju. Stopa bezrobocia kształtowała się w granicach od 6,4% w województwie opolskim do 13,8% w podkarpackim. Na przestrzeni roku stopa bezrobocia w województwie opolskim zmalała o 1,0 p. proc. (w kraju – o 1,7 p. proc.), a w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. – zmniejszyła się o 2,5 p. proc. (w kraju – o 1,2 p. proc.). W IV kwartale 2014 r. w województwie stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wynosiła 5,3%, a wśród kobiet – 7,8%.

Wyk. 27. Stopa bezrobocia

2010 r. spadła o 1,1%. W kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej grupy zmniejszyła się odpowiednio: o 0,6% i o 2,0%. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie opolskim tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2014 r. był znaczący i wynosił 63,0%.

Wyk. 28. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 346 tys. osób i stanowiła 45,9% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie opolskim zwiększyła się o 3,3%, a w stosunku do analogicznego okresu

W IV kwartale 2014 r. w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadały 974 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 1034 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 1075 osób. W IV kwartale 2014 r., jak również w analogicznym okresie 2013 r. i 2010 r., w województwie opolskim na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie opolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

W 2014 r. w województwie opolskim na poziomie wyższym niż rok wcześniej ukształtowało się zarówno przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, jak i przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w sektorze przedsiębiorstw. W porównaniu z 2013 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

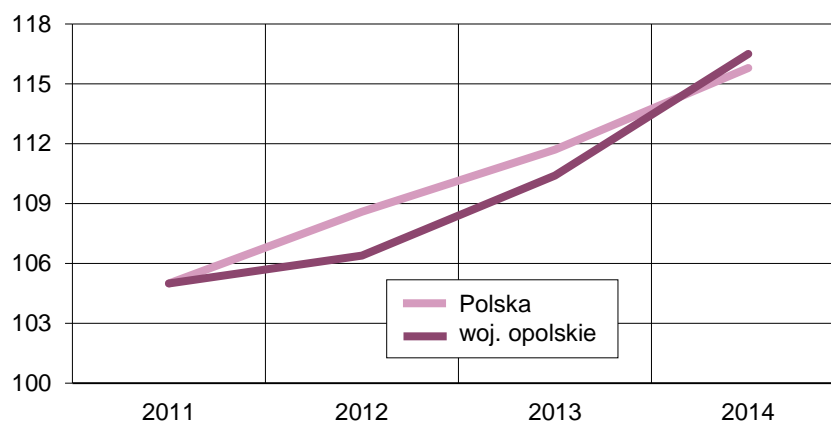
Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w złotych			2010=100	2013=100
Polska	3434,62*	3837,20	3980,24	115,8	103,7
Opolskie	3035,73	3351,15	3533,89	116,5	105,5
M. Opole	3266,59	3600,42	3710,53	113,7	103,1

W województwie opolskim w 2014 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3533,89 zł, tj. o 5,5% wyższy niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 3,8% w 2013 r.). We wszystkich województwach wystąpił wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w stosunku do ub. roku, a województwo opolskie uplasowało się na pierwszym miejscu w kraju. Drugą lokatę zajmowało województwo warmińsko-mazurskie, a najniższą śląskie ze wzrostem odpowiednio: o 5,4% i o 2,0%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 3980,24 zł i było o 3,7% wyższe niż w 2013 r. (przed rokiem wzrost o 2,9%).

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłacanych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 29. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

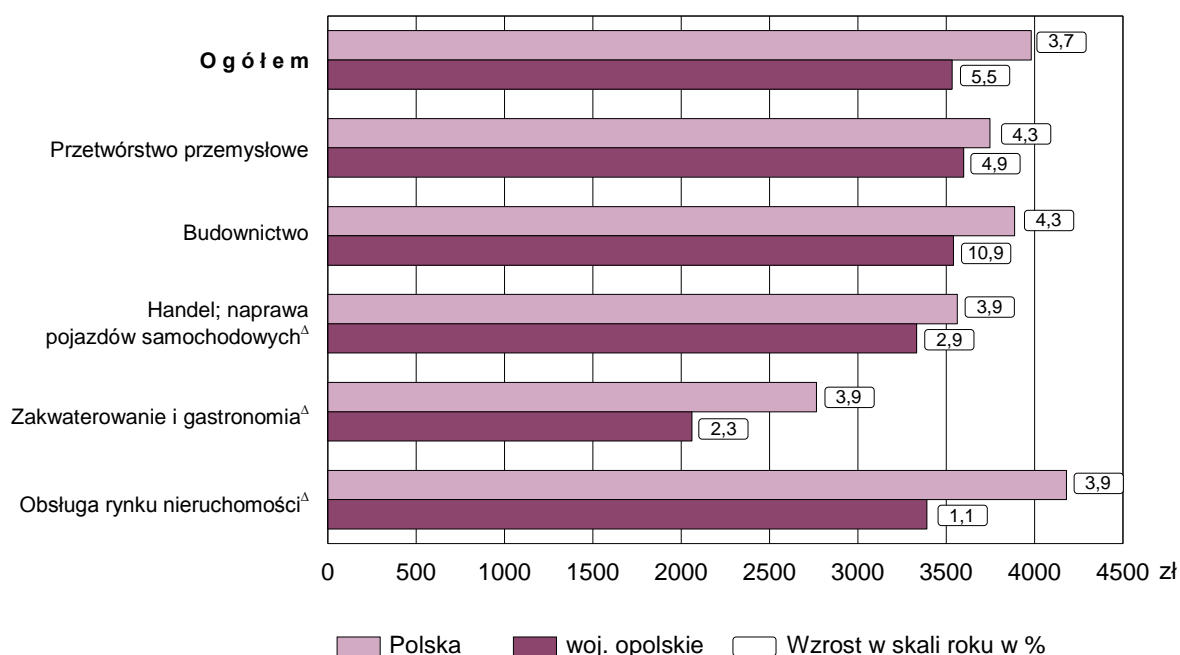
Przeciętne miesięczne 2010 = 100

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie opolskim**

Sekcje	2013				2014				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	100,5	102,0	103,0	103,8	105,0	106,0	106,3	105,5	3533,89
w tym:									
Przemysł	101,2	102,7	103,1	103,3	103,8	105,3	105,4	104,8	3667,13
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	101,1	102,3	102,9	103,2	104,0	105,5	105,6	104,9	3599,08
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	103,2	106,5	104,3	104,4	101,6	102,1	102,4	103,1	3911,51
Budownictwo	94,4	97,9	100,5	103,6	115,5	114,5	113,3	110,9	3540,19
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	101,8	102,9	104,9	106,5	103,0	103,3	103,6	102,9	3331,94
Transport i gospodarka magazynowa	99,1	100,1	99,6	100,1	104,8	105,3	105,4	104,6	3085,33
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	103,4	104,3	106,0	106,0	104,5	105,0	102,8	102,3	2061,39
Informacja i komunikacja	101,5	101,1	101,0	99,3	101,8	103,0	106,9	108,2	4618,71
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,7	103,3	102,3	102,6	99,0	99,8	100,6	101,1	3390,00
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	92,4	96,0	101,6	105,5	116,5	118,6	118,1	113,7	2864,18

Najwyższy wzrost wynagrodzenia w porównaniu z 2013 r. odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 21,9%), a następnie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,7%) oraz budownictwie (o 10,9%).

Wyk. 30. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w 2014 r.**

W województwie opolskim wynagrodzenia wyższe od przeciętnego w 2014 r. otrzymywano m.in. w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 42,6%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 42,3%) oraz informacja i komunikacja (o 30,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto poniżej średniej odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio: o 41,7% i o 19,0%).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie opolskim przepracowali średnio w 2014 r. ogółem 161,0 mln godzin, tj. o 0,9% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 83,1 mln (51,6% ogólnej liczby przepracowanych godzin w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 24,2 mln (15,1%).

W 2014 r. w sektorze przedsiębiorstw średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 przeciętnie zatrudnionego wynosił 147 godzin (przed rokiem – 146).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto ukształtowało się na poziomie 24,13 zł, tj. o 5,3% wyższym niż w 2013 r. Wyższe od przeciętnego wynagrodzenia godzinowego brutto w województwie otrzymywano m.in. w górnictwie i wydobywaniu oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (odpowiednio: o 42,6% i o 40,8%). Niższe natomiast odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio: o 43,3% i o 18,8%).

Dane prezentujące przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

— „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

— „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie opolskim w 2014 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszyła się zarówno liczba świadczeniobiorców ZUS, jak i zbiorowość rolników indywidualnych. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie opolskim w 2014 r. wynosiła 201,8 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 2,7 tys. osób, tj. o 1,3%), jak i w 2010 r. (o 13,8 tys. osób, tj. o 6,4%). W 2014 r. odsetek świadczeniobiorców ZUS z terenu województwa opolskiego w ogólnej ich zbiorowości w kraju wynosił podobnie jak przed rokiem 2,4%, a KRUS – 2,1% (w ub. roku – 2,2%). Biorąc pod uwagę zarówno liczbę wypłat z ZUS jak i z KRUS województwo opolskie znalazło się na 15 pozycji w kraju.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w liczbach bezwzględnych			2010=100	2013=100
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7307,0	7255,6	96,9	99,3
rolników indywidualnych	1374,7	1245,7	1211,6	88,1	97,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1855,52	1922,92	121,0	103,6
w tym emerytura	1698,35	1970,39	2043,11	120,3	103,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1121,52	1144,73	119,9	102,1
w tym emerytura	996,18	1153,87	1176,46	118,1	102,0
OPOLSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	215,6	204,5*	201,8	93,6	98,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	184,9	177,6	176,0	95,2	99,1
rolników indywidualnych	30,7	27,0	25,8	84,1	95,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1560,14	1827,00	1887,91	121,0	103,3
w tym emerytura	1637,13	1907,66	1977,01	120,8	103,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1017,25	1187,16	1210,39	119,0	102,0
w tym emerytura	1043,32	1210,38	1233,59	118,2	101,9

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2014 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 176,0 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 0,9%) i mniej niż w 2010 r. (o 4,8%). Liczba emerytów zmniejszyła się o 1,1% w stosunku do 2013 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się również przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 3,7%). Zwiększyła się natomiast liczba osób pobierających renty rodzinne (o 1,2%). W 2014 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS

w województwie opolskim stanowili emeryci (71,9% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (9,2%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie opolskim

Wyszczególnienie A – analogiczny okres roku poprzedniego = 100	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	206,3	205,8	205,3	204,5*	202,8	201,5	202,0	201,8
A	98,6	98,5	98,4	98,3	98,3	97,9	98,4	98,7
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	178,9	178,5	178,2	177,6	176,6	175,4	176,0	176,0
A	99,0	99,0	98,9	98,7	98,7	98,3	98,8	99,1
rolników indywidualnych	27,4	27,3	27,1	27,0	26,2	26,1	26,0	25,8
A	95,8	95,8	95,8	95,7	95,6	95,7	95,7	95,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1781,44	1807,14	1817,31	1827,00	1862,02	1888,28	1883,61	1887,91
A	105,8	105,5	105,5	105,6	104,5	104,5	103,6	103,3
rolników indywidualnych	1162,24	1178,42	1183,79	1187,16	1202,28	1207,30	1209,12	1210,39
A	107,2	106,2	105,8	105,7	103,4	102,5	102,1	102,0

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

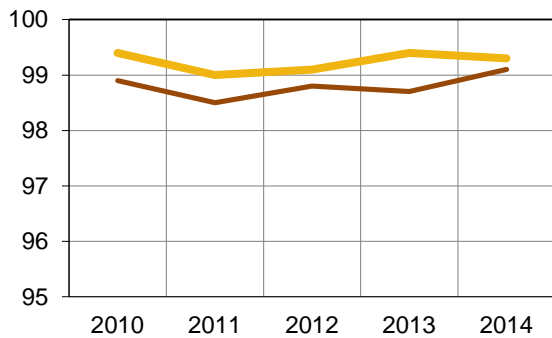
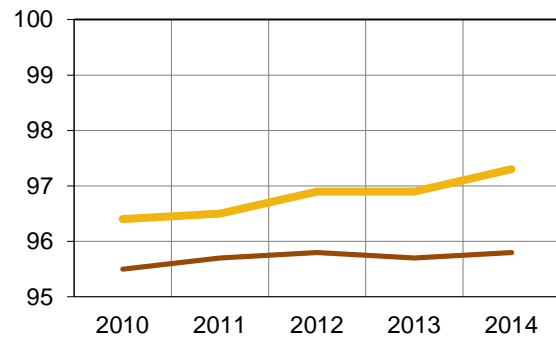
Liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się w porównaniu z 2013 r.

Emerytury i renty rolnicze w 2014 r. pobierało 25,8 tys.

osób (o 4,2% mniej niż przed rokiem i o 15,9% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 4,7%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury, następnie wśród osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 1,0%) oraz renty rodzinne (o 0,2%). Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wynosił 85,8%. Najniższy udział natomiast odnotowano wśród osób pobierających renty rodzinne, które stanowiły 3,1% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS w województwie opolskim.

Wyk. 31. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS**Rolników indywidualnych**

— Polska

— woj. opolskie

W województwie opolskim w 2014 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wynosiła 1887,91 zł i była wyższa o 3,3% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 3,6%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1210,39 zł i zwiększyło się o 2,0% w ciągu roku (w kraju wzrost o 2,1%).

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

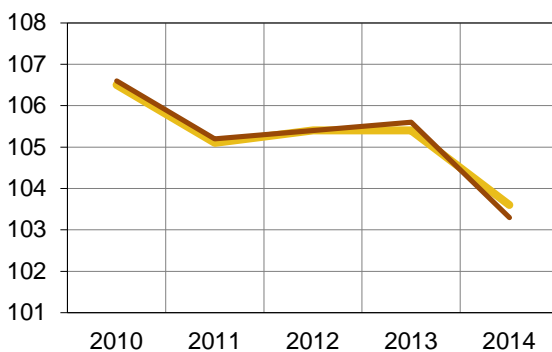
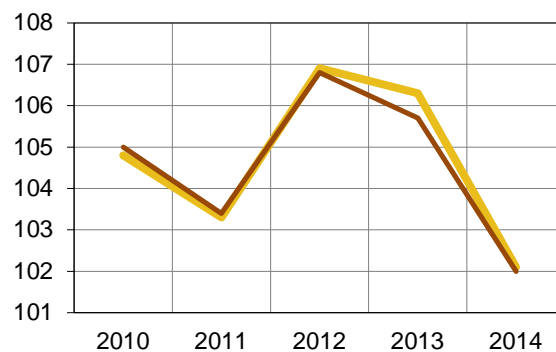
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż analogiczne świadczenie wypłacane przez KRUS. Różnica pomiędzy wzrostem emerytury i renty wypłacanej przez ZUS a wzrostem emerytury i renty z KRUS w województwie wyniosła 1,3 p. proc. (w kraju – 1,5 p. proc.).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Rozpatrując natomiast poszczególne kategorie świadczeń, najwyższy wzrost w ciągu ostatniego roku, zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano w przypadku emerytury wypłacanej przez ZUS – odpowiednio: o 3,6% i o 3,7%.

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Wypłacanej przez ZUS**Rolników indywidualnych**

— Polska

— woj. opolskie

W 2014 r. wysokość świadczeń wypłacanych przez ZUS w województwie opolskim kształtowała się poniżej średniej krajowej, z wyjątkiem renty z tytułu niezdolności do pracy. Świadczenia realizowane przez KRUS natomiast były wyższe niż średnia krajowa. Analogicznie jak przed rokiem, pod względem zarówno przeciętnej emerytury i renty z ZUS jak i świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych, województwo plasowało się na 5 miejscu w kraju. W przypadku wypłat realizowanych przez ZUS wyższy poziom niż średnia krajowa zanotowano w kategorii renty z tytułu niezdolności do pracy (o 0,5%). Emerytury były niższe od średniej krajowej o 3,2%, a renty rodzinne – o 2,9%. Wypłaty realizowane przez KRUS wyższe od średniej krajowej odnotowano w kategorii emerytury – o 4,9%, renty z tytułu niezdolności do pracy – o 3,3% oraz renty rodzinne – o 1,4%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie opolskim znajdują się w publikacji udostępnionej co kwartał na stronie internetowej Urzędu pt. „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie opolskim w 2014 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w odniesieniu do roku poprzedniego. Spadek cen wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym największy w zakresie odzieży i obuwia, edukacji oraz transportu. Wzrost cen odnotowano dla napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz rekreacją i kulturą.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2014 r. spadły w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,3% (w kraju pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem). Spadek cen wystąpił w 9 województwach, a największy odnotowano w łódzkim (o 0,5%). Wzrost cen zaobserwowano w 4 województwach, m.in. w lubuskim (o 0,5%), natomiast w 3 województwach ceny pozostały na poziomie zbliżonym do ub. roku. W województwie opolskim główny wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r. miały obniżki cen w grupach towarów

i usług: odzież i obuwiu (o 5,2%), edukacja (o 3,8%) oraz transport (o 2,3%). Wzrost cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz w zakresie rekreacji i kultury zwiększył wskaźniki odpowiednio: o 3,6%, o 0,7% i o 0,3%. Podobny trend w cenach poszczególnych grup towarów i usług konsumpcyjnych wystąpił w kraju.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

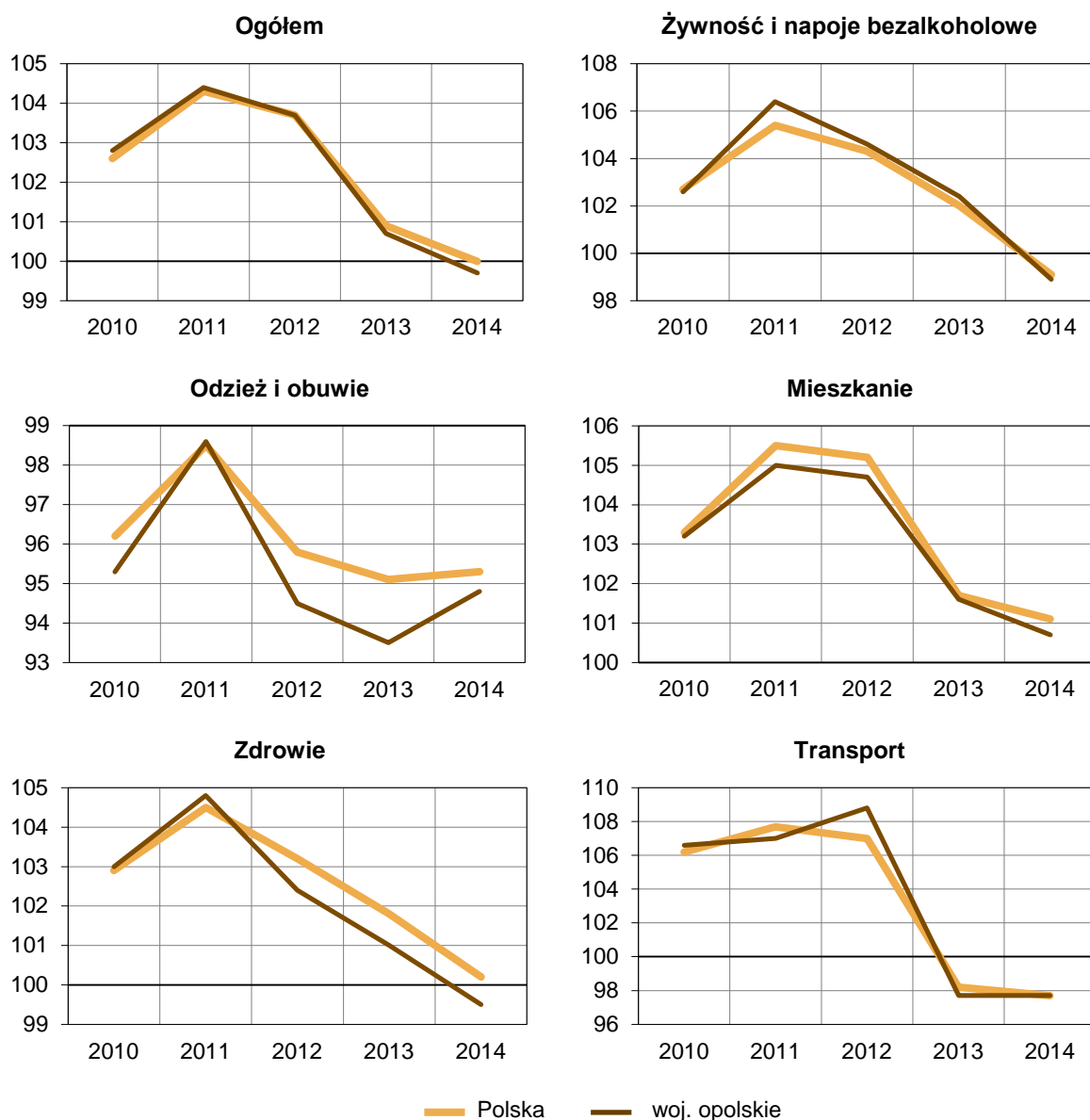
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,9	100,0
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	102,0	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,5	103,7
Odzież i obuwie	96,2	95,1	95,3
Mieszkanie	103,3	101,7	101,1
Zdrowie	102,9	101,8	100,2
Transport	106,2	98,2	97,7
Rekreacja i kultura	99,7	102,8	101,0
Edukacja	102,7	99,7	96,2

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
OPOLSKIE			
Ogółem	102,8	100,7	99,7
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	102,4	98,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,9	103,5	103,6
Odzież i obuwie	95,3	93,5	94,8
Mieszkanie	103,2	101,6	100,7
Zdrowie	103,0	101,0	99,5
Transport	106,6	97,7	97,7
Rekreacja i kultura	101,0	102,5	100,3
Edukacja	102,2	98,6	96,2

Wyk. 33. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Analiza cen w ujęciu kwartalnym w 2014 r. wykazała wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w pierwszych dwóch kwartałach (odpowiednio o: 0,5% i 0,1%) oraz spadek cen w III i IV kwartale (o 0,7% i o 1,1%), w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. We wszystkich kwartałach 2014 r. ceny w grupach towarów i usług: odzież i obuwie, zdrowie oraz transport wykazały spadek, natomiast wzrost zaobserwowano w cenach napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Główny wpływ na spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2014 r. miały obniżki cen w grupach towarów: odzież i obuwie (o 4,5%), transport (o 4,3%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,4%).

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim**

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,0	100,1	101,1	100,7	100,5	100,1	99,3	98,9
w tym:								
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	101,6	103,4	102,3	102,3	99,4	97,5	96,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,7	103,2	103,6	103,3	103,2	104,1	103,4	103,9
Odzież i obuwie	93,7	93,9	93,4	93,1	93,9	95,2	94,8	95,5
Mieszkanie	101,4	100,2	102,4	102,3	101,6	101,5	99,9	100,0
Zdrowie	101,7	100,7	100,4	101,2	99,8	99,8	99,7	98,8
Transport	98,8	95,9	98,2	97,9	98,0	99,3	97,8	95,7
Rekreacja i kultura	100,9	103,7	102,4	103,1	100,3	99,1	101,0	100,9
Edukacja	102,3	102,0	98,5	91,8	94,1	94,1	96,3	100,6

W grudniu 2014 r. ceny większości artykułów żywnościowych były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” konsumenci płacili mniej za mąkę pszenną, ryż, chleb pszenno-żytni oraz kaszę jęczmienną (odpowiednio: o 5,5%, o 4,5%, o 1,9% i o 0,5%), natomiast cena bułki pszennej pozostała na niezmiennym poziomie.

W porównaniu z grudniem 2013 r. odnotowano spadek cen mięsa wieprzowego z kością – schab środkowy, kurcząt patroszonych oraz mięsa wołowego z kością – rostbef (odpowiednio: o 8,8%, o 4,7% i o 0,8%), wzrosła natomiast cena mięsa wołowego bez kości – z udźca (o 3,1%). Wśród zanotowanych cen wędlin mniej płacono za kielbasę wędzoną (o 14,1%) i szynkę wieprzową gotowaną (o 7,3%). Spadły również ceny ryb, tj. karpia świeżego (o 12,0%) oraz filetów mrożonych z morszczuka (o 2,1%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. – trzy razy w miesiącu).

W grupie towarów „mleko, sery i jaja” najbardziej obniżyła się cena sera dojrzewającego (o 16,7%). Niższe były również ceny mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2–2,5%, jaj kurzych świeżych oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowanego (odpowiednio: o 5,6%, o 4,3% i o 3,4%). W tej grupie artykułów konsumenci płacili więcej niż przed rokiem za śmietanę o zawartości tłuszczu 18% i ser twarogowy półtłusty (odpowiednio: o 11,2% i o 6,1%).

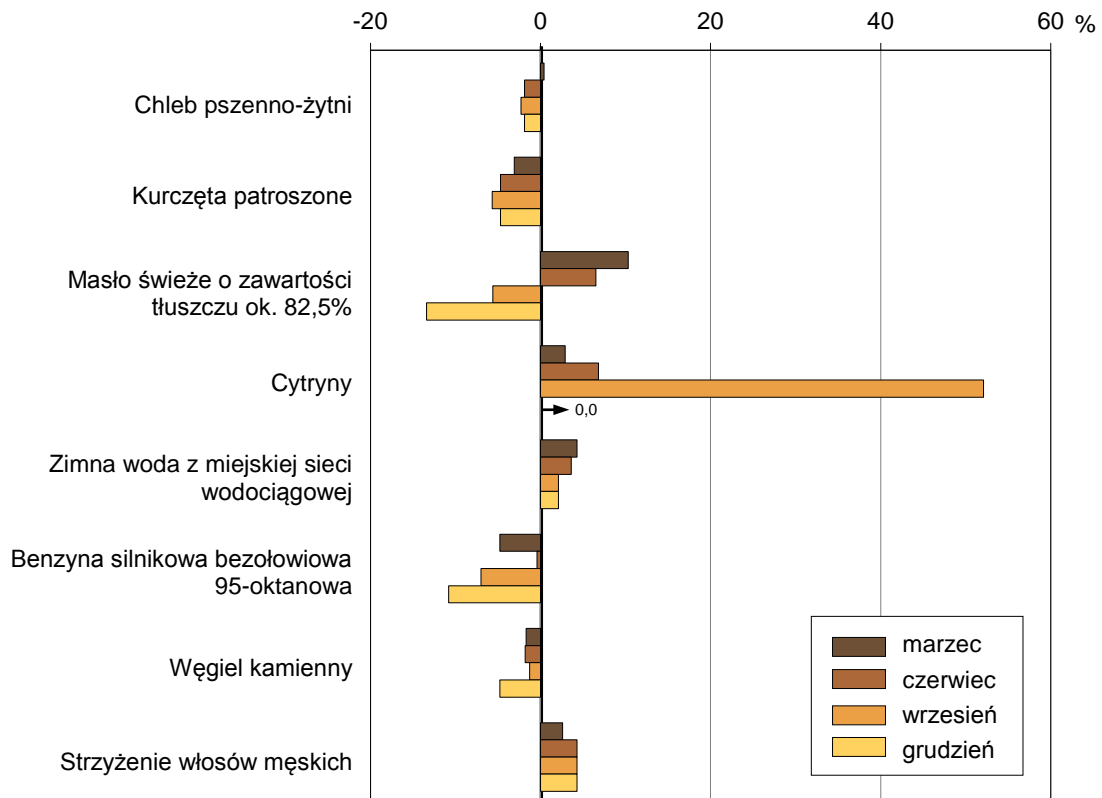
W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano spadek cen oleju rzepakowego produkcji krajowej, masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% oraz margaryny (odpowiednio: o 14,5%, o 13,4% i o 12,7%).

W grudniu 2014 r. spadły notowane ceny warzyw i owoców, w tym najbardziej cena ziemniaków (o 49,4%), a następnie cena cebuli i jabłek (po 29,5%). Mniej płacono również za marchew (o 13,5%) i pomarańcze (o 8,4%), natomiast cena cytryn nie uległa zmianie.

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych największy spadek ceny w odniesieniu do grudnia 2013 r. odnotowano dla cukru białego kryształ (o 35,1%). Wzrosła natomiast cena kawy naturalnej mielonej, czekolady mlecznej oraz herbaty czarnej, liściastej (odpowiednio: o 5,9%, o 3,6% i o 0,9%).

Wyk. 34. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim w 2014 r.

Analogiczny okres roku poprzedniego = 100

W zakresie towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania w porównaniu z grudniem 2013 r. zaobserwowano niższą cenę węgla kamiennego (o 4,8%). Wzrosła natomiast opłata za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 6,8%) oraz zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę z miejskiej sieci wodociągowej (odpowiednio: o 2,1% i o 0,5%).

W grudniu 2014 r. w stosunku do grudnia ub. roku w grupie towarów i usług związanych z transportem obniżyła się cena oleju napędowego (o 12,0%) oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 10,8%). Nie uległa natomiast zmianie cena za przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna oraz za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim.

Wśród artykułów „odzież i obuwie” w porównaniu z grudniem 2013 r. niższa była m.in. cena podkoszulka męskiego bawełnianego, krótki rękaw (o 2,3%) i koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 1,9%). Cena za garnitur męski 2-częściowy z elanowełny nie uległa zmianie. Odnotowano natomiast wzrost ceny półbutów skórzanych na podszewie nieskórzanej męskich i damskich (odpowiednio: o 4,5% i o 2,2%).

W ramach sprzętu AGD w grudniu 2014 r. tańsza niż przed rokiem była kuchnia mikrofalowa o pojemności 16–20 l (o 20,5%). Obniżyła się również cena odtwarzacza DVD (o 19,1%) oraz miksera elektrycznego (o 12,8%).

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	
	w złotych			XII 2013 = = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,22	2,20	99,1
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	15,51	14,28	92,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,94	6,93	99,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,51	24,12	98,4
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l	2,67	2,93	2,95	100,7
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,74	4,37	92,2
Cebula – za 1 kg	2,25	2,16	1,54	71,3
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	1,52	0,82	53,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,17	2,07	65,3
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,79	3,72	98,2
Garnitur męski 2-częściowy z elanowełny – za 1 kpl.	467,17	479,09	473,67	98,9
Półbuty męskie skórzane na podszewie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	185,13	191,53	103,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	20,90	21,34	102,1
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,55	5,19	114,1
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	83,97	87,45	104,1
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,73	2,72	99,6
Bilet do kina	15,23	17,30	17,86	103,2

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	
	w złotych			XII 2013 = = 100
OPOLSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,21	2,62	2,57	98,1
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,74	14,70	13,41	91,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,66	6,98	6,65	95,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	24,45	28,61	26,53	92,7
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l	2,78	2,96	2,86	96,6
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,62	4,40	3,81	86,6
Cebula – za 1 kg	2,64	2,20	1,55	70,5
Ziemniaki – za 1 kg	1,55	1,58	0,80	50,6
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,68	2,96	1,92	64,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,01	3,03	3,04	100,3
Garnitur męski 2-częściowy z elanowej – za 1 kpl.	585,14	539,14	539,27	100,0
Półbuty męskie skórzane na podszewie nieskórzanej – za 1 parę	153,28	160,43	167,71	104,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,26	21,27	21,37	100,5
Proszek do prania – za 400 g	4,70	4,37	5,74	131,4
Wizyta u lekarza specjalisty	72,86	80,71	88,57	109,7
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,10	2,24	2,24	100,0
Bilet do kina	15,50	16,50	17,00	103,0

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

— „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,

— „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2013 r. było utrudnione z powodu przesuszenia gleby. Poprawę warunków wilgotnościowych gleby przyniosły częste opady deszczu w drugiej połowie września. Siewy większości zbóż ozimych (jęczmień, żyto i pszenżyto) przeprowadzano w optymalnych terminach agrotechnicznych, natomiast siew pszenicy utrudniały opady. Wschody zasianego rzepaku ozimego były wolniejsze z powodu niskich temperatur.

Kontynuowano zbiory ziemniaków, na których pojawiła się zaraza ziemniaczana. Opady deszczu oraz dostateczna ilość ciepła dla wegetacji roślin poprawiły nieco kondycję buraków cukrowych, a spadki temperatury w nocy przyspieszyły gromadzenie sacharozy w korzeniach. Początek października był chłodny i bez opadów, natomiast druga i trzecia dekada ciepła i słoneczna z niewielkimi opadami deszczu. Zakończono zbiory ziemniaków i okopowych pastewnych. Uzyskane plony ziemniaków były niższe i gorszej jakości od ubiegłorocznych. Odnotowano dobry stan tych ozimin, które zostały zasiane w optymalnym terminie agrotechnicznym. Zaobserwowano natomiast nierówne plantacje rzepaku ozimego, wskutek wysiewu w różnych warunkach pogodowych. Ciepły początek listopada przyczynił się do dobrego stanu zbóż ozimych będących w fazie krzewienia i sprzyjał przygotowywaniu ich do zimowego spoczynku. Większość plantacji rzepaku ozimego była w optymalnej fazie rozwoju. W drugiej dekadzie listopada nastąpił spadek temperatury, a koniec miesiąca był chłodny, z wahaniami dobowej temperatury powietrza i opadami deszczu, co sprzyjało hartowaniu roślin. Zima przebiegała łagodnie, bez znacznych wahań temperatury. Notowane w grudniu spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące do -8°C , a w styczniu do -15°C nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na wysokości węzła krzewienia roślin. W trzeciej dekadzie lutego wzrost średniej dobowej temperatury powietrza przyczynił się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin. Stan roślin po zimie był bardzo dobry, były dobrze rozkrzewione i w okres wzrostu wiosennego weszły w dobrej kondycji. Posiano już zboża jare. Ciepła i słoneczna pogoda w marcu sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby. W pierwszej dekadzie kwietnia było dość ciepło, średnia dobową temperatura powietrza kształtowała się na poziomie $10,3^{\circ}\text{C}$. Przebieg pogody w kwietniu sprzyjał szybkiemu wzrostowi i rozwojowi roślin oraz powszechnie prowadzonym pracom polowym. Wegetacja była przyspieszona o 3 tygodnie. Zboża ozime weszły w fazę strzelania w źdźbło, natomiast zboża jare rozwijały się dobrze. Na plantacjach rzepaku ozimego rozpoczęło się wykształcanie pąków kwiatowych i rozpoczęło się jego kwitnienie. W wyniku ochłodzenia występującego w pierwszej i drugiej dekadzie maja, tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo przejściowemu spowolnieniu. Pod koniec maja wystąpiło znaczne ocieplenie i intensywne opady deszczu, a średnia dobową temperatura wynosiła $17,3^{\circ}\text{C}$. Pierwsza dekada czerwca była chłodna z opadami deszczu, a połowa miesiąca znacznie cieplejsza z dniami upalnymi i bez opadów. Ciepłe dni sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin, a notowane w trzeciej dekadzie miesiąca ochłodzenie przyczyniło się do przejściowego spowolnienia tempa ich wzrostu i rozwoju. Odnotowano dobry stan plantacji zbóż ozimych i jarych. Na plantacjach rzepaku i rzepiku ozimego oraz jarego łuszczyzny

dobrze się wykształciły, były pełne i duże. Początek lipca był ciepły z opadami deszczu, a bardziej upalnie zrobiło się w drugiej i trzeciej dekadzie. Średnia dobową temperaturę całego miesiąca kształtowała się na poziomie 21,2°C, a suma opadów wynosiła 112,0 mm. Pogoda sprzyjała prowadzonym pracom żniwnym. Oceniono, że ziarno zbóż ozimych miało niskie parametry jakości. Rzepak i rzepik ozimy został w całości zebrany. Stan większości buraków cukrowych posianych w terminie odnotowano jako bardzo dobry. W pierwszej dekadzie sierpnia było bardzo ciepło z gwałtownymi burzami, ulewnym deszczem, gradem i porywistym wiatrem, średnia dobową temperaturę wynosiła 21,3°C. Zbiory zbóż zostały zebrane z około 95,0% areалу zbóż. Prace żniwne spowolniły narastające opady deszczu. Pogoda ta przyczyniła się do pogorszenia jakości zebranego ziarna, często było wilgotne i porośnięte. Pomimo wysokich plonów i zbiorów zbóż ich jakość była gorsza niż przed rokiem. Plantacje ziemniaków były ładne, miejscami tylko porażone zarazą ziemniaczaną, natomiast buraki cukrowe były w dobrym stanie. W drugiej dekadzie sierpnia nastąpiło ochłodzenie, które trwało do końca miesiąca, wystąpiły też opady deszczu. Ciepła, słoneczna z niewielką ilością opadów pogoda w większości dni września stwarzała dobre warunki dla wykonywania wszelkich prac polowych, a zwłaszcza zbioru upraw roślin okopowych i pastewnych. Prace związane z siewem zbóż ozimych były na ukończeniu, oprócz pszenicy, którą wielu plantatorów planowało posiać po kukurydzy. Kontynuowano wykopki ziemniaków oraz rozpoczęto zbiór buraków cukrowych. Pierwsza i druga dekada października była ciepła z niewielkimi opadami deszczu. W końcu miesiąca wystąpiły chłodniejsze dni, a średnia dobową temperaturę ukształtowała się na poziomie 6,8°C. Zakończono zbiory ziemniaków i okopowych pastewnych. Odnotowano zróżnicowany stan zbóż ozimych, w zależności od terminu i warunków wysiewu. Na wcześniej zasianych plantacjach jęczmienia i pszenicy ozimej wystąpiła septorioza liści i mszyce, dlatego konieczne było wykonanie zabiegów środkami ochrony roślin. Zaobserwowano również nierówne plantacje rzepaku ozimego. Ciepły początek listopada sprzyjał dalszym pracom mającym na celu przygotowanie roślin do przezimowania.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	35,1*	35,9	40,8
rzepak i rzepik	23,6	29,1*	34,4
ziemniaki ^a	219*	210	278
buraki cukrowe	484*	580*	683
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^b :			
bydło	38,6*	40,1*	40,7
trzoda chlewna ^c	102,6*	76,4*	80,5
owce	1,8	1,7	1,5
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5*	845,4*	892,0

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c W 2013 r. stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

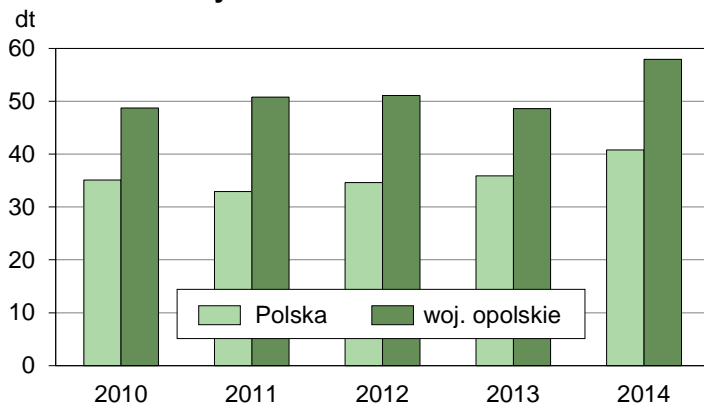
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^a za 1 dt	59,84	79,67	68,36
ziarno żyta ^a za 1 dt	42,12	55,36	53,34
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ..	50,86	64,45	51,99
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg ...	4,56	6,20	5,96
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,39	4,82
mleko krowie za 1 l	1,07	1,36	1,37
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	97,50	84,97
ziarno żyta za 1 dt	48,58	72,89	63,91
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,22	100,19
OPOLSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	48,7*	48,6	57,9
rzepak i rzepik	24,4*	33,7*	39,4
ziemniaki ^b	259*	256	376
buraki cukrowe	499	557*	880
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^c :			
bydło	23,9	21,6*	23,6
trzoda chlewna ^d	117,2*	78,2*	86,4
owce	0,6	0,6	0,5
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	889,8*	421,9*	643,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^a za 1 dt	60,50	80,68	65,42
ziarno żyta ^a za 1 dt	40,23	53,55	53,30
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ..	52,23	59,30	57,60
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg ...	4,59	5,83	5,73
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,85	5,17	4,71
mleko krowie za 1 l	1,06	1,34	1,47
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	77,24	103,14	81,84
ziarno żyta za 1 dt	66,67	71,33	61,72
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	113,73	112,38	106,29

a Bez ziarna siewnego. b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. d W 2013 r. stan w końcu lipca.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2014 r. w województwie opolskim spadła powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, natomiast wyższa była wydajność z jednostki powierzchni i uzyskana produkcja w porównaniu z poprzednim rokiem. Areał uprawy rzepaku i rzepiku zmniejszył się, natomiast zbiory i plony były wyższe niż rok wcześniej. Pomimo zmniejszenia powierzchni uprawy buraków cukrowych i ziemniaków uzyskano wyższą produkcję oraz wydajność tych upraw niż przed rokiem.

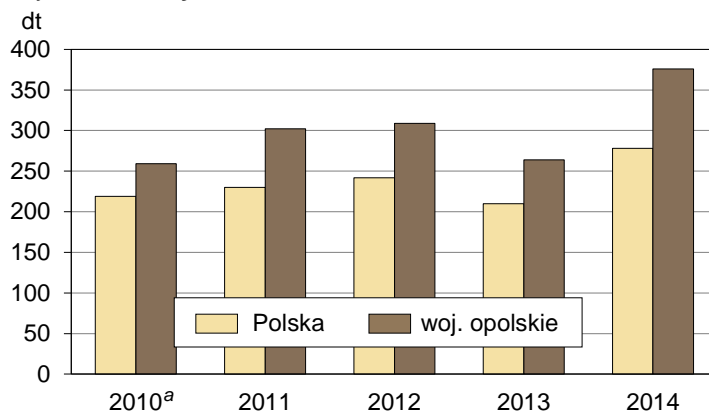
Wyk. 35. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r. wynosiła 262,8 tys. ha i była mniejsza o 9,1% niż w roku poprzednim oraz o 5,7% w porównaniu z 2010 r. Województwo opolskie uzyskało najwyższe w kraju plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, tj. na poziomie 57,9 dt/ha. Jednocześnie plony te były wyższe o 19,1% od notowanych przed rokiem i o 18,9% w porównaniu z 2010 r. W odniesieniu do średniej wydajności notowanej w kraju (40,8 dt/ha) plony wojewódzkie były o 41,9% wyższe. W 2014 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 1521,4 tys. t, tj. więcej o 8,3% niż przed rokiem i o 12,0% w porównaniu z 2010 r.

Areał uprawy rzepaku i rzepiku w 2014 r. wynosił 76,6 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się o 9,2%, a w stosunku do 2010 r. o 12,5%. Plony osiągnęły poziom 39,4 dt/ha (1 lokata w kraju) i były o 14,5% wyższe od średnich krajowych (34,4 dt/ha). Wydajność z 1 ha uprawy była wyższa o 16,9% w porównaniu z uzyskaną rok wcześniej oraz wyższa o 61,5% w stosunku do 2010 r. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie oszacowano na 301,5 tys. t, tj. o 6,1% więcej od uzyskanych w 2013 r. oraz o 41,4% od notowanych w 2010 r.

Wyk. 36. **Plony ziemniaków z 1 ha**

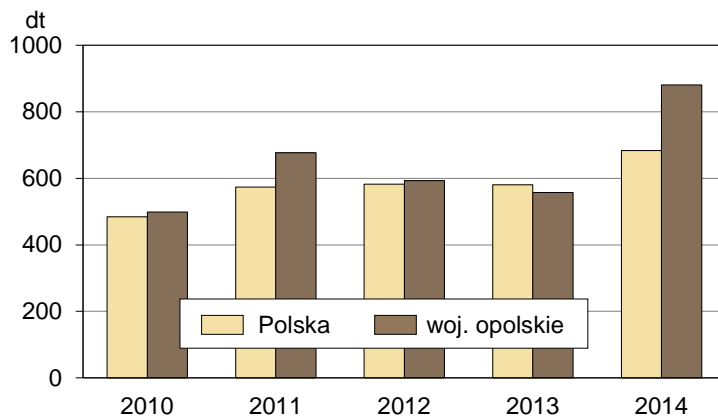

a W 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

W 2014 r. ziemniaki (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) zasadzono na powierzchni 6,5 tys. ha, tj. mniejszej o 14,9% niż przed rokiem. Średnie plony ukształtowały się na poziomie 376 dt/ha, lokując województwo na 1 miejscu w kraju, jednocześnie były wyższe o 35,3% od średnich krajowych (278 dt/ha). W odniesieniu do plonów uzyskanych w 2013 r. odnotowano wzrost

wydajności o 46,9%. W województwie opolskim zebrano 243,2 tys. t ziemniaków, tj. o 25,0% więcej niż w 2013 r.

Wyk. 37. **Plony buraków cukrowych z 1 ha**

W analizowanym roku powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosiła 13,1 tys. ha i była o 8,0% mniejsza niż w 2013 r. oraz o 9,8% w porównaniu z 2010 r. Plony buraków cukrowych wynosiły 880 dt/ha, tj. więcej o 58,0% niż rok wcześniej i o 76,4% w porównaniu z 2010 r. W stosunku do średniej krajowej (683 dt/ha) uzyskane plony były o 28,8%

wyższe. Produkcja buraków cukrowych w 2014 r. wynosiła 1149,5 tys. t i była o 45,4% wyższa od notowanej w 2013 r. oraz o 59,2 % wyższa wobec 2010 r.

▪ **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH**

W województwie opolskim w 2014 r. w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu, w tym największy wzrost odnotowano dla pogłowia drobiu, natomiast zmniejszyło się pogłowie owiec.

Według stanu w czerwcu 2014 r. pogłowie bydła w województwie opolskim liczyło 114,6 tys. szt., tj. 1,9% ogólnego pogłowia w kraju. Liczebność stada bydła zwiększyła się w stosunku do 2013 r. o 1,5%, a zmniejszyła się o 6,5% w odniesieniu do 2010 r. W kraju pogłowie bydła w porównaniu z 2013 r. zwiększyło się o 1,0%, a w odniesieniu do 2010 r. wzrosło o 3,1%.

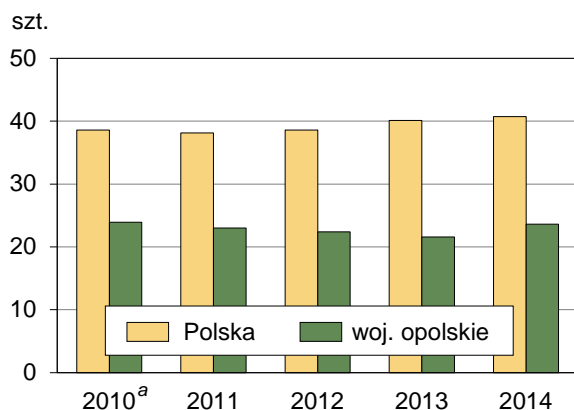
*Badania **pogłowia trzody chlewnej** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

W ogólnym pogłowie bydła 37,6% stanowiły krowy, w tym 95,4% krowy mleczne (w kraju odpowiednio: 41,9% i 93,2%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2014 r. wynosiła 23,6 szt. (wobec 40,7 szt. średnio w kraju).

W czerwcu 2014 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 420,3 tys. szt., co stanowiło 3,6% w ogólnokrajowym pogłowie świń. W odniesieniu do stanu odnotowanego w 2013 r. wielkość stada wzrosła o 2,8% (w kraju – o 5,0%). W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano spadek pogłowia o 30,1% (w kraju – o 23,1%). Udział loch w strukturze pogłowia trzody

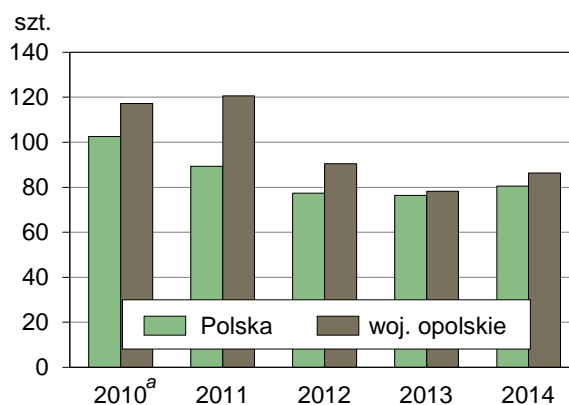
chlewnej wyniósł 9,3% (w kraju odpowiednio 8,6%). W czerwcu 2014 r. na 100 ha użytków rolnych w województwie opolskim przypadało 86,4 szt. trzody chlewnej (w kraju – 80,5 szt.).

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

a Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

a Dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI. b W latach 2011–2013 – stan w końcu lipca.

W czerwcu 2014 r. stado owiec w województwie liczyło 2,5 tys. szt. i stanowiło 1,1% pogłowia krajowego. Liczebność stada w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się o 16,6%, a w odniesieniu do 2010 r. o 18,9%. W skali kraju pogłowie owiec zmniejszyło się o 10,7% w stosunku do 2013 r. oraz o 14,7% w stosunku do 2010 r. W czerwcu 2014 r. na 100 ha użytków rolnych przypadało 0,5 szt. owiec (w kraju – 1,5 szt.).

Pogłowie drobiu kurzego w czerwcu 2014 r. wyniosło 3130,2 tys. szt., tj. 2,4% pogłowia w kraju. W porównaniu z 2013 r. liczebność stada w województwie wzrosła o 41,8% (w kraju – o 5,1%). W odniesieniu do stanu notowanego cztery lata wcześniej zarówno w województwie jak i w kraju pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio: o 31,4% i o 15,3%. W czerwcu 2014 r. obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych w województwie wyniosła 643,6 szt. (w kraju – 892,0 szt.).

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

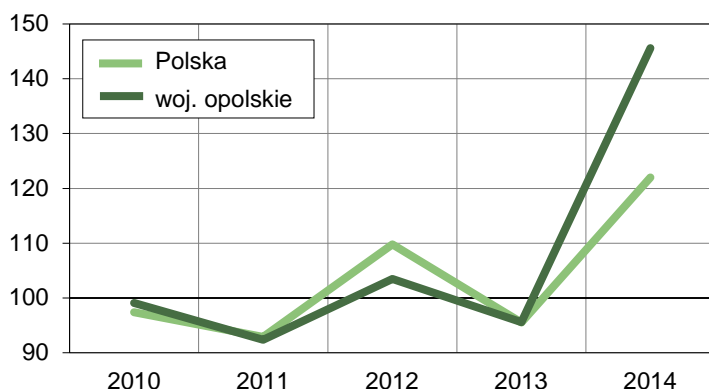
W województwie opolskim w 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim więcej skupiono pszenicy, ziarna jęczmienia, ziemniaków oraz mleka, natomiast producenci rolni sprzedali w skupie mniej żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego.

W 2014 r. w województwie opolskim na rynku rolnym skupiono 840,1 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 8,6% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup zbóż był wyższy o 45,6%, a w porównaniu z 2010 r. – o 33,0% (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio:

o 22,0% i o 18,8%). W województwie opolskim skupiono 723,5 tys. t pszenicy, tj. o 51,9% więcej niż w poprzednim roku i o 39,0% w porównaniu z 2010 r. Skup jęczmienia wynosił 78,1 tys. t i był wyższy o 8,7% w odniesieniu do 2013 r. i o 1,1% w stosunku do notowanego w 2010 r.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w analizowanym roku ukształtował się na poziomie 47,5 tys. t i stanowił 2,9% skupu w kraju. W porównaniu z 2013 r. skup ziemniaków był wyższy o 11,0%, a w porównaniu z 2010 r. wyższy o 24,3%. W kraju odnotowano wzrost o 16,9% w odniesieniu do poprzedniego roku, a o 41,1% w stosunku do 2010 r.

W województwie opolskim w 2014 r. skupiono 93,9 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej. Żywiec rzeźny skupiony na terenie województwa stanowił 2,4% skupu ogólnokrajowego.

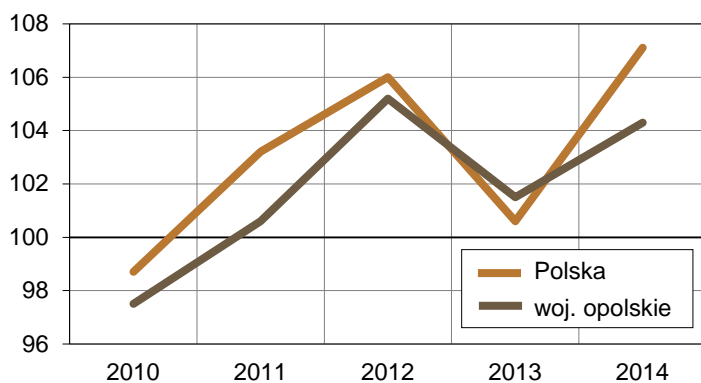
Skup żywca wieprzowego wynosił 71,3 tys. t, tj. mniej o 0,1% w stosunku do poprzedniego roku i o 3,4% w odniesieniu do 2010 r.

Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 9,8 tys. t i był mniejszy o 26,8% niż przed rokiem. W stosunku do 2010 r. skup żywca wołowego zmniejszył się o 13,4%.

Żywca drobiowego skupiono 47,5 tys. t, tj. mniej o 8,9% niż w roku poprzednim i o 8,2% w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 41. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

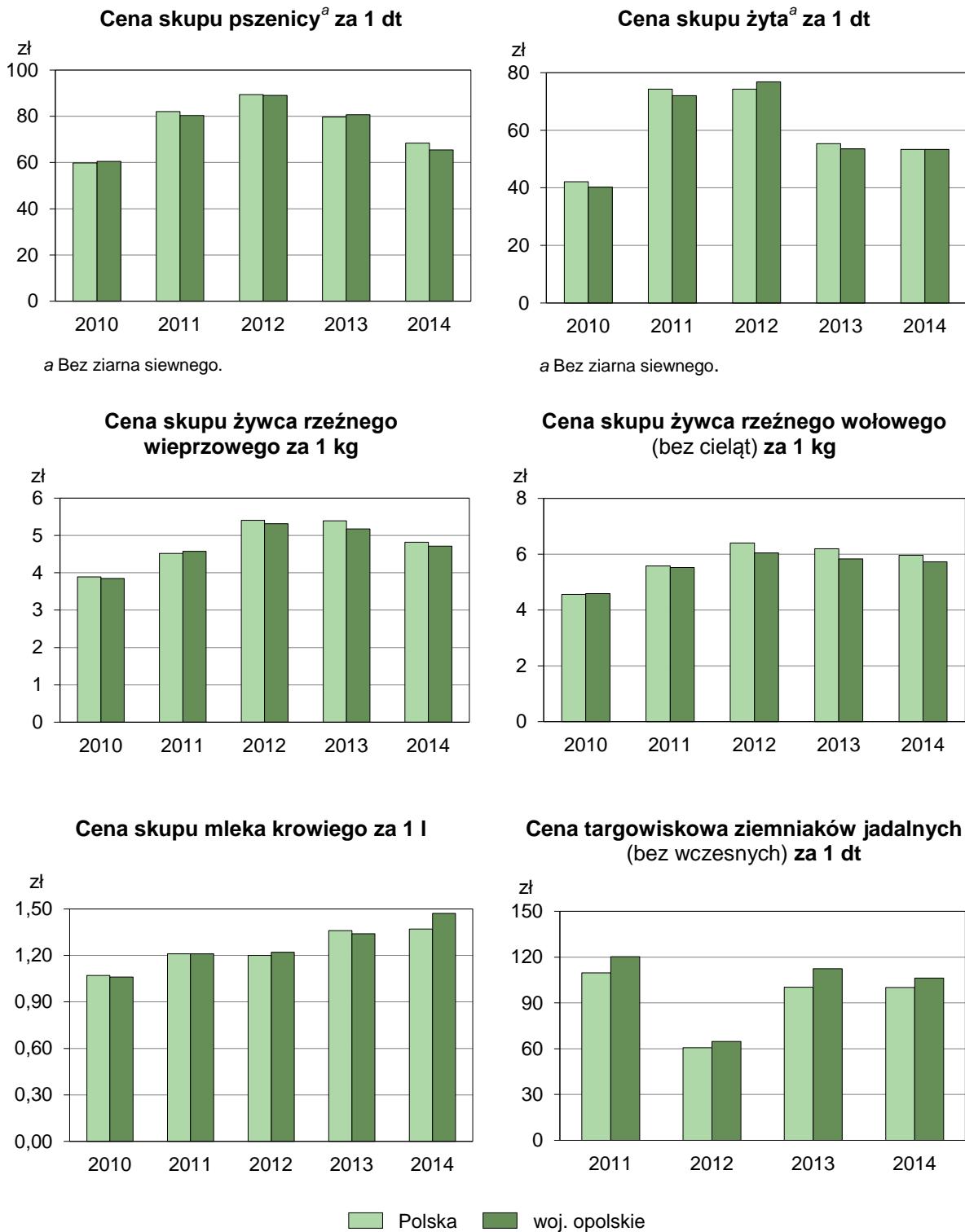

W 2014 r. skup mleka krowiego wynosił 244,1 mln l (2,4% ogółu mleka skupionego w kraju). W punktach skupu przyjęto więcej o 4,3% mleka niż przed rokiem i o 12,0% niż cztery lata wcześniej. W skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku oraz w porównaniu z 2010 r. zanotowano wzrost odpowiednio: o 7,1% i o 17,9%.

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2014 r. w odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano spadek cen skupu i cen targowiskowych większości produktów roślinnych i zwierzęcych.

Wyk. 42. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W województwie opolskim średnia cena skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w 2014 r. wynosiła 64,59 zł za 1 dt (w kraju – 65,05 zł) i była niższa o 17,9% niż przed rokiem. Średnia cena skupu pszenicy w omawianym roku wynosiła 65,42 zł za 1 dt (w kraju – 68,36 zł) i była niższa o 18,9% od notowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 81,84 zł (w kraju – 84,97 zł), tj. mniej o 20,7% niż w roku poprzednim.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W 2014 r. cena żyta w skupie kształtowała się na poziomie 53,30 zł za 1 dt (w kraju – 53,34 zł), tj. niższym o 0,5% w porównaniu z 2013 r. W obrocie targowiskowym cena żyta również zmalała w stosunku do poprzedniego roku (o 13,5%) i za 1 dt płacono średnio 61,72 zł (w kraju – 63,91 zł).

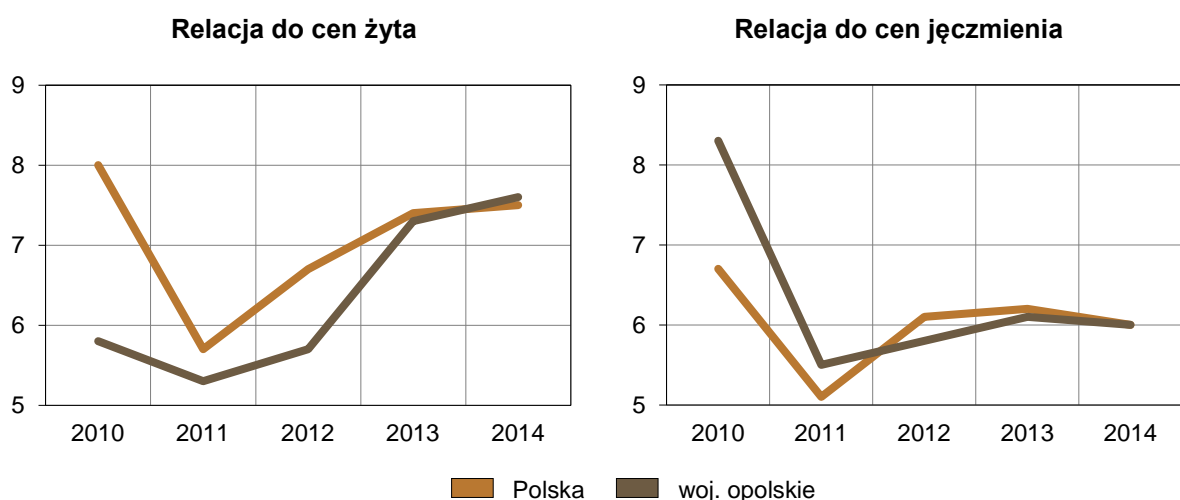
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie w 2014 r. płacono 57,60 zł (w kraju – 51,99 zł), tj. o 2,9% mniej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków kształtowała się na poziomie 106,29 zł za 1 dt (w kraju – 100,19 zł) i była niższa o 5,4% w stosunku do notowanej w 2013 r.

Cena skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) w 2014 r. wynosiła 5,73 zł za 1 kg (w kraju – 5,96 zł) i zmalała o 1,6% w stosunku do poprzedniego roku. Cena żywca rzeźnego wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,71 zł za 1 kg (w kraju – 4,82 zł) i była niższa o 9,0% w porównaniu z 2013 r.

W 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego polepszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego w stosunku do cen targowiskowych żyta i wynosiła 7,6 (wobec 7,3 w 2013 r.). W kraju relacja ta wynosiła 7,5 (w 2013 r. – 7,4). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia ukształtowała się na poziomie 6,0 (wobec 6,1 w poprzednim roku), natomiast w kraju wynosiła 6,0 (w 2013 r. – 6,2).

Wyk. 43. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Cena skupu drobiu rzeźnego w 2014 r. osiągnęła poziom 3,79 zł za 1 kg (w kraju – 4,08 zł) i była niższa o 3,3% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Za 1 l mleka krowiego w omawianym roku płacono 1,47 zł (w kraju – 1,37 zł). Cena skupu mleka krowiego była wyższa o 9,4% wobec ceny przed rokiem.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie opolskim w 2013 r. nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych 2012 r.) w odniesieniu do poprzedniego roku. Na obniżenie produkcji globalnej wpłynęła niższa produkcja roślinna. W produkcji końcowej odnotowano wzrost, natomiast w produkcji towarowej nastąpił spadek produkcji ogółem, przy jednoczesnym spadku produkcji roślinnej oraz wzroście produkcji zwierzęcej.

Wartość produkcji globalnej w 2013 r. spadła o 0,9% w porównaniu z rokiem poprzednim (w cenach stałych 2012 r.), o czym zacydowała niższa wartość produkcji roślinnej o 1,4%. Województwo opolskie w 2013 r. wytworzyło 3,5% krajowej globalnej produkcji rolniczej (udział produkcji roślinnej i zwierzęcej wyniósł odpowiednio: 4,5% i 2,3%).

Końcowa produkcja rolnicza w województwie w 2013 r. była o 2,7% wyższa niż w roku poprzednim, na co wpłynął wzrost produkcji roślinnej o 4,1% i produkcji zwierzęcej o 0,3%. Udział województwa w krajowej końcowej produkcji rolniczej wyniósł 3,4% (produkcji roślinnej – 4,7% i zwierzęcej – 2,4%). Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 5,0% niższa od średniej w kraju.

W towarowej produkcji rolniczej w 2013 r. wystąpił spadek produkcji ogółem o 4,2%, przy spadku wartości produkcji roślinnej o 7,3% i wzroście produkcji zwierzęcej o 0,7%. W 2013 r. udział województwa w ogólnokrajowej towarowej produkcji rolniczej ukształtował się na poziomie 3,5% (produkcja roślinna i zwierzęca stanowiły odpowiednio: 4,7% i 2,5%).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W **produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej)** prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W województwie opolskim produkcja sprzedana przemysłu w 2014 r. była wyższa niż przed rokiem. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w przemyśle, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie opolskim w 2014 r. osiągnęła wartość 21709,0 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa (w cenach stałych) o 3,8% w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim (wobec spadku o 2,2% w 2013 r.). W skali kraju produkcja sprzedana była wyższa o 3,3% (w roku poprzednim wzrosła o 2,2%). Wzrost produkcji odnotowano w 15 województwach, od 15,6% w lubuskim do 0,1% w małopolskim.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

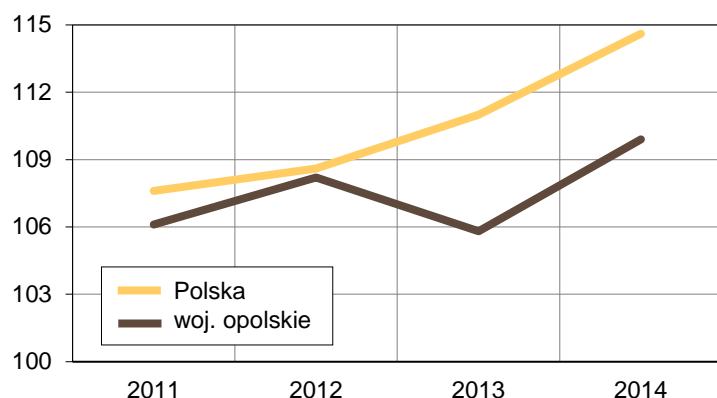
Na poziomie sprzed roku produkcja sprzedana przemysłu utrzymała się w województwie mazowieckim.

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1148985,4	1166591,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,5	85,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2446,1	2472,9
OPOLSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	17713,2	20851,4	21709,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,5	94,9	95,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	55,5	51,8	52,2

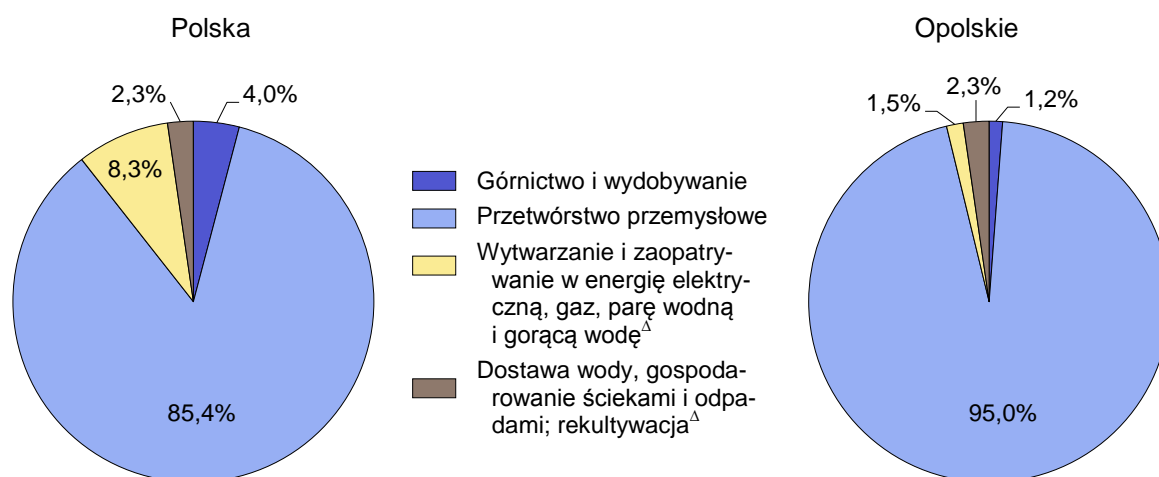
Tabl. 17. **Przemysł** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
M. OPOLE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	3045,5	3759,3	3853,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	88,4	90,2	90,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	8,3	8,3	8,3

Wyk. 44. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

W 2014 r. w województwie opolskim udział wybranych sekcji w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) przedstawiał się następująco:

- przetwórstwo przemysłowe – 95,0% (20620,5 mln zł),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – 2,3% (492,1 mln zł).

Wyk. 45. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD w 2014 r.**
(ceny bieżące)

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w 2014 r. wpłynęła przede wszystkim wyższa (o 3,9%) produkcja w przetwórstwie przemysłowym. Produkcja sprzedana w jednostkach przetwórstwa

przemysłowego stanowiła 95,0% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (wobec 85,4% w kraju). Wzrost produkcji sprzedanej wystąpił również w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 6,4%).

W przetwórstwie przemysłowym uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu (powyżej 10%) wzrost (w cenach stałych) w stosunku do 2013 r. odnotowano w produkcji: artykułów spożywczych (o 9,9%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 7,2%). Niższy natomiast od ubiegłorocznego poziom przychodów ze sprzedaży osiągnięto w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,6%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

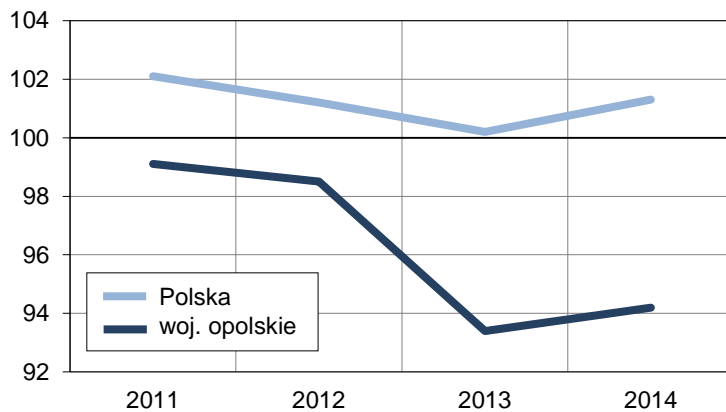
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu** (ceny stałe)

Sekcje i działy	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	92,9	95,4	97,2	97,8	108,3	106,8	106,0	103,8
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	92,4	95,0	96,9	97,5	108,9	107,0	106,2	103,9
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	108,9	106,8	102,3	97,5	100,5	102,8	108,0	109,9
Produkcja wyrobów tekstylnych	112,8	97,3	100,8	110,4	101,7	124,6	134,0	143,9
Produkcja odzieży	87,4	94,5	107,8	104,2	95,6	90,9	81,9	83,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	92,3	98,1	99,2	103,6	119,2	116,0	109,2	105,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	177,6	193,1	154,3	128,1	101,8	93,8	92,8	106,1
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	111,8	114,5	116,3	115,4	117,8	114,7	112,0	114,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	84,9	90,5	94,5	94,6	106,7	98,1	99,3	99,4
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	118,4	116,9	118,5	120,2	110,3	105,6	103,0	99,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	66,1	71,3	78,3	83,0	131,0	120,5	110,8	107,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ...	97,0	103,2	107,4	106,5	77,2	77,5	73,9	73,7
Produkcja urządzeń elektrycznych	97,7	98,6	102,9	104,1	123,1	123,3	119,3	117,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	86,1	89,4	89,2	91,9	97,2	96,2	100,2	102,4
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	98,2	101,8	103,5	103,0	113,0	112,4	114,3	113,8

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu** (dok.)

Sekcje i działy	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja mebli	79,2	80,9	86,6	87,6	114,0	115,6	112,9	111,0
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	83,7	76,9	87,3	98,1	126,7	142,1	128,7	62,9
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	106,1	105,5	104,8	101,6	98,0	100,6	103,2	106,4
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	67,0	64,7	64,5	65,2	53,9	55,1	56,1	56,4
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	227,5	231,6	227,6	230,0	139,8	137,8	144,2	146,2
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	113,0	114,9	114,0	104,4	101,3	107,3	109,3	115,5

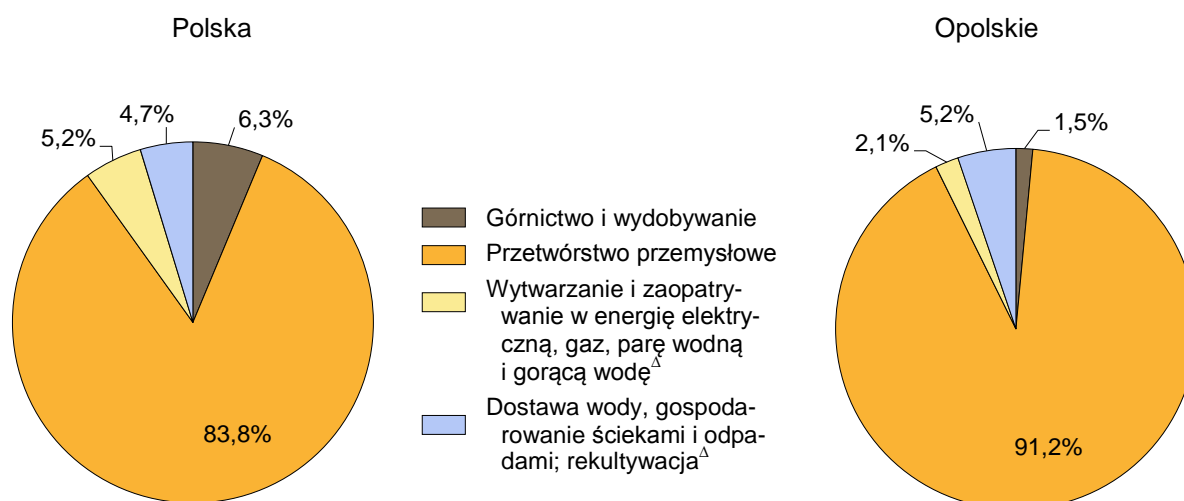
W 2014 r. wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku w województwie opolskim towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia o 0,8% w stosunku do roku poprzedniego. W kraju natomiast w omawianym okresie w jednostkach przemysłowych zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 1,1%. W 2014 r. przeciętne zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się w 13 województwach, od 7,8% w lubuskim do 0,1% w kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim. W województwie podkarpackim zatrudnienie pozostało na poziomie sprzed roku, a w śląskim i świętokrzyskim odnotowano spadek – odpowiednio o 1,1% i 1,0%.

Wyk. 46. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2014 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie opolskim ukształtowało się na poziomie 52,2 tys. osób.

Najwyższy udział w ogólnej liczbie przeciętnego zatrudnienia w przemyśle odnotowano w przetwórstwie przemysłowym, tj. 91,2% (przed rokiem – 91,0%). W 2014 r. w przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie wynosiło 47,6 tys., tj. o 1,0% więcej niż w 2013 r.

Wyk. 47. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD w 2014 r.

Wydajność pracy w przemyśle w 2014 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 przeciętnie zatrudnionego wynosiła 415,5 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 2,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 2,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

BUDOWNICTWO

W 2014 r. w województwie opolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W województwie opolskim w 2014 r. produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 3037,9 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 21,4% (wobec spadku o 5,6% w 2013 r.). W 2014 r. w 14 województwach odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa. Największy wystąpił w województwie opolskim, pomorskim i podlaskim. W skali kraju produkcja sprzedana budownictwa była wyższa o 7,0% (w roku poprzednim niższa o 11,3%).

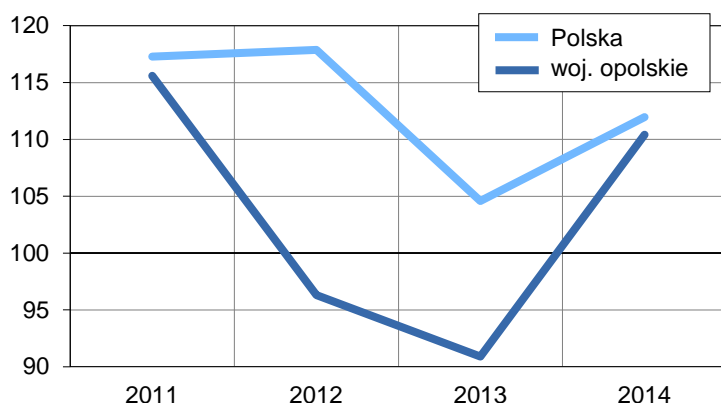
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. odpowiednio przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. **Budownictwo**

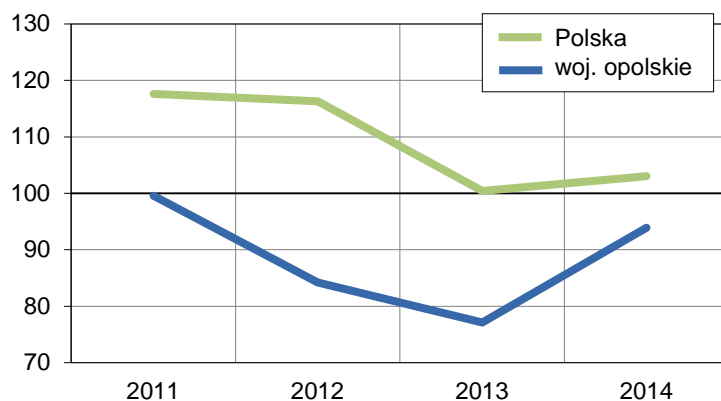
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	167771,8	179569,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	49,4	47,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	444,2	409,9
OPOLSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2752,6	2502,7	3037,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,8	44,0	44,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	8,1	7,1	7,8
M. OPOLE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	737,4	695,1	751,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	57,0	47,7	44,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	1,9	1,6	1,6

Wyk. 48. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie opolskim produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w analizowanym okresie wynosiła 1339,6 mln zł (44,1% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 21,7% (w 2013 r. spadła o 8,4%).

Wyk. 49. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W kraju produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) była o 2,6% wyższa niż w 2013 r. (wobec spadku o 13,6% przed rokiem). W 2014 r. stanowiła 47,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (w roku poprzednim – 49,4%).

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie opolskim** (ceny bieżące)

Działy	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	98,7	91,7	98,3	91,6	134,6	138,7	121,4	121,7
Budowa budynków ^Δ	122,1	112,3	116,1	108,4	112,8	103,2	106,6	111,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	71,1	70,4	82,6	71,2	164,2	180,3	125,7	133,1
Roboty budowlane specjalistyczne	105,7	92,0	98,1	104,6	142,2	158,3	142,6	123,6

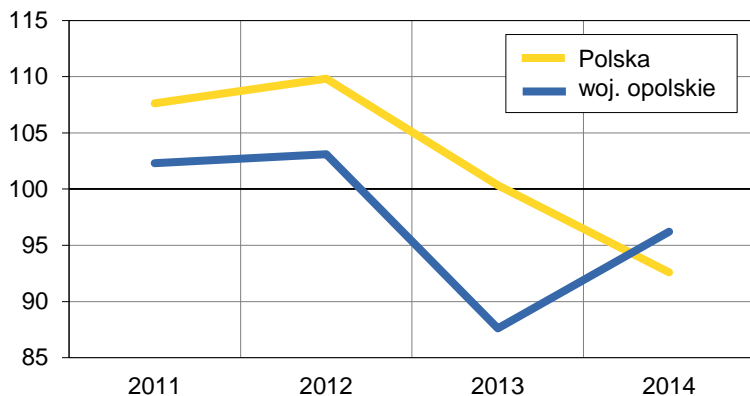
Wśród przedsiębiorstw osiągających przychody ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej znaczący udział stanowiły podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków (37,6% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2014 r.), których produkcja była o 11,3% wyższa niż rok wcześniej. W jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 36,4%) produkcja w stosunku do 2013 r. zwiększyła się o 33,1%, a w wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 26,0%) – o 23,6%.

Wyk. 50. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD** (ceny bieżące)

W 2014 r. wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 9,8% wobec spadku o 7,7% w skali kraju). Wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie odnotowano jedynie w województwie opolskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek, największy w województwie śląskim, świętokrzyskim i łódzkim.

Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

2010 = 100

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego w 2014 r. w województwie opolskim ukształtowała się na poziomie 388,8 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 10,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

— „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,

— „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2014 r. w województwie opolskim wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, spadła natomiast liczba wydanych pozwoleń na ich realizację, jak i mieszkań, których budowę rozpoczęto. W porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania.

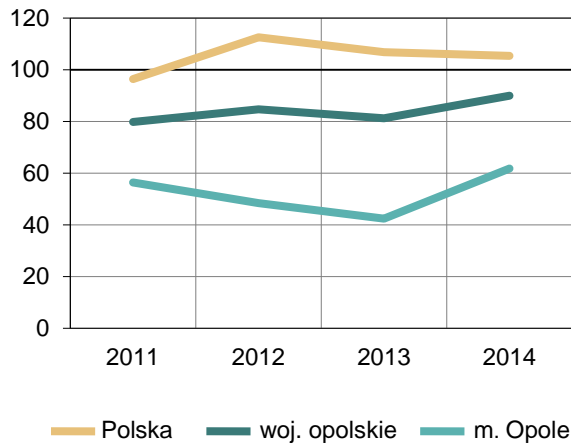
W województwie opolskim w 2014 r. oddano do użytkowania 1933 mieszkania, tj. więcej o 10,8% niż przed rokiem i mniej o 10,1% niż w 2010 r. W kraju liczba lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego spadła o 1,4%, a w porównaniu z 2010 r. wzrosła o 5,4%. Wzrost wystąpił w 9 województwach, największy w świętokrzyskim (o 23,2%), a najmniejszy w podlaskim (o 0,4%). Województwo opolskie uplasowało się na 2 miejscu. Spadek natomiast odnotowano w 7 województwach, największy w lubelskim (o 18,2%).

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

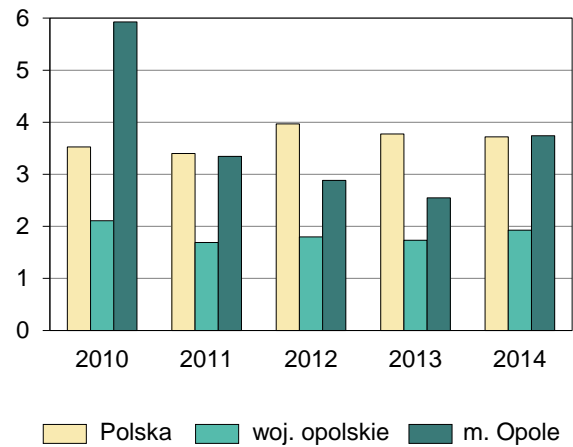
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,8	3,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	104,6	100,9
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	3,6	4,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,3	3,8
OPOLSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,1	1,7	1,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	113,9	133,2	126,2
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	2,5	1,7	1,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,9	1,8	1,6
M. OPOLE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,9	2,5	3,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	70,5	87,6	78,9
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,9	3,6	3,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,9	4,6	3,4

Wyk. 52. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

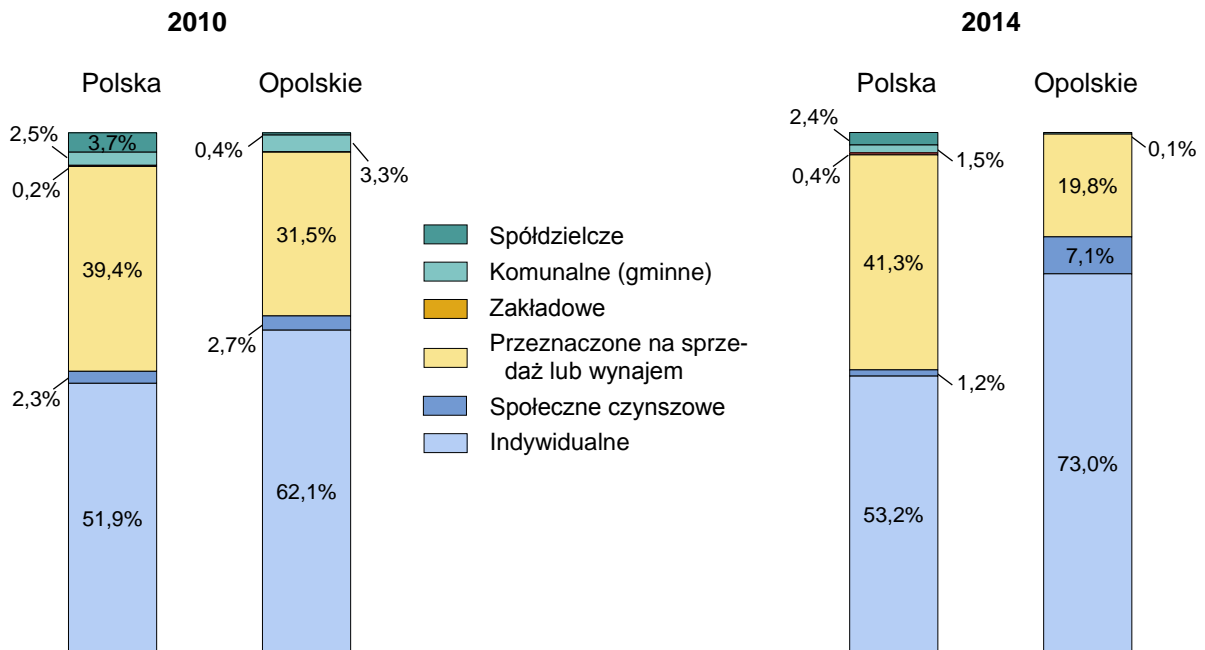

Wyk. 53. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

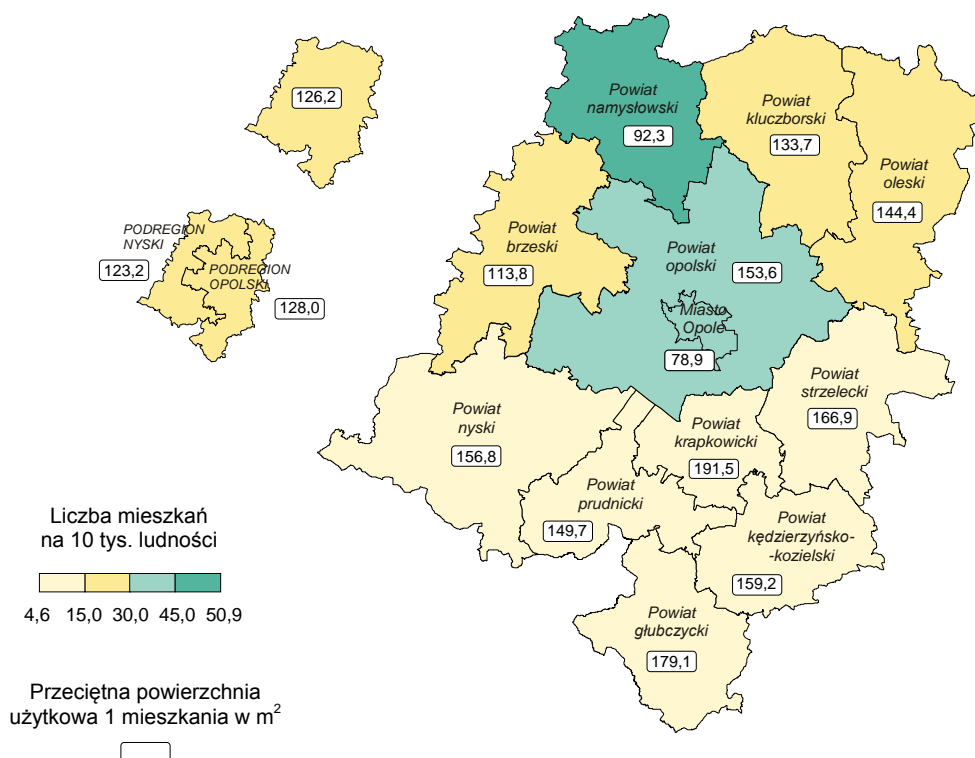

W 2014 r. w województwie opolskim więcej mieszkań niż rok wcześniej przekazano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 40,3%). Spadek natomiast odnotowano w budownictwie komunalnym (o 50,0%) oraz w indywidualnym (o 3,9%). Nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych i zakładowych.

Wyk. 54. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 55. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.**

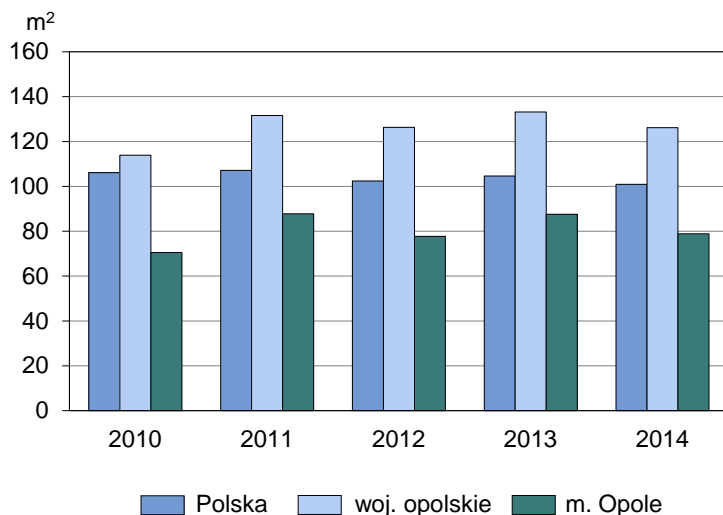
W porównaniu z 2013 r. większą liczbę mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w 6 powiatach województwa, przy czym najwyższy wzrost wystąpił w powiatach: namysłowskim (o 89,6%) oraz m. Opolu (o 45,8%). Największy spadek w tym zakresie zaobserwowano natomiast w powiecie prudnickim (o 49,0%) oraz kędzierzyńsko-kozielskim (o 39,8%).

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie opolskim**

Formy budownictwa	2013				2014			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	1745	100,0	95,9	133,2	1933	100,0	110,8	126,2
Komunalne (gminne)	4	0,2	40,0	38,0	2	0,1	50,0	15,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	273	15,6	59,2	59,6	383	19,8	140,3	61,3
Spółeczne czynszowe	–	–	x	–	137	7,1	x	64,5
Indywidualne	1468	84,2	108,8	147,1	1411	73,0	96,1	149,9

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

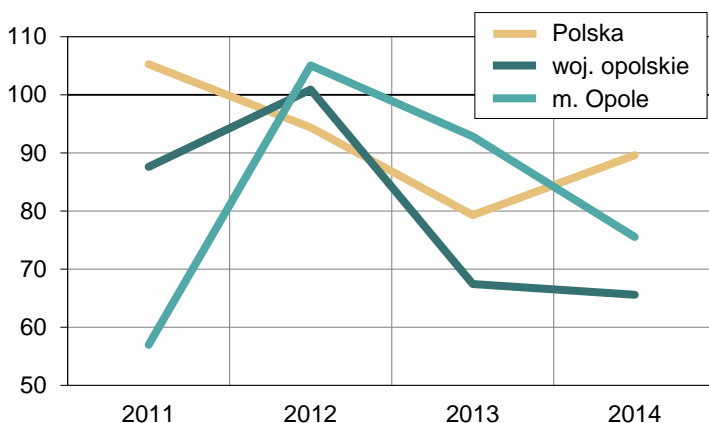
Wyk. 56. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

W województwie opolskim w 2014 r. największe mieszkania budowano w powiecie krapkowickim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 191,5 m²) i głubczyckim (179,1 m²), a najmniejsze – w m. Opolu (78,9 m²) i powiecie namysłowskim (92,3 m²).

W 2014 r. w województwie opolskim wydano pozwolenia na budowę 1682 mieszkań, tj. mniej o 2,7% niż rok wcześniej i o 34,4% w porównaniu z 2010 r. (w skali kraju odnotowano wzrost o 13,0% do roku poprzedniego i spadek o 10,4% w odniesieniu do 2010 r.).

Wyk. 57. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2010 = 100

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie opolskim w 2014 r. wynosiła 126,2 m² (w kraju – 100,9 m²) i zmniejszyła się o 7,0 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju odpowiednio o 3,7 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w województwie opolskim zwiększyła się o 12,3 m² (w kraju zmniejszyła się – o 5,2 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wynosiła 149,9 m², a najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (15,0 m²).

Najwięcej pozwoleń dotyczyło mieszkań indywidualnych – 1404 (83,5% ogólnej liczby mieszkań) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 273 (16,2%). Liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia w skali roku zmniejszyła się o 30,5% w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, a zwiększyła o 9,9% w budownictwie indywidualnym.

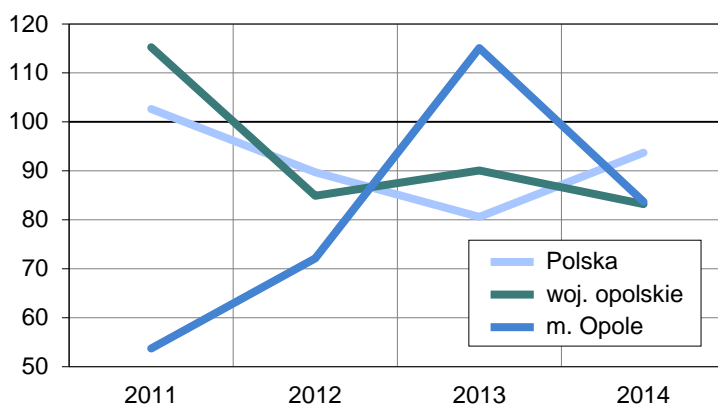
Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie opolskim

Wyszczególnienie	2013			2014		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = = 100
O g ó ł e m	1729*	100,0	66,8*	1682	100,0	97,3
Komunalne (gminne)	57	3,3	65,5	5	0,3	8,8
Zakładowe	1	0,1	25,0	–	–	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	393	22,7	38,9	273	16,2	69,5
Indywidualne	1278*	73,9	86,1*	1404	83,5	109,9

Mniejszą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w 6 powiatach, przy czym największy spadek odnotowano w powiecie oleskim (o 31,2%) oraz kluczborskim (o 21,1%), natomiast najwyższy wzrost zaobserwowano w powiecie prudnickim (o 82,8%).

Rozpoczęto budowę 1650 mieszkań, tj. o 7,6% mniej niż w 2013 r. W skali kraju odnotowano wzrost o 16,3%. W porównaniu z 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto zmniejszyła się w województwie o 16,8%, a w kraju – o 6,3%.

Wyk. 58. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

W 2014 r. w województwie opolskim największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 1241 (spadek w skali roku o 4,1%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 401 (mniej niż rok wcześniej o 18,3%).

W województwie opolskim w odniesieniu do 2013 r. spadek liczby mieszkań, których budowę

rozpoczęto odnotowano w 7 powiatach, największy w powiecie kluczborskim (o 35,8%) oraz m. Opolu (o 27,3%). Najwyższy wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto wystąpił w powiecie prudnickim (o 31,0%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie opolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie opolskim w 2014 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost dynamiki sprzedaży detalicznej i sprzedaży hurtowej.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2014 r. w województwie opolskim wzrosła w odniesieniu do poprzedniego roku o 2,2% (wobec wzrostu o 1,2% w 2013 r.). W kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 3,3% wyższym niż w roku poprzednim (po wzroście o 2,3% w 2013 r.). W skali kraju wzrost sprzedaży detalicznej ogółem zanotowano w 10 województwach, najwyższy w województwie podlaskim (o 12,9%). W pozostałych województwach wystąpił spadek i największy odnotowano w województwie świętokrzyskim (o 13,0%).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	102,3	103,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	110,8	101,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	93,9	95,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	102,6	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	109,9	106,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	107,9	111,9
Meble, rtv, agd	123,0	105,6	101,2
Pozostałe	95,9	96,8	103,3
OPOLSKIE			
O g ó ł e m	113,1	101,2	102,2
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	168,1	126,6	104,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	114,7	97,3	102,5

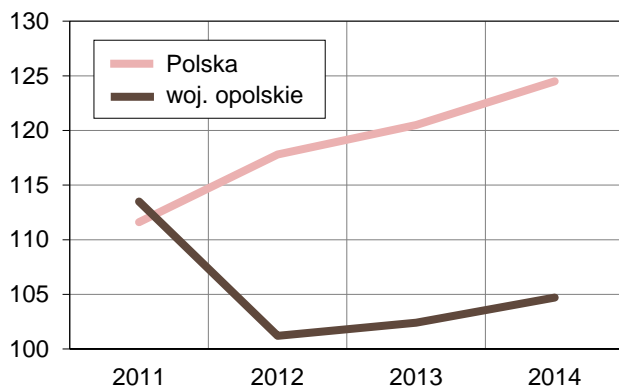
^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
OPOLSKIE (dok.)			
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,3	90,7	106,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	102,7	95,8	86,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	101,9	105,1	72,6
Włókno, odzież, obuwie	113,5	108,1	78,8
Meble, rtv, agd	103,6	89,7	98,9
Pozostałe	91,3	94,8	110,2

a Patrz notka a na str. 78.

Wyk. 59. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie opolskim w odniesieniu do 2013 r. spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach z grupy „pozostałe” (o 10,2%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 6,2%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 4,2%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 2,5%). Spadek natomiast obserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą mebli, rtv, agd (o 1,1%).

W 2014 r. w województwie opolskim w sprzedaży detalicznej ogółem największy udział stanowiły przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach żywność, napoje i wyroby tytoniowe (26,2%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (19,3%) oraz „pozostałe” (17,3%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	88,8	85,8	99,5	101,2	105,6	105,9	103,2	102,2
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	106,5	111,6	120,8	126,6	107,8	107,3	102,8	104,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	92,9	90,3	90,4	97,3	109,8	102,2	105,6	102,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	96,8	92,4	92,6	90,7	102,9	110,2	108,4	106,2

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie opolskim** (dok.)

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	98,4	96,3	98,5	95,8	85,0	88,4	84,8	86,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	102,8	97,5	100,6	105,1	83,7	82,1	81,6	72,6
Włókno, odzież, obuwie	112,8	102,8	112,4	108,1	68,8	72,7	75,2	78,8
Meble, rtv, agd	85,9	83,9	87,4	89,7	104,5	100,1	98,1	98,9
Pozostałe	92,0	92,8	93,5	94,8	126,1	119,2	108,8	110,2

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

W województwie opolskim w 2014 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 4,3% niż przed rokiem i o 4,9% w przedsiębiorstwach hurtowych. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym okresie była o 0,7% wyższa niż w 2013 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 0,4%). W województwie wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych w ujęciu rocznym notowano w 5 grupach. Biorąc pod uwagę grupy, których udział w sprzedaży hurtowej był największy, w ciągu roku najbardziej wzrosła wartość sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej (o 22,2%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

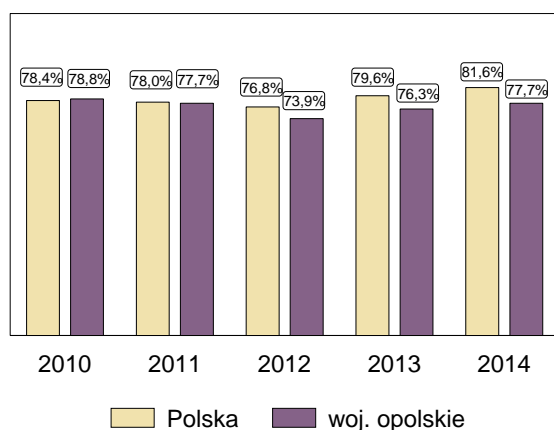
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2014 r. w województwie opolskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były korzystniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów, rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźników rentowności obrotu brutto i netto. Wzrósł również wskaźnik płynności finansowej II stopnia.

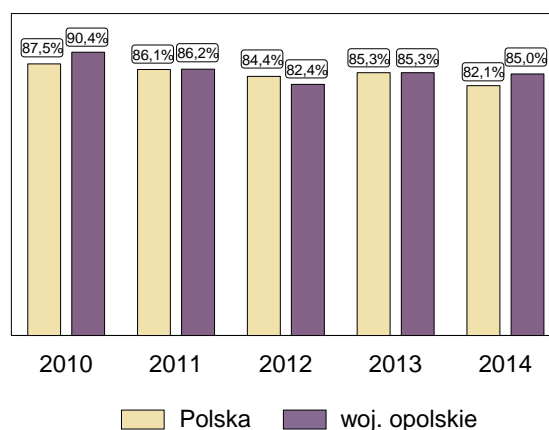
Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych w województwie opolskim uzyskane w 2014 r. (z wyjątkiem wyniku na operacjach finansowych) były lepsze od notowanych w 2013 r. W porównaniu z 2010 r. ukształtowały się natomiast na mniej korzystnym poziomie. W kraju wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były słabsze od uzyskanych rok wcześniej.

*Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).*

Wyk. 60. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 61. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

W 2014 r. w województwie opolskim zysk netto wykazało 77,7% badanych przedsiębiorstw (wobec 76,3% przed rokiem), a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 85,3% w 2013 r. do 85,0%.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Przychody z całokształtu działalności w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 33503,2 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 7,0% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wynosiły 32246,2 mln zł i zwiększyły się o 6,7%. Wskaźnik poziomu kosztów zmalał z 96,6% w 2013 r.

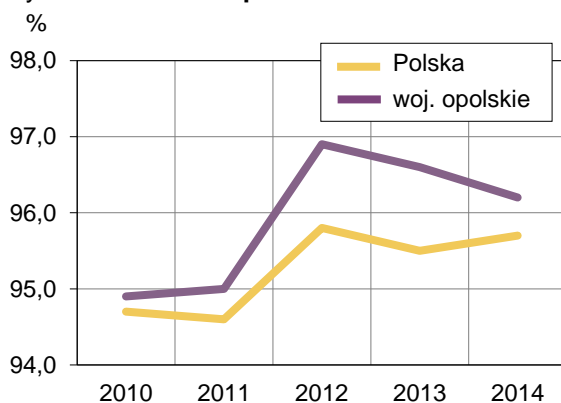
do 96,2% w 2014 r. (w kraju wzrósł z 95,5% do 95,7%). W 2014 r. w województwie opolskim w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano lepszy wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto. W kraju natomiast w porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, a spadek wyniku na działalności gospodarczej oraz wyniku finansowego brutto i netto. Poprawę zarówno wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 10 województwach, w których wzrost wyniku finansowego netto był większy niż wyniku finansowego brutto.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2014 r. osiągnęły wartość 32829,4 mln zł, a koszty ich uzyskania wynosiły 31521,8 mln zł (wzrost do roku poprzedniego odpowiednio: o 7,1% i o 6,7%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł do poziomu 1307,6 mln zł, tj. o 18,4% wyższego niż przed rokiem. Poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 79,9 mln zł w 2013 r. do 81,8 mln zł w 2014 r.), a pogorszył się wynik na operacjach finansowych (z minus 107,0 mln zł w 2013 r. do minus 132,4 mln zł w 2014 r.). Wynik finansowy na działalności gospodarczej wynosił 1257,0 mln zł i był o 16,6% wyższy od zanotowanego w poprzednim roku. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 1257,1 mln zł, tj. o 16,6% wyższą niż w 2013 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 994,7 mln zł i zwiększył się o 19,4% w stosunku do roku poprzedniego.

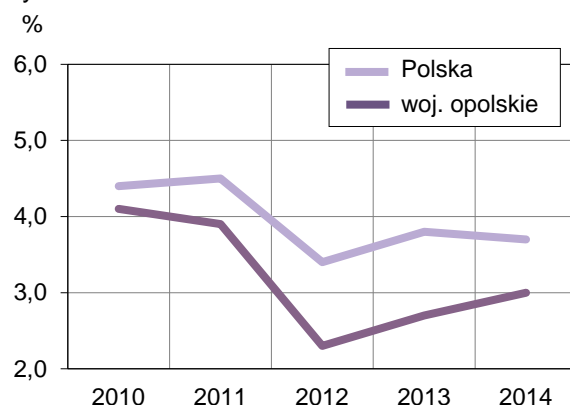
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 62. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 63. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe poprawiły się w relacji do 2013 r. (z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I stopnia), ale były mniej korzystne w odniesieniu do 2010 r. W skali roku wzrósł wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 3,6% w roku poprzednim do 4,0% w 2014 r.), płynności finansowej II stopnia (z 88,6% do 90,3%), rentowności obrotu brutto (z 3,4% do 3,8%) oraz netto (z 2,7% do 3,0%), natomiast zmalał wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 25,5% do 24,3%). W 2014 r. udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie

podmiotów ogółem stanowił 78,0%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 85,1% (w kraju odpowiednio: 81,8% i 82,1%).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,5	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,5	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,8	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	35,0	38,9
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	105,5	96,8	102,5
OPOLSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,9	96,6	96,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,7	3,6	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,1	3,4	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,1	2,7	3,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	24,0	25,5	24,3
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	94,4	88,6	90,3

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych w końcu 2014 r. wyniosła 9427,2 mln zł i w skali roku oraz na przestrzeni czterech lat wzrosła odpowiednio: o 5,5% i o 15,4%.

Na koniec 2014 r. zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) wyniosły 8561,7 mln zł i wzrosły w skali roku o 6,2%, a w relacji do 2010 r. o 7,9%.

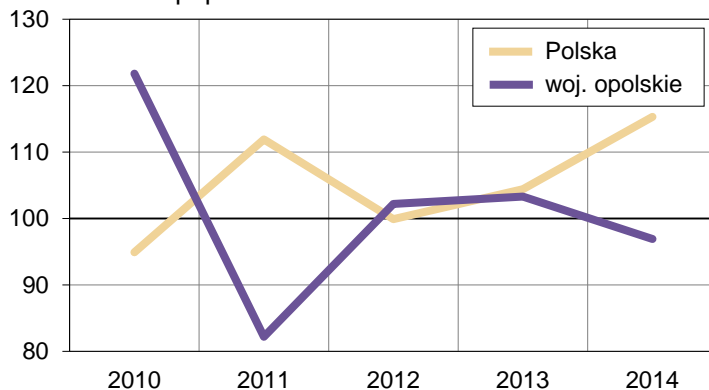
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKŁADY INWESTYCYJNE

W 2014 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego. Rozpoczęto więcej inwestycji, przy wyższej łącznej wartości kosztorysowej.

Wyk. 64. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) poniesione w 2014 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa opolskiego na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, wynosiły 1248,2 mln zł i były o 3,1% niższe od zrealizowanych rok wcześniej. Spadek wartości nakładów inwestycyjnych oprócz województwa opolskiego odnotowano jeszcze w województwie zachodniopomorskim (o 18,9%).

W pozostałych województwach odnotowano wzrost od 61,1% w łódzkim do 0,6% w podkarpackim. W kraju w 2014 r. wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do 2013 r. wzrosła o 15,3%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Ogółem w mln zł	89236,8	104061,4	119982,2
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	41,3	40,8
Zakupy	56,8	57,9	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	46,6	45,9
środków transportu	11,3	11,3	12,0
OPOLSKIE			
Ogółem w mln zł	1485,4	1288,7	1248,2
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	34,7	37,0	35,1
Zakupy	64,6	62,3	64,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	58,8	54,3	53,1
środków transportu	5,8	8,0	11,3

W 2014 r. w województwie opolskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 437,6 mln zł (mniej o 8,3% niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 663,2 mln zł (mniej o 5,1%), a na środki transportu – 140,4 mln zł (więcej o 35,9%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
 - *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
 - *środki transportu;*
 - *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*
- Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.*

Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 803,6 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 0,1%, a udział tych zakupów w ogólnej liczbie nakładów inwestycyjnych wzrósł w skali roku o 2,1 p. proc.

Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2013 r. odnotowano m.in. w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 29,0%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 20,1%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 1,5%). Wzrost nakładów miał miejsce w administrowaniu i działalności wpierającej (o 192,6%), budownictwie (o 134,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 57,8%).

W 2014 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, które zrealizowały 67,4% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie opolskim (przed rokiem – 66,3%), w kraju odpowiednio: 33,1% i 32,4%.

W województwie opolskim w 2014 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 636 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 936,9 mln zł (w roku poprzednim 590 nowych inwestycji o wartości 462,6 mln zł). W kraju w omawianym okresie wzrosła liczba rozpoczętych inwestycji (o 2,1%), a spadła ich wartość kosztorysowa (o 0,9%).

W województwie opolskim w badanym okresie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 56,3% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 19,6%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie opolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa opolskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność ^a w tys.	1047,4	1041,9	1037,1	1033,0	1031,1	1017,2 ^b	1014,0 ^b	1010,2 ^b	1004,4 ^b	1000,9 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:											Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	4,74	5,37	5,64	6,02	5,97	5,59	5,13	5,29	4,71	4,81	marriages contracted
urodzenia żywe	8,10	8,11	8,18	8,88	9,01	9,00	8,55	8,83	8,17	8,57	live births
zgony	9,03	9,03	9,27	9,49	9,43	9,70	9,57	10,06	10,20	9,78	deaths
przyrost naturalny	-0,93	-0,92	-1,09	-0,61	-0,43	-0,71	-1,02	-1,23	-2,03	-1,21	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-3,04	-4,60	-3,91	-3,23	-1,67	-1,76	-2,22	-2,15	-3,31	-2,25	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	93,0	94,9	96,6	100,1	98,5	96,6	96,8	96,3	90,9	91,6	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100	x	102,1	101,7	103,6	98,4	98,1	100,2	99,4	94,4	100,8	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	69,4	60,1	43,3	35,7	47,1	48,8	48,0	51,8	51,6	42,4	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{ad} w %	18,7	16,2	11,9	9,8	12,9	13,6	13,3	14,4	14,2*	11,9	Registered unemployment rate ^{ad} in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	86,6	87,1	86,0	82,2	82,3	85,8	84,2	83,9	85,4	86,1	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	224	51	36	20	61	46	65	109	67	39	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej na podstawie BAEL ^e w %	53,8	52,8	51,1	51,2	53,6	53,4	53,4	54,4	53,6	54,0	Activity rate on the basis of LFS ^e in %
Wskaźnik zatrudnienia na podstawie BAEL ^e w %	44,7	45,8	46,4	47,8	48,4	48,2	48,4	49,2	48,5	49,8	Employment rate on the basis of LFS ^e in %
Stopa bezrobocia na podstawie BAEL ^e w %	17,0	13,2	9,5	6,6	9,8	9,7	9,3	9,5	9,4	7,8	Unemployment rate on the basis of LFS ^e in %

a Stan w końcu roku. b Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla lat 2005–2009 – na podstawie wyników NSP'2002 oraz PSR'2002; dla lat 2010–2014 – na podstawie wyników PSR'2010. Dane za lata 2010–2014 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. e Przeciętne w roku. Dla lat 2010–2014 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

a As of the end of the year. b Data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. d The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated: for the years 2005–2009 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and for the years 2010–2014 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. Data for 2010–2014 are not strictly comparable to those for previous years. e Annual averages. For 2010–2014 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2206,17	2340,10	2595,94	2875,82	2971,56	3035,73	3187,01	3226,97	3351,15	3533,89	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	212,9	214,0	216,7	219,0	215,6	211,5	208,1*	204,5*	201,8	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	x	x	100,5	101,3	101,1	98,4	98,1	98,4	98,3	98,7	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1182,57	1220,34	1344,35	1463,51	1560,14	1640,76	1729,76	1827,00	1887,91	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł
rok poprzedni = 100	x	x	103,2	110,2	108,9	106,6	105,2	105,4	105,6	103,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	851,10	864,34	913,44	969,13	1017,25	1052,01	1123,30	1187,16	1210,39	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	x	x	101,6	105,7	106,1	105,0	103,4	106,8	105,7	102,0	previous year = 100
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):											Price indices of consumer goods and services (previous year = 100):
ogółem	102,2	101,2	102,6	104,4	103,5	102,8	104,4	103,7	100,7	99,7	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	100,7	104,3	105,7	103,6	102,6	106,4	104,6	102,4	98,9	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,1	91,7	88,7	86,9	91,0	95,3	98,6	94,5	93,5	94,8	clothing and footwear
mieszkanie	103,8	104,2	104,0	109,2	108,0	103,2	105,0	104,7	101,6	100,7	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	46,2	36,2	45,2	49,8	47,1	48,7*	50,8	51,1	48,6	57,9	Basic cereals (including cereal mixed) yields per 1 ha in dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.:											Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b in head:
bydło	22,6	21,6	22,3	21,5	21,6	23,9	23,0	22,4	21,6*	23,6	cattle
trzoda chlewna ^c	134,2	125,2	125,1	105,2	106,0	117,2*	120,6	90,5	78,2*	86,4	pigs ^c

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W 2010 r. dane PSR'2010 – według stanu w dniu 30 VI. c W latach 2005–2013 – stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In 2010 data of Agricultural Census 2010 – as of 30 VI. c In 2005–2013 as of the end of July.

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Wskaźniki cen skupu (rok poprzedni = 100):											Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	77,8	127,4	151,6	92,7	72,0	128,5	127,2	109,8	89,9	82,1	cereal grains (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	123,8	103,3	95,9	105,8	111,0	98,7	120,3	109,6	96,3	98,4	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	94,0	94,4	98,3	114,9	113,2	84,8	118,7	116,3	97,4	91,0	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:											Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	7,9	6,3	.	.	6,6	5,8	5,3	5,7	7,3	7,6	per kg of rye
1 kg jęczmienia	6,8	.	.	10,1	8,2	5,5	5,8	6,1	6,0	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	x	111,7	107,0	98,9	95,3	90,3	106,1	102,0	97,8	103,8	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	59,0	59,6	59,3	61,0	57,4	55,5	55,0	54,6	51,8	52,2	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	x	101,1	99,5	102,7	94,2	96,6	99,1	99,4	94,8	100,8	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące) .	x	122,8	126,7	118,0	116,3	107,5	115,6	83,3	94,4	121,4	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące) .	x	128,0	134,7	124,0	99,7	126,3	99,6	84,6	91,6	121,7	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	5,7	6,0	6,5	7,1	7,8	8,1	8,3	8,4	7,1	7,8	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	x	104,7	108,0	109,6	110,2	103,6	102,3	100,7	85,0	109,8	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania oddane do użytkowania	1157	1338	1352	1831	1766	2149	1715	1820	1745	1933	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	93,9	115,6	101,0	135,4	96,5	121,7	79,8	106,1	95,9	110,8	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,1	1,3	1,3	1,8	1,7	2,1	1,7	1,8	1,7	1,9	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	120,5	121,8	138,4	133,0	117,0	113,9	131,6	126,3	133,2	126,2	<i>average useful floor area of dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok po- przedni = 100; ceny bieżące)	x	102,9	113,5	101,3	93,6	113,1	113,5	89,2	101,2	102,2	<i>Retail sales of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	90597	92846	94933	96246	95481	99118	97560	98741	100038	100077	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	102,5	102,5	102,2	101,4	99,2	103,8	98,4	101,2	101,3	100,0	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	4467	4635	4827	4917	5141	5363	5578	5861	6318	6676	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,5	103,8	104,1	101,9	104,6	104,3	104,0	105,1	107,8	105,7	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagra- nicznego	1190	1259	1320	1333	1366	1395	1410	1428	1461	1494	<i>of which with foreign capital parti- cipation</i>
rok poprzedni = 100	103,7	105,8	104,8	101,0	102,5	102,1	101,1	101,3	102,3	102,3	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %	91,0	89,4	92,3	94,9	95,0	96,9	96,6	96,2	<i>Cost level indicator in non-financial en- terprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %:											<i>Turnover profitability rate in non- financial enterprises^c in %:</i>
brutto	9,0	10,6	7,7	5,1	5,0	3,1	3,4	3,8	<i>gross</i>
netto	7,3	8,4	6,2	4,1	3,9	2,3	2,7	3,0	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsię- biorstwach ^c (ceny bieżące) w mln zł	913,2	856,1	1234,1	1253,4	1219,9	1485,4	1221,7	1248,0	1288,7	1248,2	<i>Investment outlays in enterprises^c (current prices) in mln zł</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące) ..	x	93,7	144,2	101,6	97,3	121,8	82,2	102,2	103,3	96,9	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; patrz uwagi ogólne ust. 9 na str. 9.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; see general notes, item 9 on page 9.

II WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2013 B – 2014		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a w tys.	A	.	.	1008,4	.	.	1007,0	.	.	1005,9	.	.	1004,4
Population ^a in thous.	B	.	.	1003,4	.	.	1002,6	.	.	1001,9	.	.	1000,9
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	92,3	91,6	91,5	91,5	91,2	91,1	91,0	90,6	90,5	89,8	89,7	89,9
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	90,8	91,2	91,1	91,5	91,4	91,6	91,4	91,7	92,0	91,9	91,9	91,8
poprzedni miesiąc = 100	A	99,5	99,3	99,9	100,0	99,7	99,8	99,9	99,6	99,9	99,3	99,9	100,2
previous month = 100	B	101,0	100,5	99,8	100,5	99,9	100,2	99,8	100,3	100,3	99,9	100,0	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	95,7	95,2	95,0	94,8	94,7	94,7	94,3	94,4	94,8	94,8	95,7	96,9
corresponding month of previous year = 100	B	98,3	99,6	99,5	100,0	100,2	100,5	100,5	101,2	101,6	102,3	102,5	102,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	56,5	57,5	57,8	55,9	53,0	50,4	49,6	49,2	49,5	49,7	50,5	51,6
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	55,0	54,3	52,2	49,6	47,6	45,3	44,5	43,7	42,7	41,3	41,4	42,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	15,4	15,7	15,7	15,3	14,6	14,0	13,8	13,7	13,8	13,8	14,0	14,2*
Registered unemployment rate ^a in %	B	15,0	14,8	14,3	13,7	13,2	12,7	12,4	12,3	12,0	11,7	11,7	11,9
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2299	2899	3037	3202	2364	2570	2302	2886	2523	2140	1515	1640
Job offers declared during a month	B	2620	2972	3937	2748	3264	3033	3416	3193	5020	3310	2866	2368
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	44	32	28	26	27	23	24	23	29	34	47	67
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	36	33	23	22	19	16	13	16	11	13	18	39
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A	3203,32	3160,13	3399,73	3426,47	3245,16	3276,72	3385,67	3335,81	3329,35	3415,54	3437,37	3592,71
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B	3365,59	3323,76	3531,08	3646,53	3537,14	3472,44	3574,22	3488,12	3565,07	3597,62	3592,08	3755,85
poprzedni miesiąc = 100	A	94,4	98,7	107,6	100,8	94,7	101,0	103,3	98,5	99,8	102,6	100,6	104,5
previous month = 100	B	93,7	98,8	106,2	103,3	97,0	98,2	102,9	97,6	102,2	100,9	99,8	104,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,7	100,6	100,1	105,0	102,4	102,7	103,8	103,2	104,9	105,5	104,1	105,8
corresponding month of previous year = 100	B	105,1	105,2	103,9	106,4	109,0	106,0	105,6	104,6	107,1	105,3	104,5	104,5

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2013 B – 2014		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100 corresponding quarter of previous year = 100	A	.	.	101,0 ^a	.	.	100,1 ^b	.	.	101,1 ^c	.	.	100,7 ^{d*}
	B	.	.	100,5 ^a	.	.	100,1 ^b	.	.	99,3 ^c	.	.	98,9 ^d
skupu ziarna zbóż ^e : procurement of cereal grain ^e :													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,7	98,9	96,8	97,6	99,1	93,6	86,9	84,6	105,0	104,8	99,1	105,6
previous month = 100	B	99,8	97,9	100,3	102,9	99,7	98,1	83,2	99,5	96,7	97,9	102,4	104,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	132,3	128,5	123,5	108,5	103,5	99,1	88,2	72,8	75,5	78,2	74,7	74,7
	B	73,3	72,6	75,2	79,3	79,7	83,6	80,1	94,1	86,7	81,0	83,7	83,0
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,3	91,1	102,8	103,2	94,9	97,2	106,5	94,7	100,3	107,2	92,2	103,9
previous month = 100	B	103,0	102,7	95,1	99,8	97,4	98,4	100,1	92,4	103,4	99,7	99,5	109,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	96,6	90,2	97,0	102,7	91,2	93,9	96,9	90,3	91,8	100,8	100,6	91,0
	B	95,4	107,4	99,4	96,1	98,6	99,8	93,8	91,5	94,4	87,7	94,7	99,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100	A	95,6	100,2	104,0	99,7	96,6	108,0	105,2	102,7	101,0	95,7	92,5	98,1
previous month = 100	B	95,4	90,8	104,7	107,7	100,6	104,1	99,3	96,2	97,0	93,0	97,1	91,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	99,0	96,9	105,2	101,1	96,2	98,9	104,9	105,2	101,9	96,8	94,0	98,2
	B	98,0	88,8	89,4	96,5	100,6	97,0	91,5	85,8	82,4	80,1	84,1	78,4

a–d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I–III, b IV–VI; c VII–IX; d X–XII. e Podstawowych łącznie z mieszkankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

a–d Data concern periods (months): a I–III; b IV–VI; c VII–IX; d X–XII. e Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

II WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2013 B – 2014		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	6,6	6,5	7,0	6,8	6,9	x	x	x	8,1	9,2	9,2	x
	B	6,5	x	x	x	x	x	x	x	6,7	9,0	8,0	7,5
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	107,4	97,3	107,5	105,2	98,1	102,7	104,3	96,2	106,8	105,9	89,3	89,0
	B	103,3	101,3	113,2	99,5	97,3	99,7	105,1	87,7	118,9	102,3	86,1	96,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	96,9	94,3	88,0	100,5	91,8	100,1	106,4	98,1	103,7	102,8	99,0	107,5
	B	103,4	107,6	113,4	107,3	106,4	103,2	104,0	94,7	105,5	101,9	98,2	106,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	33,0	117,2	120,9	90,5	138,5	86,7	133,4	102,3	117,6	98,5	98,5	112,1
	B	41,8	145,3	120,7	91,7	132,1	96,1	98,4	113,1	110,1	96,0	105,3	110,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	83,9	87,8	103,1	78,7	99,0	76,2	95,8	97,0	98,5	96,1	104,0	88,7
	B	112,5	139,4	139,2	141,0	134,4	149,0	109,9	121,4	113,7	110,9	118,5	116,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	170	329	446	542	659	742	903	1136	1307	1447	1562	1745
	B	144	372	521	679	762	888	1041	1133	1299	1624	1778	1933
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	145,3	148,2	126,7	103,4	103,0	98,3	104,5	113,9	111,0	105,7	101,5	95,9
	B	84,7	113,1	116,8	125,3	115,6	119,7	115,3	99,7	99,4	112,2	113,8	110,8

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON OPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2013 B – 2014		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sales of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	79,3	99,2	118,7	95,4	103,2	100,8	109,7	98,5	98,0	104,8	90,5	110,9
<i>previous month = 100</i>	B	79,7	107,6	107,3	107,1	92,6	97,8	108,5	99,7	100,5	107,9	84,1	120,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	90,8	88,3	86,9	80,2	84,1	84,4	81,0	99,6	103,4	103,2	100,4	103,3
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	103,7	112,6	101,7	114,2	102,5	99,4	98,4	99,5	102,1	105,0	97,6	105,8
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	98559	98725	98797	99211	99439	99628	99840	100062	100218	100111	100102	100038
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	99964	100002	100123	100031	100001	99853	99626	99562	99643	99710	99771	100077
w tym spółki handlowe	A	5892	5934	5980	6024	6054	6084	6111	6159	6195	6238	6278	6318
<i>of which commercial companies</i>	B	6351	6381	6418	6445	6468	6497	6521	6531	6553	6590	6633	6676
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ...	A	1431	1433	1439	1445	1445	1450	1449	1453	1454	1454	1458	1461
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1462	1464	1472	1472	1473	1479	1479	1479	1478	1481	1489	1494
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c:</i>													
brutto w %	A	.	.	1,2	.	.	2,2	.	.	3,4	.	.	3,4
<i>gross in %</i>	B	.	.	3,6	.	.	3,9	.	.	4,3	.	.	3,8
netto w %	A	.	.	0,4	.	.	1,5	.	.	2,6	.	.	2,7
<i>net in %</i>	B	.	.	2,9	.	.	3,2	.	.	3,5	.	.	3,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (ceny bieżące) w mln zł	A	.	.	201,6	.	.	538,8	.	.	846,7	.	.	1288,7
<i>Investment outlays in enterprises^c (current prices) in mln zł</i>	B	.	.	202,1	.	.	473,4	.	.	797,5	.	.	1248,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	80,7	x	x	101,2	x	x	96,8	x	x	103,3
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	x	x	100,2	x	x	87,9	x	x	94,2	x	x	96,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco; patrz uwagi ogólne ust. 9 na str. 9.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively; see general notes item 9 on page 9.

URZĄD STATYSTYCZNY

45-064 OPOLE, ul. ks. Hugona Kołłątaja 5B
tel. 77 423 01 10–11, 77 423 10 01 fax 77 423 01 25

e-mail: SekretariatUSopl@stat.gov.pl <http://opole.stat.gov.pl>

REJESTR REGON

- nadanie numeru identyfikacyjnego REGON, zmiana lub likwidacja
- konsultacje i wyjaśnienia

REGON pok. 111, ul. ks. Hugona Kołłątaja 14
tel. 77 453 14 56 lub 77 423 10 01 do 02 w. 105

INFORMATORIUM STATYSTYCZNE

Udostępnia dane statystyczne i komunikaty GUS:

- telefonicznie
- korespondencyjnie
- bezpośrednio w Informatorium Statystycznym

konsultacje ❖ wyjaśnienia ❖ doradztwo

Przyjmuje zamówienia na:

- niepublikowane dane statystyczne ze zbiorów danych US
- wykonanie opracowań w oparciu o informacje publikowane przez GUS
- publikacje US i GUS

Udostępnia do wglądu klasyfikacje:

- Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU)
- Polska Klasyfikacja Działalności (PKD)
- Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)
- Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)
- Scalona Nomenklatura Handlu Zagranicznego (CN)
- Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZS)

Zamówienia na dane lub publikacje można składać:

- pocztą elektroniczną
- faxem
- bezpośrednio w sekretariacie US
- pocztą na adres urzędu

INFORMATORIUM STATYSTYCZNE

ul. ks. Hugona Kołłątaja 14, pok. 111
tel. 77 423 10 00
e-mail: SekretariatUSopl@stat.gov.pl

PLAN WYDAWNICZY NA 2015 R.

roczniki statystyczne

- Rocznik statystyczny województwa opolskiego 2015 (*wersja polsko-angielska*), **wydanie roczne** termin wydania – grudzień
- Województwo opolskie 2015 – podregiony, powiaty, gminy (*wersja polsko-angielska*), **wydanie roczne** termin wydania – grudzień

analizy statystyczne

- Rynek pracy w województwie opolskim w 2014 r. (*w wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, uwagi ogólne i metodyczne oraz część tabelaryczna*) **wydanie roczne**, termin wydania – grudzień

informacje i opracowania statystyczne

- Biuletyn statystyczny województwa opolskiego (*wersja polsko-angielska*), **wydanie kwartalne** termin wydania – do 60 dni po kwartale
- Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie opolskim w 2014 r., (*wersja polsko-angielska*), **wydanie roczne** termin wydania – marzec
- Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego w 2014 r., **wydanie roczne**, termin wydania – maj
- Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie opolskim w 2014 r., (*wersja polsko-angielska*), **wydanie roczne** termin wydania – czerwiec
- Rolnictwo w województwie opolskim w 2014 r. (*w wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, uwagi metodyczne oraz część tabelaryczna*) **wydanie roczne**, termin wydania – czerwiec
- Portrety powiatów województwa opolskiego w 2014 r. (*wersja polsko-angielska*), **wydanie roczne** termin wydania – wrzesień

foldery i materiały okolicznościowe

- Aglomeracja Opolska w 2013 r. (*wersja polsko-angielska*), termin wydania – kwiecień
- Opole w liczbach w latach 2013 i 2014 (*wersja polsko-angielska*), termin wydania – październik